

Meerjarenbegroting 2012-2015

Gemeente Krimpen aan den IJssel

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Agendanummer :
Datum
raadsvergadering : 10-11-2011
Registratienummer :

Onderwerp: Vaststellen begroting 2012 - 2015

Gevraagde beslissing: Te besluiten om

1. De ontwerp-begroting 2012 vast te stellen;
2. In te stemmen met de meerjarige uitkomsten tot en met het jaar 2015.

---

*Aan de gemeenteraad
van
Krimpen aan den IJssel*

Krimpen aan den IJssel, 1 november 2011

Aanbieding

Voor u ligt de begroting 2012 - 2015, zoals deze door uw raad vastgesteld kan worden. De begroting biedt naar onze mening voldoende handvatten voor de kaderstellende en controlerende rol van uw raad.

De aanbieding van deze begrotingsstukken vindt plaats op grond van artikel 190 van de gemeentewet. De behandeling staat gepland voor uw vergadering van 10 november a.s., zodat de stukken voor de wettelijke datum van 15 november bij onze toezichthouder kunnen worden ingediend.

De begrotingsstukken zijn, na het openbaar maken via een persbericht, voor een ieder ter inzage, onder andere via de website en ook algemeen verkrijgbaar.

In de vergadering van de besluitvoorbereidende commissie op 27 oktober 2011 zijn dit voorstel en deze begrotingsstukken aan de orde geweest.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,
secretaris, burgemeester,

mr. A. Boele

L.M. Huizer

Ontwerp-besluit

De raad van de gemeente Krimpen aan den IJssel;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 1 november 2011;

b e s l u i t :

1. De ontwerp-begroting 2012 vast te stellen;
2. In te stemmen met de meerjarige uitkomsten tot en met het jaar 2015.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Krimpen aan den IJssel in zijn openbare vergadering van 10 november 2011.

De griffier,

De voorzitter,

Inhoudsopgave

Raadsvoorstel

Inhoudsopgave

Hoofdpijnen van de begroting	1
Programma's	13
1. Bestuur en dienstverlening	15
1.1 Bestuur	
1.2 Dienstverlening	
2. Veiligheid	21
2.1 Overlast	
2.2 Criminaliteit	
2.3 Verkeersveiligheid	
2.4 Brandveiligheid	
2.5 Crisisbeheersing en rampenbestrijding	
2.6 Vergunningverlening en handhaving	
3. Jeugd en Onderwijs	31
3.1 Meedoen en ontmoeten	
3.2 Spelen en leren	
3.3 Gezond opgroeien en opvoeden	
4. Sport en Cultuur	37
4.1 Sport	
4.2 Cultuur	
5. Maatschappelijke Ondersteuning	45
5.1 Maatschappelijke Ondersteuning	
5.2 Volksgezondheid	
6. Werk en Inkomen	51
6.1 Werk	
6.2 Inkomen	
6.3 Minima	
7. Beheer Buitenruimte	57
7.1 Wegen	
7.2 Water	
7.3 Groen	
7.4 Speelplaatsen	
7.5 Afval	
8. Duurzaam wonen en werken	63
8.1 Duurzaamheid	
8.2 Mobiliteit (verkeersnetwerken)	
8.3 Wonen	
8.4 Economie	
8.5 Recreatie	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	71

Paragrafen	<i>75</i>
A. Lokale heffingen	<i>77</i>
B. Weerstandsvermogen	<i>83</i>
C. Onderhoud kapitaalgoederen	<i>89</i>
D. Financiering	<i>95</i>
E. Bedrijfsvoering	<i>101</i>
F. Verbonden partijen	<i>107</i>
G. Grondbeleid	<i>115</i>
H. Nieuw Beleid en Intensiveringen	<i>121</i>
Financiële Begroting	<i>131</i>
Budgetautorisatie	<i>141</i>
Kerngegevens	<i>145</i>
EMU - Saldo	<i>151</i>

Hoofdpijnen van de begroting

Inleiding

De meerjarenbegroting 2012-2015 is niet van de ene op de andere dag tot stand gekomen. Vanaf het vroege voorjaar is ambtelijk en bestuurlijk gewerkt aan het resultaat dat er nu ligt. Gedurende dat proces hebben zich regelmatig nieuwe ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn geweest op het samenstellen van een begroting met een sluitend meerjarenperspectief. Wij denken bijvoorbeeld terug aan de langdurige onzekerheid rondom het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten en de negatieve ontwikkeling van het WWB-budget.

De afronding van deze begrotingsstukken vindt plaats in een onrustige periode. De wereldeconomie is instabiel en een nieuwe recessie dreigt. De Rijksbegroting geeft een somber beeld en de Eurozone wankelt. De gemeenten krijgen de nodige (financiële) problemen van het Rijk doorgeschoven. Het kan niet anders dan dat de burgers dat gaan merken. De toekomst ziet er niet heel vrolijk uit. Veel Nederlanders moeten het de komende jaren zonder loonsverhoging doen en vrijwel iedereen krijgt te maken met koopkrachtverlies. We moeten gezamenlijk een stap terug doen om er bovenop te komen. Ook in onze begroting is dit beeld herkenbaar.

Zorgen

Deze begroting kenmerkt zich door zorgen en opgaven. Zorgen zijn er over de moeilijke economische tijden waarin we verkeren en hoe we de zwakkeren in de samenleving kunnen ontzien. Zorgen zijn er ook over de financiële uitdagingen die op ons af komen, zoals de decentralisaties op de terreinen Werk, AWBZ en Jeugdzorg. Ook op het terrein van de grondexploitaties maken wij ons (financiële) zorgen. Veel gemeenten moeten verliezen nemen op grondposities. De komende maanden laten wij alle ruimtelijke projecten opnieuw doorrekenen om daar nog beter zicht op te krijgen. Tenslotte noemen wij de zorg als zorgpunt. Er staan grote veranderingen op stapel. Vooralsnog lijkt dat voor veel mensen die in een afhankelijke positie verkeren nadelig uit te pakken. De zorgen worden nog vergroot door de toenemende vergrijzing. Ondanks alle zorgen willen wij ons blijven inzetten voor kwetsbare groepen, waar dat nodig is.

Opgaven

Opgaven zijn er ook voldoende. Veel ervan leggen wij vast in het ombuigingspakket dat in deze begroting wordt gepresenteerd. Dat pakket is even ambitieus als noodzakelijk. U hebt er bij de behandeling van de kadernota al kennis van kunnen nemen. Wij beseffen dat, na de bezuinigingsoperatie van 2011 die nog niet volledig is afgerond, dit opnieuw pijn gaat doen. De omstandigheden maken dat echter onvermijdelijk. Een tweede belangrijke opgave, die wij samen met u willen oppakken, is de brede discussie over de voorzieningen in Krimpen aan den IJssel. Op langere termijn staat het voorzieningenniveau dat in financieel gunstige tijden is gegroeid onder druk. We moeten keuzes maken, om te voorkomen dat meer essentiële taken in de verdrukking raken. Het evenwicht tussen individuele verantwoordelijkheid van burgers en collectieve verantwoordelijkheid van de gemeente speelt daarbij een belangrijke rol. Bij het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes is de inbreng van uw raad onmisbaar.

Resultaat

Wij zijn er ondanks alle tegenwind in geslaagd een begroting op te stellen die voldoet aan de uitgangspunten uit de kadernota en die recht doet aan ons collegeprogramma. Ondanks de moeilijke afwegingen die wij hebben moeten maken, betekent deze begroting opnieuw geen lastenverzwaring voor de Krimpense burgers. Opnieuw betekent dat een sobere begroting met gematigde ambities en een omvangrijk pakket van ombuigingen. Dat is onvermijdelijk en past in deze moeilijke tijden. Met de kennis van nu, inclusief de septembercirculaire van het gemeentefonds, is dit de best mogelijke uitkomst. De begroting sluit in 2012 met een klein overschot. Alleen in 2013 vertoont de meerjarenraming een tekort, waarvoor de bestemmingsreserve 'tijdelijke tekorten op structurele posten' toereikend is. We hebben uitzicht op materieel evenwicht vanaf 2014, maar om dat te bereiken moet nog wel veel werk worden verzet. We kunnen na enkele jaren bezuinigen stellen dat de rek er inmiddels uit is. Maar we weten ook dat

de ombuigingen die wij in deze begroting voorstellen een degelijke onderbouwing hebben en dus gerealiseerd kunnen worden. Met die wetenschap staan wij klaar om deze begroting uit te voeren. Daarbij staat het zoeken naar een nieuw evenwicht onverminderd centraal.

Financieel resultaat begroting 2012

In de kadernota 2012 heeft u ingestemd met het streven naar een structureel sluitende begroting, te bereiken uiterlijk in het laatste jaar van de begrotingsperiode 2012-2015. De begrotingsuitkomsten geven aan dat wij erin geslaagd zijn u een begroting te presenteren met een resultaat dat aan die doelstelling voldoet. Het tekort in 2013 is incidenteel en past ruim binnen het beschikbare bedrag in de reserve tijdelijke tekorten op structurele posten. Wij constateren dat in 2014 en 2015 sprake is van materieel evenwicht, waarmee dus een goede basis is gelegd voor een gezonde financiële toekomst.

Bedragen * € 1.000

	Begroting		Meerjarenraming	
	2012	2013	2014	2015
Bestuur en dienstverlening	5.374	5.428	5.249	4.831
Veiligheid	2.164	2.627	2.478	2.654
Jeugd en onderwijs	4.686	4.662	4.963	5.473
Sport en cultuur	4.296	4.256	4.145	4.211
Maatschappelijke ondersteuning	5.716	5.674	5.720	5.799
Werk en inkomen	3.006	3.042	3.078	3.113
Beheer buitenruimte	6.294	6.385	6.516	6.597
Duurzaam wonen en werken	3.251	979	918	-607
Onvoorzien	292	291	293	294
Algemene dekkingsmiddelen	-31.960	-32.009	-32.695	-32.688
SALDO voor bestemming	3.120	1.335	664	- 323
Resultaatbestemming	- 3.165	- 1.063	- 879	26
SALDO na bestemming	- 46	272	- 215	- 296

Als kanttekening bij dit resultaat merken wij op dat dit evenwicht alleen tot stand komt indien de in deze begroting opgenomen ombuigingen volledig worden gerealiseerd. De begroting is opgesteld met de kennis van dit moment. Met de komende decentralisatie van rijkstaken is geen rekening gehouden. Vooralsnog zetten wij erop in dat deze taken worden uitgevoerd met de middelen die daarvoor door het rijk worden overgeheveld.

Hoofdpijnen

In deze paragraaf gaan wij kort in op enkele thema's die gezamenlijk de kern van deze begroting vormen.

Direct antwoord op alle vragen

De klant staat centraal in onze gemeente. Vanuit deze gedachte wordt sinds enkele jaren in Krimpen aan den IJssel gewerkt aan een betere dienstverlening. Veel nieuwe initiatieven zijn opgestart en beginnen gestalte te krijgen. Het is nu zaak om echt grip te krijgen op de klantprocessen. De klant merkt dit doordat steeds meer vragen vanuit één centraal loket in een keer worden afgehandeld. Een optimale afstemming tussen de inzet van ICT (Kennisbank, Klant Contact Systeem, e.d.) en de vakkennis van onze medewerkers is daarbij van belang. Daarnaast wordt er veel geïnvesteerd in de kwaliteit van onze dienstverlening. Dat betekent, meten hoe wij als dienstverlener presteren. Klanttevredenheidsonderzoeken zijn onmisbaar evenals deelname aan benchmarks, waarbij we ons vergelijken met andere gemeenten van dezelfde omvang. Maar ook het kwaliteitshandvest zal er een belangrijke bijdrage aan moeten leveren. Welke normen hanteren we nu naar onze klanten toe, hoe maken we deze transparant naar de burgers en wat gaan we doen om onze beloftes waar te maken? De klant weet wat zij van ons kan verwachten. Daar staan we voor, komend jaar en de jaren daarna.

Lastendruk nagenoeg gelijk

Al geruime tijd is het in Krimpen aan den IJssel de trend om belastingen slechts te verhogen met de inflatiecorrectie. Dit heeft de afgelopen jaren geresulteerd in een fikse daling op de ranglijst van lokale lasten van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) tot plaats 54. Ook voor 2012 worden de belastingen niet meer dan trendmatig verhoogd. Hiervan zijn uitgezonderd de heffingen die de kosten moeten dekken, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Naast de inflatiecorrectie wordt de rioolheffing met 4% verhoogd. De afvalstoffenheffing wordt in 2012 opnieuw niet verhoogd. Ondanks financieel moeilijke tijden neemt de totale lastendruk in 2012 nauwelijks toe.

Op weg naar multifunctionele accommodaties

Al enige jaren is in onze gemeente sprake van een vernieuwingsslag van het zogenaamd 'maatschappelijk vastgoed', dat wil zeggen het vastgoed dat beschikbaar is voor maatschappelijke functies als onderwijs, cultuur, sport, welzijn, gezondheid en zorg. Samen met woningcorporaties QuaWonen en de SOR zijn wij als gemeente de grootste aanbieder van dit type vastgoed.

Zo heeft QuaWonen de afgelopen jaren in veel van haar nieuwbouwcomplexen wijk- en buurtcentra gerealiseerd. Verder is in 2011 fase 1 van 'Het Facet' geopend met daarin PCBS Het Kompas en een 'dorpsplein'. In september is de eerste paal geslagen voor de nieuwe Admiraal de Ruyterschool. Het nieuwe Gezondheidscentrum met daarin vele zorg- en gezondheidsfuncties wordt begin 2012 geopend.

In de begroting 2012-2015 houden wij rekening met de realisatie van een multifunctionele accommodatie waarin vervangende nieuwbouw van OBS Kortland (locatie Centrum) en de Rudolf Steinerschool in het deelplan 'Prinsessenhof' wordt opgenomen. Over de verdere vormgeving zijn wij in gesprek met QuaWonen.

Tenslotte houden wij in deze begroting rekening met nieuwe huisvesting voor het Krimpenerwaardcollege. Onderdeel van deze gebiedsontwikkeling is het 'opwaarderen' van de benodigde drie gymnastieklokalen tot een sporthal én het verplaatsen van de korfbalvelden van KOAG. Hierdoor ontstaat een multifunctionele accommodatie waar de school en (primair) KOAG gebruik van kunnen maken.

Bijkomend gevolg van deze ontwikkeling is dat wij ons willen inspannen om vervangende oefenruimte voor de Muziekvereniging Concordia en de Big Band Krimpen te vinden.

Parallel aan deze noodzakelijke investeringen in de onderwijshuisvesting willen wij ons in meer brede zin beraden op ons accommodatiebeleid. Al eerder hebben wij in de Kadernota Vastgoed bepaald dat wij kostendekkende huurprijzen in rekening zullen brengen.

Uiteindelijk willen wij in accommodatiebeleid vastleggen voor welk type activiteiten of voor welke doelgroepen wij als gemeente accommodaties willen beheren, subsidiëren of mede in stand houden. Overigens hebben wij daar met het vaststellen van de kaders van ons subsidiebeleid feitelijk al een begin gemaakt.

Goed wonen blijft belangrijk

Jarenlang was de Nederlandse én Krimpense woningmarkt gebaseerd op, dan wel gewend aan, een 'verdienmodel', dat afhankelijk was van prijsstijgingen. Door omstandigheden is dat veranderd en hebben de banken tegelijkertijd de financieringsvoorwaarden aangescherpt. Burgers zijn minder snel geneigd en in staat om een andere woning te betrekken.

Daarnaast zal de markt niet zonder meer investeren in de nieuwbouw van (koop)woningen. Het risico dat woningen niet kunnen worden afgezet, is aanmerkelijk groter geworden. Dat hebben wij in onze gemeente al in verschillende projecten gezien.

Daarmee groeien de financiële risico's binnen de 'eigen' grondexploitaties van de gemeente. Tegelijkertijd zullen ontwikkelaars en woningcorporaties minder snel geneigd zijn om een (sloop-) nieuwbouwproject op eigen grond geheel voor eigen rekening te realiseren. Dat betekent dat de gemeente wellicht (vaker) rekening moet gaan houden met het leveren van een investeringsbijdrage.

Overigens is dit op zich niet nieuw. Zo heeft de gemeente een bijdrage geleverd in de realisatie van het project Rondweg-Middenwetering.

Nieuw is echter dat opbrengsten uit de eigen grondexploitatie afnemen, terwijl deze opbrengsten juist in deze tijd goed gebruikt hadden kunnen worden om een bijdrage te leveren in sloop- en nieuwbouwprojecten. Dat betekent dat de realisatie van projecten onder druk kan komen te staan, tenzij uw raad in voorkomend geval besluit om een investeringsbijdrage te doen. Dat gaat dan mogelijk ten koste van investeringen in infrastructuur en maatschappelijk vastgoed in de (nabije) toekomst.

Het begrotingsjaar 2012 zal naar verwachting het eerste jaar zijn, dat wij hier nadrukkelijk met uw raad over in overleg zullen moeten treden. Dat kan in algemene zin of heel specifiek bij projecten die in 2012 in voorbereiding zijn.

Praten over voorzieningen

De afgelopen decennia zijn in Krimpen veel voorzieningen gerealiseerd, vaak (mede) op initiatief van de gemeente. Daarmee is een hoog voorzieningenniveau in onze gemeente tot stand gekomen en in stand gebleven. Dat is een verworvenheid waar wij trots op zijn. Het is echter onvermijdelijk dat het in stand houden van dit voorzieningenniveau forse financiële inspanningen vraagt. In hoofdstuk 5 van de kadernota 2012 zijn wij al op dit onderwerp ingegaan.

In deze begroting is voor het tweede achtereenvolgende jaar een substantiële meerjarige taakstelling opgenomen. Bezuinigingen en ombuigingen zijn nodig om de gemeentelijke financiën in balans te houden. Wij voorzien dat ook de komende jaren steeds opnieuw extra inspanningen nodig zijn om de begroting meerjarig te doen sluiten. De inhoud van de miljoenennota, de dreigende nieuwe bezuinigingen van het Rijk en de aanstaande decentralisaties versterken deze indruk.

Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om te voorkomen dat door jaarlijkse bezuinigingsoperaties een stapeling van taakstellingen ontstaat. In feite worden op die manier ieder

jaar ad hoc besluiten genomen en vindt te weinig integrale afweging plaats. Ook de uitvoering en implementatie van meerjarige bezuinigingsbesluiten komen in gevaar, wanneer er na een jaar weer nieuwe taakstellingen op hetzelfde beleidsterrein worden toegevoegd.

Wij stellen daarom voor een brede politieke en maatschappelijke discussie te voeren over het voorzieningenniveau in Krimpen aan den IJssel. Daarbij worden in beginsel alle voorzieningen en activiteiten betrokken. Vragen die centraal staan in de discussie hebben naar onze mening betrekking op het niveau van de voorzieningen, de noodzaak, de rol van de samenleving en de rol van de gemeente. Kortom: het gaat om het maken van keuzes. De discussie moet plaatsvinden voorafgaand aan de kaderstelling voor de begroting 2013 en dus worden afgerond in het voorjaar van 2012.

Uw raad heeft vanzelfsprekend als hoogste politiek orgaan een belangrijke rol bij het voeren van de voorzieningendiscussie. Vooruitlopend op de discussie ontkomen wij er niet aan om reeds in deze begroting een taakstelling voor te stellen ten bedrage van € 100.000 in 2014 en € 200.000 in 2015.

Minder geld voor de bijstand

Het domein werk en inkomen is behoorlijk in beweging. Een nieuwe wet (WWB 2012) met de nodige veranderingen gaat in per 2012. Daarnaast zullen in 2012 voorbereidingen worden getroffen met het oog op de invoering van de Wet werken naar vermogen (WWNV) per 2013. Tevens loopt er gedurende de periode 2011-2012 een intern Verandertraject. Doel van dit traject is te komen tot een aanzienlijke kostenreductie vanwege tekorten die zijn ontstaan als gevolg van slinkende budgetten en stijgende (bijstands-)uitgaven. Inzet is het realiseren van bezuinigingen door afname van het klantenbestand middels het beperken van nieuwe instroom (strengere poortwachter) en bevorderen van uitstroom. Geïnvesteed wordt in het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van de klant.

De begroting houdt rekening met het meerjarige beeld aangaande van het rijk te ontvangen bijstandsbudgetten. De informatie over het voorlopige rijksbudget voor 2011 zorgt ervoor dat de gemeentelijke inkomsten structureel naar beneden worden bijgesteld vanaf 2012. Aan de lastenkant is rekening gehouden met het maximale risico voor de gemeente. Deze bedraagt 10% van de totale bijstandskosten.

Personeel op maat

Bij de begroting 2011 is voor de salarissen een grote ombuigingstaakstelling opgenomen: een verlaging van het budget met € 900.000 ten opzichte van de begroting van het voorafgaande jaar. Die opgave is lopende dit jaar uitgevoerd. Door een combinatie van natuurlijk verloop, herschikking van taken, efficiencyverbetering in bedrijfsprocessen en terughoudendheid met c.q. schrappen van vacatures, is een aanmerkelijke afslanking nagestreefd en ook mogelijk gebleken.

Tegelijkertijd is daarmee wel zo ongeveer de 'bodem' bereikt. Verdere inkrimping zou op onderdelen het functioneren van de organisatie schade berokkenen. Niettemin is voor 2012, bovenop de gerealiseerde ombuigingen, nog een extra taakstelling voor het salarisbudget opgenomen ad € 50.000, oplopend tot € 200.000 in 2015.

Hand in hand met deze strakke focus op budgetvermindering in de salarissfeer, hebben wij een rigide beleid gevoerd voor de inhuur van extern personeel. Structureel is hiervoor op jaarbasis een budget van € 461.000 beschikbaar. Wij spannen ons in ook voor deze kosten binnen het beschikbare budget te blijven. Ter illustratie: in de achterliggende twee jaar hebben wij aan uw raad – anders dan in de daaraan voorafgaande jaren – geen extra middelen meer voor externe inhuur gevraagd. Dat is ook de inzet voor het komende begrotingsjaar.

Samenwerking is toekomst

Wij hebben met het college van onze buurgemeente Capelle aan den IJssel de intentie uitgesproken om te komen tot een vorm van samenwerking. Wij beogen daarmee een (verdere) verbetering van efficiency in de ambtelijke organisatie, het borgen van kwetsbaarheden en wellicht het realiseren van kostenbesparing.

De samenwerking is (vooralsnog) gericht op elementen van de bedrijfsvoering, naast de samenwerking op het gebied van het Werkplein. In de komende maanden onderzoekt een extern onderzoeker, in opdracht van beide gemeenten, welke onderdelen van de bedrijfsvoering van beide gemeenten zich lenen voor samenwerking, welke vorm die zou moeten krijgen en welke voordelen dat met zich mee kan brengen.

De focus is niet in eerste instantie op financieel voordeel gericht. Toch achten wij het verantwoord om vanwege kostenbesparing als gevolg van samenwerking, vanaf 2013 te rekenen met een stelpost van € 50.000 oplopend naar €150.000 in 2015.

Investeren vraagt geld

Deze begroting bevat een aantal relatief omvangrijke projecten, met name op de terreinen onderwijshuisvesting en beheer van de buitenruimte. Wij vinden het van groot belang dat de gemeente doorgaat met het doen van investeringen. Door het opvoeren van het investeringsniveau stimuleren wij immers de (lokale) economie. Keerzijde is dat deze investeringsvoornemens leiden tot een financieringsbehoefte die groter is dan de laatste jaren het geval was. Dit betekent dat de gemeente meer leningen aan moet gaan en dat de rentelasten de komende jaren stijgen. In deze begroting is daarom rekening gehouden met het aantrekken van geldleningen voor een totaalbedrag van € 15 miljoen. Dit betekent voor de jaren 2013 tot en met 2015 extra rentelasten van respectievelijk € 337.000, € 554.000 en € 643.000. Om tot verantwoorde keuzes te komen bij het aantrekken van financiële middelen wordt gewerkt aan een systeem van liquiditeitenprognose. Hiermee kan de treasuryfunctie van de gemeente beter worden ingevuld en een optimalisatie van het renteresultaat worden behaald.

Digitaal is de norm

De informatisering, en de daaraan ondersteunende automatisering, wordt in 2012 en volgende jaren gekenmerkt door één woord: Digitalisering.

Digitalisering van de dienstverlening door implementatie van het Antwoord© concept conform het nieuwe dienstverleningsconcept. Digitalisering van de bedrijfsvoering door middel van het digitaliseren van de processen en het digitaliseren van de werkplek door virtualisatie.

Ombuigingsvoorstellen

In de kadernota 2012 hebben wij u op programmaniveau de ombuigingsvoorstellen gepresenteerd, gekoppeld aan het nieuw beleid van het programma. De ombuigingen zijn noodzakelijk om tot een acceptabele begrotingsuitkomst te komen. De focus lag daarbij op een structureel sluitend meerjarenperspectief en daarmee een gezonde financiële toekomst. In deze begroting gaan wij een stap verder en lichten toe welke concrete ombuigingsvoornemens wij hebben. Daarmee maken wij de stelposten in deze begroting meer expliciet en verplichten wij onszelf om, met instemming van uw raad, deze ombuigingen te realiseren.

De ombuigingsvoorstellen uit de kadernota vormen het vertrekpunt, waarbij wordt aangegeven welke bezuinigingen reeds in de begroting zijn verwerkt en op welke punten nog sprake is van stelposten. Voor de goede orde: een stelpost betekent dat wij – vaak in samenspraak met ‘het veld’ – nog verder moeten werken aan concrete bezuinigingsvoorstellen. Mocht dit onverhoopt niet lukken, dan zullen wij uw raad nieuwe bezuinigingsvoorstellen voorleggen.

Bedragen * € 1.000

	2012	2013	2014	2015
Totaal ombuigingen in begroting 2012-2015	412	548	798	1.126
Voorzieningendiscussie	0	0	100	200
Gerealiseerd in begroting	190	200	209	249
Restant taakstellend opgenomen	222	348	689	1.077

Na de ingrijpende bezuinigingsoperatie van 2011 tellen de ombuigingen in deze begroting opnieuw op tot een substantiële taakstelling. Daarin is naast de hieronder toegelichte ombuigingen ook een stelpost voor de uitkomsten van de voorzieningendiscussie opgenomen.

Programma Bestuur en dienstverlening

Binnen het programma bestuur en dienstverlening blijven wij onverminderd inzetten op verbetering van de dienstverlening aan de Krimpense burger. Op dit terrein worden daarom geen ombuigingen voorgesteld. Voor de kosten van het bestuur ligt dat anders. In de kadernota hebben wij al aangegeven dat naar onze mening ook het dagelijks bestuur mee moet delen in de bezuinigingsopgave. Daarbij zetten wij in op een verlaging van de representatiekosten. Tevens is het goed om na de volgende gemeenteraadsverkiezingen de omvang van het dagelijks bestuur te heroverwegen.

	2012	2013	2014	2015
Ombuigingen Representatiekosten college	10	10	10	10
Formatie dagelijks bestuur	0	0	0	60
Gerealiseerd in begroting	0	0	0	0
Restant taakstellend opgenomen	10	10	10	70

Programma Veiligheid

Het programma Veiligheid omvat ook het onderdeel handhaving. In relatie tot de invoering van de Wabo wordt integraal handhavingsbeleid ingevoerd. Daartoe behoort ook het intensiveren van handhaving door het opleggen en innen van dwangsommen.

	2012	2013	2014	2015
Ombuigingen Intensiveren actieve handhaving	10	10	10	10
Gerealiseerd in begroting	0	0	0	0
Restant taakstellend opgenomen	10	10	10	10

Programma Jeugd en Onderwijs

Op dit programma stellen wij twee ombuigingen voor. Ten eerste wordt het budget voor de sluitende aanpak, dat deels uit een restant van nieuw beleid 2010 bestond, samengevoegd en kan daarbinnen € 7.000 vrijvallen. Dit is reeds in de begroting verwerkt. Voor het jeugd- en jongerenwerk loopt een onderzoek om de effectiviteit en efficiency te optimaliseren. Begin 2012 worden de eerste onderzoeksresultaten verwacht. Vanaf 2014 denken wij een voordeel in te kunnen boeken.

		2012	2013	2014	2015
Ombuigingen	Sluitende aanpak (GOSA)	7	7	7	7
	Jeugd- en jongerenwerk	0	0	50	50
Gerealiseerd in begroting		7	7	7	7
Restant taakstellend opgenomen		0	0	50	50

Programma Sport en Cultuur

In overleg met de Sportraad wordt op het beleidsterrein Sport een bedrag van € 65.000 omgebogen. Indien geen alternatieve invulling wordt gevonden, zal deze taakstelling door middel van tariefsverhoging worden behaald.

Door aanpassingen te doen in het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties is het wellicht mogelijk BTW-voordelen te behalen. Hier wordt onderzoek naar gedaan.

Door de invoering van combinatiefunctionarissen kan conform de sportnota de subsidie voor jeugdleden van sportverenigingen worden afgebouwd.

		2012	2013	2014	2015
Ombuigingen	Sportbeleid	0	9	33	65
	BTW sportaccommodaties	20	30	40	40
	Jeugdsportsubsidies	0	3	5	10
Gerealiseerd in begroting		0	0	0	0
Restant taakstellend opgenomen		20	42	78	115

Programma Maatschappelijke dienstverlening

Op de uitvoering van projecten in het kader van de nota Volksgezondheid denken wij € 10.000 te kunnen besparen, door meer over te laten aan samenwerkende partners. De subsidie die het Meldpunt ontvangt voor ontwikkeling van nieuwe projecten kan met ingang van 2014 worden stopgezet. Tenslotte wordt onderzocht of er besparingen mogelijk zijn op de subsidies aan minderheden.

		2012	2013	2014	2015
Ombuigingen	Nieuwe nota volksgezondheid	0	0	10	10
	Subsidie Het Meldpunt	0	0	14	14
	Minderhedenbeleid	pm	pm	pm	pm
Gerealiseerd in begroting		0	0	0	0
Restant taakstellend opgenomen		0	0	24	24

Programma Werk en Inkomen

De in de kadernota opgenomen ombuiging op minima is inmiddels gerealiseerd en in deze begroting verwerkt. Uw raad heeft middels een raadsinformatiebrief kennis kunnen nemen van de invulling.

		2012	2013	2014	2015
Ombuigingen	Minima	20	30	40	50
Gerealiseerd in begroting		20	30	40	50
Restant taakstellend opgenomen		0	0	0	0

Programma Beheer buitenruimte

Op het programma Beheer buitenruimte zijn diverse ombuigingen voorgesteld. De inkomsten op dit programma kunnen worden verhoogd door de invoering van een huurvergoeding voor volkstuinvereniging Krimpenerbosweg en enkele kleinere wijzigingen op termijn. Door het budget voor kwaliteitsverbetering te verlagen wordt € 50.000 bespaard. Tenslotte wordt de toerekening van herstratungskosten aan het onderdeel riolering verhoogd van 15% naar 20%.

	2012	2013	2014	2015
Ombuigingen				
Huurvergoeding volkstuinen	8	12	15	18
Extra inkomsten	0	0	0	20
Vertraging kwaliteitsverbetering	50	50	50	50
Lastenverschuiving herstraten – riolering	150	150	150	150
Gerealiseerd in begroting	150	150	150	150
Restant taakstellend opgenomen	58	62	65	88

Programma Duurzaam wonen en werken

Het project Hollandsche IJssel is afgerond. Tevens verwachten wij op termijn met eigen mensen te kunnen voorzien in de behoefte aan verkeerskundige adviezen.

	2012	2013	2014	2015
Ombuigingen				
Contributie Hollandsche IJssel	5	5	5	5
Verkeerskundige adviezen	0	0	27	27
Gerealiseerd in begroting	5	5	5	5
Restant taakstellend opgenomen	0	0	27	27

Overige ombuigingen

Verspreid over diverse programma's zijn budgetsubsidies opgenomen in deze begroting. In de begroting 2011 is een bezuiniging op deze subsidies afgesproken met 1,25% per jaar tot en met 2014. Tevens wordt in die jaren geen indexering toegepast. De ombuiging in deze begroting bestaat uit het doortrekken van de nullijn qua indexering naar 2015.

	2012	2013	2014	2015
Ombuigingen				
Nullijn subsidies doortrekken	0	0	0	30
Gerealiseerd in begroting	0	0	0	30
Restant taakstellend opgenomen	0	0	0	0

Bedrijfsvoering

Evenals vorig jaar worden relatief forse ombuigingen op de bedrijfsvoering voorgesteld. Deels worden deze ombuigingen gerealiseerd door intensivering van de samenwerking met Capelle en het terugbrengen van de omvang van de ambtelijke organisatie. In de secundaire arbeidsvoorwaarden is eveneens ruimte voor een besparing. Op drie facilitaire onderdelen zie wij nog mogelijkheden tot ombuigingen, waarvan de voordelen uit de centralisatie van het gemeentelijke vastgoed niet eerder dan in 2015 worden opgenomen.

	2012	2013	2014	2015
Ombuigingen				
Samenwerking Capelle aan den IJssel	0	50	100	150
Omvang ambtelijke organisatie	50	100	150	200
Personeelsbeleid	32	32	32	50
Facilitaire zaken	22	22	22	22
Centralisatie gemeentelijk vastgoed	0	0	0	50
Centraal inkopen	20	20	20	20
Gerealiseerd in begroting	0	0	0	0
Restant taakstellend opgenomen	132	232	332	500

Vervallen ombuigingsvoorstellen

In de kadernota waren enkele ombuigingsvoorstellen opgenomen die in deze begroting niet terugkeren. Zoals blijkt uit de teksten over lastendruk en de paragraaf Lokale lasten zijn wij erin geslaagd om deze begroting sluitend te maken zonder boventrendmatige verhoging van de OZB. Daarmee geven wij uitvoering aan de motie die uw raad bij de behandeling van de kadernota heeft aangenomen. Tevens doen wij geen voorstellen voor de invoering van precariobelasting. De belangrijkste redenen hiervoor zijn dat de opbrengsten in verhouding tot de inspanningen te gering zijn en dat er nog steeds ontwikkelingen op rijksniveau zijn die uiteindelijk leiden tot het afschaffen van precariobelasting.

Leeswijzer

De begroting bestaat ook dit jaar uit de vertrouwde onderdelen zoals de programma's en de paragrafen. Achterin treft u de financiële begroting aan waarin onder meer de financiële positie van de gemeente uiteen wordt gezet. Er zijn wel enkele wijzigingen doorgevoerd, mede op verzoek van uw raad en in overleg met de studiegroep doorontwikkeling planning en control.

Indicatoren

In de beleidsverantwoording 2010 hebben wij u de uitkomsten van het onderzoek 'Waar staat je gemeente' gepresenteerd. Een aantal van de indicatoren die daarin zijn opgenomen is toegevoegd aan de programma's in deze begroting. Verder zijn de bestaande indicatoren grondig doorgenomen en waar nodig opgeschoond. Ook zijn enkele nieuwe vervangende indicatoren opgenomen. Vorig jaar heeft u gevraagd om een toelichting op wijzigingen in de indicatoren. Vanwege de grondige voorbespreking met de studiegroep hebben wij daaraan dit jaar nog geen verdere invulling gegeven. Volgend jaar mag u op de programma's een dergelijke toelichting verwachten.

Nieuwe informatie per programma

In het kader van doorontwikkeling en kwaliteitsverbetering zijn enkele nieuwe elementen in de programma's opgenomen. De cijfermatige informatie aan het einde van ieder programma ('Wat mag het kosten?') is uitgebreid met de investeringen en een specificatie van de resultaatbestemming. Daarnaast ontvangt u per fractie een overzicht van de begrotingsramingen op productniveau.

Overige wijzigingen

De meest in het oog springende verandering in deze begroting is wellicht het opnemen van alle bedragen in duizendtallen, voor zover het tabellen betreft. Dit verbetert de leesbaarheid van de financiële informatie.

De financiële begroting is, zoals ook voor 2011 gebruikelijk was, weer achterin het boek opgenomen. Meer aandacht is daar nu voor de financiële positie.

Ten opzichte van voorgaande jaren zijn de uitvouwborden per programma verdwenen. Het bleek niet langer mogelijk de veelheid aan informatie op deze manier inzichtelijk te maken. Tevens was de toegevoegde waarde niet in overeenstemming met de benodigde inspanningen.

Programma's

Missie

Voor burgers en bedrijven wil de gemeente een gemakkelijk toegankelijke organisatie zijn, die staat voor hoge kwaliteit. De gemeente wil herkenbaar zijn als een betrouwbare partner. Service op maat en tijdig inspelen op nieuwe ontwikkelingen staan daarbij hoog in het vaandel bij de bestuurders en de medewerkers. Deze missie wordt naar binnen én buiten de organisatie uitgedragen onder het motto: 'gemeente Krimpen aan den IJssel: toegankelijk, helder en integer, altijd gericht op service en kwaliteit'.

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Nota Strategisch Communicatiebeleid (2011)
- b. Notitie integriteit
- c. Gedragscode/aandachtsregels inzake Integriteit en bestuur in de gemeente Krimpen aan den IJssel
- d. Het concept van dienstverlening 2 (2011)

Context en achtergrond

Het kalenderjaar 2012 zal evenals voorgaande jaren in het teken staan van indringende bestuurlijke vraagstukken. Onze gemeente maakt nog steeds deel uit van een door de provincie gestarte herindelingsprocedure (Arhi-procedure). Daarom heeft de Commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland per 1 oktober 2010 Lennie Huizer als waarnemend burgemeester aangesteld. Onder haar deskundige leiding zet het gemeentebestuur zich in om de voorliggende bestuurlijke vraagstukken op een zorgvuldige en gedegen wijze tot een goed einde te brengen. Het is op dit moment nog niet duidelijk of het voorliggende Herindelingsadvies Krimpenerwaard door de Minister van Binnenlandse Zaken als wetsvoorstel bij het Parlement zal worden ingediend. De Provincie is bij de totstandkoming van het Herindelingsadvies Krimpenerwaard echter heel duidelijk geweest: een zelfstandig Krimpen aan den IJssel is haalbaar en houdbaar. Een visie die wordt gedeeld door het gemeentebestuur. De Minister van Binnenlandse Zaken en het Parlement hebben echter het laatste woord. Wij hopen zo spoedig mogelijk definitief duidelijkheid te krijgen over onze zelfstandige status, zodat medio 2012 de voorbereidingen voor een definitieve invulling van het burgemeesterschap kunnen worden gestart.

Het begrotingsjaar 2012 markeert een belangrijke fase van het collegeakkoord 2010-2014 'Naar een nieuw evenwicht'. We zitten ongeveer op de helft van ons programma. De van Rijkswegge opgelegde bezuinigingsmaatregelen zijn, zoals voorzien, van grote invloed geweest op alle programma's van het gemeentelijk beleid. Desondanks zijn wij er in geslaagd om met inspanningen van velen alle gemeentelijke uitgaven meerjarig zoveel mogelijk in verhouding te brengen met onze inkomsten. Ons streven naar een nieuw evenwicht tussen de gemeentelijke uitgaven en inkomsten is daardoor gewaarborgd. Het gaat daarbij om een nieuw evenwicht tussen de individuele verantwoordelijkheid van burgers en de collectieve taken die door de gemeente worden uitgevoerd en (mede) gefinancierd. We liggen nog steeds 'op koers'.

In het kader van onze visie op de gemeentelijke organisatie en bedrijfsvoering worden op dit moment samen met de gemeente Capelle aan den IJssel de mogelijkheden onderzocht om tot een ambtelijke samenwerkingsvorm in de bedrijfsvoering te komen. Wij richten ons daarbij primair op samenwerkingsvormen met de gemeente Capelle aan den IJssel, maar sluiten samenwerking met andere gemeenten niet uit. Wij verwachten in het eerste half jaar van 2012 met voorstellen te komen.

Als onderdeel van de invoering van het Document Management Systeem (DMS) wordt het bestuurlijk besluitvormingsproces in 2012 geheel gedigitaliseerd. Met de invoering van een nieuwe 'vergadercyclus' voor de gemeenteraad en het werken met I-pads voor college- en raadsleden is het bestuurlijk besluitvormingsproces klaar voor de toekomst. Wij verwachten dat hierdoor de bestuurlijke besluitvorming op een meer efficiënte en effectieve wijze tot stand komt.

Al deze bestuurlijke ontwikkelingen worden in een breed en open overleg met burgers, ondernemers en maatschappelijke instellingen gecommuniceerd. Hiermee wordt de dialoog tussen gemeentebestuur en samenleving versterkt. Het ingezette beleid rondom de interactieve beleidsvorming wordt verder geïntensiveerd via de nieuwe gemeentelijke website en de invoering van een nieuw gemeentelijk intranet. Om de inhoudelijke boodschappen van de gemeente meer centraal te stellen, is een nieuw strategisch communicatiebeleid ontwikkeld. In 2012 wordt dit nieuwe beleid geïmplementeerd.

Antwoord©

De gemeentelijke website maakt steeds meer deel uit van de nieuwe manier van dienstverlening. Daarbij speelt vraaggericht werken een prominente rol. Dit past ook in de landelijke overheidsvisie, waarbij de gemeente in 2015 het centrale loket is voor alle vragen aan de overheid. Wij liggen als gemeente daarbij goed 'op koers', maar moeten de dienstverlening wel door ontwikkelen. Het landelijke concept 'Gemeente heeft Antwoord©' vormt hiervoor de basis. Het nieuwe dienstverleningsconcept is inmiddels verder uitgewerkt en wordt de komende 3 jaar uitgevoerd. Het Publiekscentrum groeit door naar een Klant Contact Centrum (KCC).

Centrale punt

Het Publiekscentrum is steeds meer het centrale punt van waaruit de klantvragen worden afgehandeld. Dat is een van de speerpunten van het nieuwe dienstverleningsconcept. Op een goed georganiseerde en uniforme wijze worden de diverse dienstverleningsprocessen vanuit dit centrum vormgegeven. De medewerkers van de frontoffice worden in 2012 getraind om nog meer klantgericht te werken. Daarbij worden ze zo goed mogelijk gefaciliteerd met de benodigde informatiesystemen. Doel is dat ze op termijn 80% van alle publieksvragen in een keer kunnen afhandelen. De backoffice is verantwoordelijk voor de overige 20%. Om dit te bereiken moeten binnen de organisatie goede afspraken worden gemaakt over het registreren en afhandelen van klantcontacten, het organisatiebreed delen van de beschikbare kennis, de inzet van en sturing op de verschillende kanalen (post, telefonie, balie en e-mail), etc. De klant wordt op deze manier snel geholpen zonder onnodig te worden doorverwezen.

De vraag van de klant blijft overigens in grote mate bepalend voor onze dienstverlening. Systemen worden nooit leidend. Principe is dan ook digitaal dienstverlenen waar het ook echt digitaal kan. Een visiedocument, waarbij de samenhang tussen informatisering en dienstverlening in beeld wordt gebracht, is in 2012 gereed.

Transparant naar de burger

Het niveau van de dienstverlening dat we als gemeente nastreven, wordt transparant gemaakt naar de Krimpense bevolking. Hiertoe is het kwaliteitshandvest ontwikkeld dat in 2012 verder wordt ingevoerd. In dit handvest is inzichtelijk gemaakt welke normen de gemeente bij haar dienstverlening hanteert. Haalt de gemeente de normen niet, dan kan de burger de gemeente daar gemakkelijker op aanspreken.

Waar normen gesteld worden, moeten deze ook gemeten worden. Hoe presteren we nu als gemeente, wat zijn de verbeterpunten en waar zijn we goed in? Klanttevredenheidsonderzoeken bieden hier duidelijkheid in. De lijn die in 2011 is ingezet om onze resultaten transparant te maken wordt het komend jaar doorgezet. Aan de hand van de uitkomsten wordt de koers bepaald voor verbeteringen. Uiteraard worden burgers hierover geïnformeerd. Ook worden de behaalde prestaties binnen de organisatie inzichtelijk gemaakt door deze te gaan monitoren. De managementinformatie wordt in 2012 aanzienlijk verbeterd.

Kwaliteit GBA

Een goede dienstverlening is alleen mogelijk als de Gemeentelijke Basisadministratie op orde is. De koppeling met de BAG levert hierbij een forse bijdrage. In 2012 zal de gemeente de huidige hoge kwaliteit vasthouden en de GBA-audit goed moeten doorstaan. De nodige voorbereidingen worden hiervoor in 2012 getroffen.

Huwelijk online

Tenslotte zal er een nieuwe eigentijdse formule voor het huwelijkenaanbod worden opgezet. Ook hier worden de digitale mogelijkheden ingezet. Denk aan het online vastleggen van een datum, een trouwlocatie of wellicht zelfs een trouwambtenaar naar keuze. Dit levert voordeel op voor de burgers en vermindert de administratieve lastendruk.

1.1 Bestuur

1.1.1 Wat willen wij bereiken?

- A. De participatie van burgers en ondernemers in de gemeentelijke besluitvormingsprocessen is vergroot.
- B. Krimpen aan den IJssel heeft haar deelnemerschap in de regionale samenwerkingsverbanden op loyale wijze gehandhaafd en mogelijk uitgebouwd.

1.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
  - 1 De nieuwe strategische communicatienota implementeren in de organisatie waardoor interactieve beleidsvorming een belangrijke plaats gaat innemen.
  - 2 Burgers en belangengroepen worden in zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij het maken van nieuw beleid en andere projecten. Dit gebeurt op een directe, actieve manier. Op deze manier worden zoveel mogelijk burgers en ondernemers betrokken bij het gemeentelijk besluitvormingsproces.
- B.
  - 1 Intensiveren van contacten met regio- en buurgemeenten.
  - 2 Deelnemen aan netwerkbijeenkomsten voor bestuurders en ambtenaren.

1.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde		Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015
Aantal buurtbezoeken	E	Verslag Bijeenkomst Bureau Communicatie	4 (2008)	4	4	4	4	4
Aantal meldingen over "niet integer handelen" dat is binnengekomen bij de gemeente	E	Rapportage Bureau DIV	0 (2008)	0	0	0	0	0
Aantal bezochte bijeenkomsten	P	Rapportage bestuurssecretariaat	- (2008)	80	80	80	80	80

1.2 Dienstverlening

1.2.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Het leveren van producten en diensten aan de (Krimpense) gemeenschap gebeurt volgens de service- en kwaliteitsnormen* van de gemeentelijke organisatie.

*De service- en kwaliteitsnormen komen voort uit de landelijke wetgeving en uit het kwaliteits-handvest, dat door de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt opgesteld.

- B. De Krimpense gemeenschap kan gebruikmaken van nieuwe en/of vernieuwde informatiekanaalen* om producten en diensten van de gemeente af te nemen.

*Informatiekanaal is onderdeel van het begrip 'multichanneling', wat inhoudt: communiceren met de klant via verschillende kanalen zoals telefoon, post, internet en de publieksbalie.

1.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Het kwaliteitshandvest wordt organisatiebreed geïmplementeerd in de organisatie.
2 De resultaten van de organisatie (het behalen van normen) worden transparant gemaakt door periodiek te meten (Benchmarken, Klanttevredenheidsonderzoeken, monitoring).
- B. 1 De receptie in de hal wordt doorontwikkeld tot een Informatiecentrum waar klanten voor hun eerstelijnsvragen terecht kunnen.
2 De producten die via internet kunnen worden afgenomen, worden verder uitgebouwd.
3 Het Belcentrum van de gemeente wordt doorontwikkeld en gaat meer eerstelijnsvragen in een keer afhandelen.

1.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal service –en kwaliteitsnormen, dat het Publiekscentrum toepast	P	Handvest	2 (2008)	10	12	12	12	12
Aantal klachten a.g.v. tegenstrijdigheid met het handvest	E	BKI	-- (2008)	0	0	0	0	0
Rapportcijfer meting kwaliteit dienstverlening	E	Benchmark klanttevredenheidsonderzoek	-- (2008)	7.6	8	8	8	8
Aantal dienstverleningen op afspraak	P	Digitale afsprakenkalender	-- (2008)	20	8	10	22	22
% bezoekers dat de website meer dan een keer per maand bezoekt	P	Statistieken website			20	25	30	35
% bezoekers dat de jeugdwebsite meer dan een keer per maand bezoekt	P	Statistieken website			Nog geen streefwaardes te definiëren			

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestaand beleid	7.057	6.231	5.770	5.678	5.681	5.335
Stelpost ombuigingen			- 10	- 10	- 10	- 70
Nieuw Beleid & Intensivering			196	61	46	56
Totaal	7.057	6.231	5.956	5.903	5.732	5.321
Baten						
Bestaand beleid	- 696	- 640	- 582	- 475	- 483	- 490
Stelpost ombuigingen						
Nieuw Beleid & Intensivering						
Totaal	- 696	- 640	- 582	- 475	- 483	- 490
SALDO voor bestemming	6.361	5.591	5.374	5.428	5.249	4.831
Resultaatbestemming			- 357	- 182	- 15	
SALDO na bestemming	6.361	5.591	5.018	5.246	5.234	4.831

Thema	Saldo
1.1 Bestuur	3.661
1.2 Dienstverlening	1.696
1.3 Middelen	18
1.4 Bedrijfsvoering	
1.5 Interne Dienstverlening	

Opbouw resultaatbestemming	t.l.v. reserve	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
				2014	2015
Afschrijving exporuite raadhuis	Afschrijving	- 8	- 8		
Kosten boventallig personeel	Tijd. kstn. pers.	- 159	- 159	- 15	
Gebruiksvergunning gemeentel. gebouwen	Nieuw beleid	- 175			
Verder ontwikkelen dienstverleningsconcept	Nieuw beleid	- 15	- 15		
		- 357	- 182	- 15	

Investerings	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
			2014	2015
Vervangingen ICT	495	445	265	215
Onderhoud kapitaalgoederen - totaalbudget	837	849	862	875
Calamiteitenonderhoud raadhuis	100			
	1.432	1.294	1.127	1.090

Missie

Het is van het grootste belang dat burgers zich veilig weten. Daarom is het waarborgen van veiligheid misschien wel de belangrijkste taak van een gemeentebestuur. Het integraal veiligheidsbeleid is gericht op een structurele optimalisering van de veiligheid en leefbaarheid van de woon- en werkgebieden in Krimpen aan den IJssel. Dit houdt in dat concrete aantastingen van de veiligheid

(integraal) worden aangepakt, maar ook dat wordt geanticipeerd op mogelijk toekomstige aantastingen. Bovendien worden de aanpak en verdere beleidsvoering zodanig ingericht dat het effect van de (reeds getroffen) maatregelen zoveel mogelijk in stand blijft.

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Verkeersveiligheidsplan (1999)
- b. Integraal Veiligheidsbeleid 2006-2010 (2006)
- c. Beleidsplan 2008-2012 VRR (2008)
- d. Regionaal Crisisplan 2010-2013 VRR (2009)
- e. Korpsjaarplan, Districtsplan politie (2010)
- f. Meerjarenbeleidsplan politie 2010-2014 (2009)

Context en achtergrond

Uit de Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond 2010 blijkt dat Krimpen aan den IJssel in het algemeen relatief goed scoort. Zo wordt het ook door de meeste Krimpenaren ervaren. De veiligheidsbeleving binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel is bijzonder positief¹. Veiligheid vraagt continue inspanning.

Om de integrale benadering van veiligheid te borgen, is in 2006 een integraal veiligheidsplan vastgesteld. Hiermee wordt geprobeerd om alle facetten van veiligheid, die op lokaal niveau relevant zijn, te bestrijken. In 2011 hebben wij op vernieuwende wijze interactief het veiligheidsbeleid 2006 – 2010 geëvalueerd, waarbij burgerparticipatie een belangrijk uitgangspunt was. Deze evaluatie geeft input voor het nieuw vast te stellen integraal veiligheidsbeleid.

Veiligheid is een zaak van de samenleving als geheel. Zowel (semi)overheid als private partijen hebben hierin een verantwoordelijkheid. Ook veiligheid betreffende infrastructurele voorzieningen is belangrijk. Het betreft hier zowel wegen, waterkeringen als ondergrondse nutsvoorzieningen, zoals gasleidingen. Vanuit dat perspectief moet het thema veiligheid breed, maar ook zo concreet mogelijk worden aangepakt.

De gemeente investeert in de fysieke én sociale infrastructuur (zie hiervoor met name de programma's beheer buitenruimte en jeugd en onderwijs), in gedragsbeïnvloeding en – als sluitstuk – in intensivering van handhaving. Een beleidsnota integrale handhaving is inmiddels ambtelijk in voorbereiding genomen. In 2011 verwachten wij de handavingsnota ter vaststelling te kunnen aanbieden.

Tussen politie, burgemeester en officier van justitie worden op verschillende niveaus specifieke afspraken gemaakt over de inzet van de politie (driehoeksoverleg). Dit gebeurt tot op heden op regionaal niveau in het Regionaal College van de politie en op districtelijk niveau in het Bestuurlijk Justitieel Overleg van district Oost. De politie rapporteert in haar districtsjaarverslag (eindejaarsrapportages) over de behaalde resultaten.

De politieorganisatie zal per 1 januari 2012 landelijk worden georganiseerd. Om die reorganisatie te formeel te regelen is inmiddels een wetsvoorstel tot wijziging van de Politiewet ingediend. De

¹ Een belangrijke indicator hiervoor is het percentage bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt. Dat percentage is in de Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond 2010 voor onze gemeente vastgesteld op 10,1. Tegen een gemiddelde in de regio van 21,8 %. Krimpen aan den IJssel sluit aan bij de gemeenten Middelharnis, Goedereede en Bernisse.

opbouw van de politieleiding en de verdeling van de verantwoordelijkheden gaan veranderen. Er komt één landelijk politiekorps onder leiding van één korpschef. Het landelijke politiekorps wordt verdeeld in 10 regionale eenheden die territoriaal overeenkomen met de nieuw te vormen justitiële arrondissementen. Rotterdam-Rijnmond fuseert met Zuid-Holland Zuid tot één regio.

De minister van Veiligheid en Justitie krijgt de volledige ministeriële verantwoordelijkheid voor de nationale politie. De minister stelt de begroting en de kaders vast waarbinnen de nationale politie werkt. Eén korpschef krijgt de leiding over het landelijk korps. De 10 regionale eenheden vallen onder deze korpschef.

Het gezag over de politie verandert met de inwerkingtreding van de nieuwe Politiewet niet. De burgemeester blijft het gezag over de politie houden waar het gaat om de handhaving van de openbare orde en de uitoefening van de hulpverleningstaak. De officier van justitie houdt het gezag over de politie waar het de opsporing en vervolging van strafbare feiten betreft.

Naast de inspanningen die de overheid vanuit haar verantwoordelijkheid pleegt, doet de overheid ook een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van private partijen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het concept van Veiligheid Voorop, dat voortborduurde op wat in de jaren hiervoor met de Engelse term Community Safety werd aangeduid. Community Safety kan worden gedefinieerd als collectieve veiligheid die gerealiseerd wordt door risicoalert handelen van burgers, bedrijfsleven en overheden. Deze ruime definitie is ook van toepassing op andere vlakken van het integraal veiligheidsbeleid (zoals inbraakpreventie).

Veiligheid is een kwetsbaar goed. Rampen en crises in het nabije verleden onderstrepen die kwetsbaarheid. Een adequate veiligheidsorganisatie van operationele en ondersteunende diensten, alsmede een correcte uitvoering en handhaving van wettelijke regels zijn onmisbaar.

De lokale crisisorganisatie is ingebed in de Veiligheidsregio. Deze inbedding is van belang omdat een crisis immers geen halt houdt bij gemeentegrenzen. Daarom vergt een adequate crisisorganisatie goede afstemming en waar mogelijk eenduidigheid van procedures met regiogemeenten en andere overheden. Om deze uniformiteit te bewerkstelligen is het regionale crisisplan vastgesteld. Begin 2011 is de implementatie van het regionaal crisisplan binnen onze gemeente voltooid. Opleiden, trainen en oefenen, ook met externe partners, staat ook de komende jaren hoog op de agenda.

In fysieke zin beschikt de gemeente over een adequaat ingericht Veiligheidscentrum. Deze permanent beschikbare en strategische ruimte voor de Gemeentelijke Veiligheidsstaf is te allen tijde voorzien van de modernste faciliteiten. Voor de Veiligheidsstaf wordt informatiemanagement steeds belangrijker met daarbij bijzondere aandacht voor de rol van de sociale media. Van groot belang is dat informatie wordt vergaard en gedeeld met de relevante veiligheidspartners.

2.1 Overlast

2.1.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Minder vandalismeschade.
- B. Minder overlast- en schade ten gevolge van graffiti.
- C. Minder overlast door hangjeugd.
- D. Minder uitgaansgerelateerde overlast.
- E. Voorkomen van escalatie bij conflicten tussen burens.

2.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. Actief opsporen van vandalisme en het zo mogelijk verhalen van schade.
- B. 1 Actief opsporen van graffiti en het zo mogelijk verhalen van schade.

- 2 Inzetten van capaciteit en bekostigen Bureau Halt.
  - 3 Treffen van fysieke maatregelen in de openbare ruimte ('hufferproof' inrichting).
- C.
- 1 Afspraken maken met politie en OM over aanpak.
  - 2 Treffen van fysieke maatregelen in de openbare ruimte ('hufferproof' inrichting, plaatsing hekken, creëren zichtlijnen ten behoeve van meer sociale controle, plaatsing van geluidsmodules die hoogfrequent geluid uitzenden ter ontmoediging van hangjeugd).
  - 3 Ketenaanpak op groeps- en casusniveau (GOSA/groepsaanpak), inzet casemanager.
- D.
- 1 Afspraken maken met politie over aanpak.
  - 2 Handhaving van exploitatievergunningen.
  - 3 In evenementenbeleid opnemen van randvoorwaarden.
- E. Inzet buurtbemiddeling.

2.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde		Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015
% inwoners dat zich in het algemeen wel eens onveilig voelt	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	20 (2005)	19 (2009)		20		20
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	8 (2005)	10 (2009)		8		8
Aantal aangiften vandalisme	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	16 (2005)	367	450	450	450	400
Aantal meldingen overlast	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	19 (2005)	18 (2009)		16		15
% inwoners dat overlast van groepen jongeren als grootste buurtprobleem ervaart	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	9 (2005)	13 (2009)		11		10

Toelichting indicatoren:

De percentages zijn belevingsindicatoren die afkomstig zijn uit het bevolkingsonderzoek (enquête) van de Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond.

De aantallen aangiften/meldingen (per 1000 inwoners) zijn effectindicatoren die afkomstig zijn uit de politiegegevens van de Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond.

2.2 Criminaliteit

2.2.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Minder (huiselijk) geweld.
- B. Minder woninginbraken.
- C. Minder motorvoertuiggerelateerde criminaliteit.
- D. Minder diefstal van fietsen en brom- en snorfietsen.
- E. Minder georganiseerde criminaliteit.

2.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 In stand houden van Advies- en steunpunt huiselijk geweld (zie ook het programma Maatschappelijke ondersteuning).
 2 Afspraken met politie en Openbaar Ministerie (OM) maken over prioriteitstelling van geweldsdelicten.
 3 Afspraken met politie en OM maken over ambtshalve opsporing en vervolging huiselijk geweld.
 4 Ketenaanpak op casusniveau (Lokaal Team Huiselijk Geweld).
 5 Als ultimatum remedium het opleggen van een tijdelijk huisverbod aan plegers van huiselijk geweld.
- B. 1 Afspraken met politie en OM maken over prioriteitstelling.
 2 Gemeentebreed met ketenpartners realiseren van Politiekeurmerk Veilig Wonen. Zie de tabel voor de specifieke werkwijze bij bestaande bouw en nieuwbouw. Op het niveau van de woonomgeving kan de gemeente het keurmerk zelf realiseren (zie onderstaande tabel).

	Niveau woning	Niveau complex	Niveau woonomgeving
<i>Bestaande bouw</i>	Stimuleren en subsidiëren (bijv. prestatieafspraken met QuaWonen)		Herbestravingsplannen
<i>Nieuwbouw</i>	Realiseringsovereenkomst		Afwerkingsplannen

- C. Afspraken met politie en OM maken over prioriteitstelling.
- D. 1 Afspraken met politie en OM maken over prioriteitstelling.
 2 In stand houden (onbewaakte) fietsenstallingen bij Crimpenhof en busstation. Plaatsen van 'FietsParKeur' rekken bij afwerkings-, herbestrating- en herinrichtingsplannen.
- E. 1 In stand houden van het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC).
 2 Een adequaat gebruik van het regelgevend kader (exploitatievergunning, instrumentarium wet BIBOB, APV).

2.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde				
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal aangiften geweld totaal	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	5 (2005)	92	95	95	95	94
Aantal misdrijven huiselijk geweld	E	Jaarverslag politie	86 (2006)	39	40	40	40	40
Aantal aangiften diefstal brom-, snor- en fietsen	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	74 (2009)	62	65	65	65	65
Aantal aangiftes woninginbraken per 1.000 adressen	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	41 (2009)	59	50	50	50	50
Aantal gestolen auto's	E	Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond	4 (2005)	11	10	10	10	10

2.3 Verkeersveiligheid

2.3.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Minder verkeersslachtoffers (ziekenhuisgewonden en verkeersdoden).

2.3.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Wij pakken 'black spots' aan.
2 Wij richten de infrastructuur en de woongebieden in conform de wegcategorisering en de richtlijnen van 'Duurzaam Veilig'.
3 Wij proberen het gedrag van verkeersdeelnemers zodanig te beïnvloeden (o.a. door verkeerseducatie en de inzet van het SnelheidsInformatieDisplay) dat de kans op ongevallen (met letsel) zo klein mogelijk is.
4 Wij zetten – in overleg met politie en justitie – handhaving in als 'sluitstuk' van ons beleid.
5 Wij evalueren in 2012 het in 1999 vastgestelde verkeers(veiligheids)beleid en gebruiken dit als input voor nieuw verkeers(veiligheids)beleid.

2.3.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde		Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal ziekenhuisgewonden	E	ROV Zuid-Holland	5,7 (2001-03)	5,3	5	5	5	5
Rapportcijfer ervaren verkeersveiligheid in gemeente	E	Waar staat je gemeente	7 (2010)	7	7		7	
Rapportcijfer ervaren verkeersveiligheid in de buurt	E	Waar staat je gemeente	6,6 (2010)	6,6	7		7	

Toelichting indicatoren:

De gemeente opereert sinds 1992 volgens de richtlijnen van 'Duurzaam Veilig'. Doelstelling van dit programma was om in 2010 40% minder verkeersslachtoffers te hebben ten opzichte van het peiljaar 1986. In het peiljaar 1986 waren er 40 slachtoffers. Doelstelling voor 2010 was daarom maximaal 24 slachtoffers.

Het aantal ongevallen met letsel is inmiddels aanzienlijk lager dan die 24 (2003: 21; 2007: 10; 2009: 12). Het totale aantal ongevallen is de laatste jaren ook afgenomen van 71 in 2003, tot 39 in 2007, tot 34 in 2008.

2.4 Brandveiligheid

2.4.1 Wat willen wij bereiken?

Minder slachtoffers en materiële schade door brand.

- A. Behoud en waar mogelijk verbeteren van de repressieve brandweezorg.
B. Behoud en waar mogelijk verbeteren van de brandweezorg op de terreinen pro-actie, preventie, preparatie en nazorg.
C. Behoud en waar mogelijk verbeteren van brandveiligheid van gebouwen.

2.4.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. Realiseren aanrijtijden binnen de norm.
- B. 1 Regelmatig realistisch oefenen.
2 Stimuleren van bewustwording bij burgers en bedrijven door middel van Brandveilig Leven. In dat kader wordt voorlichting gegeven aan specifieke groepen, zoals basisschoolleerlingen en ouderen en worden rookmelders uitgereikt.
- C. Zie het thema vergunningverlening en handhaving.

2.4.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal branden (excl containerbranden)	E	VRR	2008 (62)	31	55	55	50	45
% uitrukken binnen de landelijke aanrijtijd	P	VRR	2008 (79)	56,4% / 97,7%	80	80	80	80
Aantal kleine buiten branden	E	VRR	2008 (15)	25	20	15	15	15
Aantal loos alarm	E	VRR	2008 (76)	12	20	20	20	20
% overige vergunningplichtige gebouwen met volledige vergunning	P	VRR	2008 (80)	99	99	100	100	100

2.5 Crisisbeheersing en rampenbestrijding

2.5.1 Wat willen wij bereiken?

- A. De Krimpense gemeenschap kan erop vertrouwen dat de gemeente is voorbereid op een crisis en dat zij in staat is de eventuele negatieve gevolgen van een crisis te beperken.
- B. Crisisbeheersing maakt structureel deel uit van de reguliere werkzaamheden van de diverse afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie.

2.5.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Communiceren naar de Krimpense samenleving over actuele thema's met betrekking tot risico's en risico's voortvloeiend uit het opgestelde regionale risicoprofiel.
2 Externe organisaties participeren bij oefeningen.
- B. 1 Houden van oefeningen en workshops voor bestuurders en medewerkers die een functie hebben binnen de crisisorganisatie.
2 Jaarlijkse actualisatie van de draaiboeken conform het Regionaal Crisisplan.
3 Uitvoeren van het meerjarenopleidingsplan oranje kolom van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) i.c.m. het lokale Opleiden-Trainen-Oefenen (OTO) beleidsplan.
4 Het houden van een alarmerings- en opkomstoefening voor de bestuurders en de medewerkers van de crisisorganisatie.

2.5.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde			Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015	
Aantal externe organisaties dat heeft deelgenomen aan oefeningen	P	Bureau Crisisbeheersing	2 (2008)	1	2	2	2	2	
% bestuurders en medewerkers dat opgeleid, getraind en geoefend is conform het meerjarenopleidingsplan oranje kolom van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) en het lokale Opleiden-Traineren-Oefenen (OTO) beleidsplan	P	Bureau Crisisbeheersing	12,7 (2009)	80	70	80	90	90	
% medewerkers crisisorganisatie dat bij een ramp gealarmeerd wordt via regionale communicator (belcomputer)	P	Bureau Crisisbeheersing	11 (2009)	16,5	100	100	100	100	
% spoedritten ambulance (A1 en A2) die niet voldoen aan de vastgestelde aanrijtijden	P	AZRR	35 % (2005)	19,5% A1 5,8% A2	5%	5%	5%	5%	

2.6 Vergunningverlening en handhaving

2.6.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Vergunningverlening en handhaving op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening en milieu voldoet aan de eisen van het Ministerie van VROM en de nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit (nVWA).
- B. Minder (overlast)klachten die betrekking hebben op evenementen en horeca-inrichtingen.
- C. Minder (overlast)meldingen over het (illegaal) gebruik van de openbare ruimte.

2.6.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
  - 1 Vaststellen Integrale Handhavingsnota Omgevingsrecht.
  - 2 Beslissen op aanvragen om omgevingsvergunning conform de in de WABO gestelde kwaliteitseisen.
  - 3 Handhaving van regelgeving als sprake is van gevaarstelling en/of klachten van derden.
Toelichting:
Uitvoering van de wetgeving vindt primair plaats door DCMR Milieudienst Rijnmond, Technisch Bureau in de Krimpenerwaard (TBK) en Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Jaarlijks worden met deze gemeenschappelijke regelingen uitvoeringsafspraken gemaakt.
- B. Vergunningverlening en handhaving conform de in de Algemene Plaatselijke Verordening en de bijzondere wetten gestelde (kwaliteits)eisen.
- C. Jaarlijkse integrale horecacontrole.

2.6.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde			Streefwaarde		
				2010	2012		2013	2014	2015
Aantal milieuklachten	E	DCMR	53 (2006)	83	50		50	50	50
Aantal geluidsklachten (lawaai binnen en buiten)	E	DCMR	38 (2006)	59	35		35	35	35
% binnen de wettelijke termijn verleende bouw-, sloop- en omgevingsvergunningen	P	GISVG/AVR	99,6% (2007)	100%	100%		100%	100%	100%
% gebouwen dat over gebruiksvergunning en/of gebruiksmelding en/of omgevingsvergunning beschikt	P	VRR (brandweer)	80% (2008)	97% (2009)	100%		100%	100%	100%
Rapportcijfer duidelijke regels en verordeningen	E	Waar staat je gemeente	6,7 (2010)	6,7	7			7	
Rapportcijfer ontbreken regels	E	Waar staat je gemeente	5,6	5,6	5,6			5,6	
Rapportcijfer tegenstrijdige regels	E	Waar staat je gemeente	6 (2010)	6	6,2			6,2	
Rapportcijfer handhaving regels	E	Waar staat je gemeente	6,2 (2010)	6,2	6,2			6,2	

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestaand beleid	3.177	2.963	3.193	2.851	2.945	2.883
Stelpost ombuigingen						
Nieuw Beleid & Intensivering			128	45		
Totaal	3.177	2.963	3.321	2.941	2.945	2.883
Baten						
Bestaand beleid	- 914	- 439	- 1.146	- 304	- 457	- 219
Stelpost ombuigingen			- 10	- 10	- 10	- 10
Nieuw Beleid & Intensivering						
Totaal	- 914	- 439	- 1.156	- 314	- 467	- 229
SALDO voor bestemming	2.263	2.524	2.164	2.627	2.478	2.654
Resultaatbestemming			125	- 348	- 208	- 374
SALDO na bestemming	2.263	2.524	2.289	2.278	2.269	2.280

Thema	Saldo
2.1 Overlast	387
2.2 Criminaliteit	
2.3 Verkeersveiligheid	
2.4 Brandveiligheid	1.189
2.5 Crisisbeheersing En Rampenbestrijding	116
2.6 Vergunningverlening En Handhaving	472

Opbouw resultaatbestemming	t.l.v. reserve	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
			2014	2015	
Egalisatie opbrengst bouwleges	Egal. bouwleges	252	- 303	- 208	- 374
Digitaliseren bouwvergunningen	Nieuw beleid	- 90	- 45		
Actual. verkeers(veiligheids)beleid	Nieuw beleid	- 38			
		125	- 348	- 208	- 374

Programma 3 Jeugd en Onderwijs

Missie

Jeugdigen groeien op tot verantwoorde-lijke burgers, doordat zij:

- Voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen om later via arbeid in hun levensonderhoud te voorzien;
- Hun talenten ontplooiën;
- Een gezonde leefstijl ontwikkelen;
- In een veilige omgeving leven;
- Daarbij door hun ouders in voldoende mate worden ondersteund.

Het jeugdbeleid is gericht op alle kinderen en jongeren. We willen dat kinderen en jongeren alle kansen krijgen bij het opgroeien tot verantwoordelijke burgers. Om dit te realiseren stellen we het kind, de jongere, centraal. De missie van het jeugdbeleid luidt: Ruimte voor de Jeugd! De gemeente heeft een regisserende en faciliterende rol. Dit komt tot uitdrukking in de Agenda Jeugd en Onderwijs.

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Positionering Leerplicht (2004)
- b. Uitvoeringsprogramma Centrum voor Jeugd en Gezin (2008-2011)
- c. Agenda Jeugd en Onderwijs (2009)
- d. Samen doen! Beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning 2008 - 2010
- e. Notitie prioriteitstelling onderwijshuisvesting 2010-2014
- f. Beleidsvisie speelruimte (2010)
- g. Uitvoeringsprogramma Het jonge kind (2011)
- h. Beleidskader Brede school

Met het jeugdbeleid willen we een bijdrage leveren aan de volgende maatschappelijke effecten:

- Kinderen en jongeren krijgen de ruimte zich te ontwikkelen en elkaar te ontmoeten.
- Kinderen en jongeren zijn zelfstandig en doen actief mee en houden rekening met hun omgeving.
- Jongeren zijn in het bezit van een startkwalificatie.
- Kinderen en jongeren leven gezonder.
- Er is een sluitende jeugdketen.

Context en achtergrond

Met de Agenda Jeugd en Onderwijs geven wij samen met de partners richting aan het jeugdbeleid. In de Agenda Jeugd en Onderwijs hebben we de volgende speerpunten vastgelegd:

- Een betere informatievoorziening;
- Een betere aansluiting op de vraag;
- Het realiseren van een sluitende jeugdketen.

3.1 Meedoen en ontmoeten

3.1.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Het aantal kinderen, jongeren en hun ouders en opvoeders dat weet waar zij informatie kunnen krijgen is toegenomen.
- B. De jeugd wordt betrokken bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering. Het aanbod voor de jeugdigen sluit aan op hun vraag/behoefte. De maatschappelijke betrokkenheid van de jeugd is vergroot. Dit uit zich in een toename van het aantal deelnemers aan activiteiten en een toename van het aantal actieve jonge vrijwilligers.
- C. De voorzieningen, zoals buiten speelruimte en ontmoetingsplaatsen zijn meer afgestemd op de verschillende leeftijden en de behoefte van de kinderen en jongeren. Bijzondere aandacht gaat uit naar meiden. De speelvoorzieningen voldoen aan het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen.

- D. De locaties kinderopvang (kinderdagopvang, naschoolse opvang, gastouderopvang en peuterspeelzalen) voldoen aan de gestelde eisen van de Wet Kinderopvang en de Wet OKE.
- E. De sociale samenhang tussen school, ouders en buurt wordt versterkt en de relatie tussen binnenschools en buitenschools leren wordt versterkt.
- F. Het aantal mogelijkheden voor jongeren en ouderen om elkaar te ontmoeten en met elkaar in dialoog te gaan is vergroot.
- G. Het aantal meldingen van overlast door jongeren daalt en het aantal jongeren dat met justitie in aanraking komt daalt.
- H. Een sluitende jeugdketen. Dit wil zeggen: er is een sluitende aanpak van risico- en probleemjongeren woonachtig binnen de gemeente die 'shopgedrag' door en het 'rondpompen' van jongeren voorkomt en tegelijkertijd hinderlijk en overlastgevend gedrag van jongeren voorkomt en bestrijdt.

3.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. Het optimaliseren van de informatievoorziening voor jongeren via jongerensite, sociale media en dergelijke.
- B. Uitvoeren van het plan van aanpak jeugdparticipatie.
- C. Uitvoeren van het speelruimteplan inclusief een eenmalige extra investering.
- D. Uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Het Jonge Kind.
- E.
  - 1 Inzetten van combinatiefunctionarissen.
  - 2 Uitvoeren van het beleidskader Brede school.
- F. Uitvoeren, maar ook optimaliseren, van het jeugd- en jongerenwerk. Het sterker inbedden van het jeugd- en jongerenwerk in het jeugdbeleid en het optimaliseren van de effectiviteit en efficiency moet resulteren in een besparing op het jeugd- en jongerenwerk in 2014.
- G. Het uitvoeren van het ambulante jongerenwerk.
- H. Gemeentelijke organisatie sluitende aanpak en aanpak jeugdoverlast.

3.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde			Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015	
Rapportcijfer speelplekken in de buurt	E/P	Waar staat je gemeente	6,7 (2010)	6,7	6,7		6,9		

3.2 Spelen en leren

3.2.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Voor de onderwijshuisvesting wordt op de langere termijn gestreefd naar buurtgerichte multifunctionele accommodaties. Dit beleid gaat hand in hand met ruimtelijke ontwikkelingen. Enerzijds leidt dit in de periode 2010-2014 tot vernieuwing en anderzijds tot instandhouding van de onderwijsgebouwen.
- B. Elk kind krijgt een goede start voor het aan het basisonderwijs begint.
- C. Kinderen en jongeren krijgen de ruimte voldoende kennis en vaardigheden te ontwikkelen om later te voorzien in hun levensonderhoud. Alle leerlingen volgen het onderwijs dat past bij hun competenties en behalen minimaal een startkwalificatie.

3.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. Nadat in 2011 de nieuwbouw van pcbs het Kompas als onderdeel van het Facet en de uitbreiding van de Johannes Calvijnschool in gebruik zijn genomen, is in 2011 nog gestart met de bouw van de nieuwe Admiraal de Ruyterschool. Naar verwachting wordt dit nieuwe gebouw in 2012 in gebruikgenomen. In 2011 is gestart met de bouwvoorbereiding van het nieuwe Krimpenerwaard College. In 2012 wordt gestart met de uitvoering daarvan. Er wordt multifunctionaliteit bereikt door de verhuizing van het complex KOAG en de bouw van een sporthal in plaats van 3 gymnastieklokalen. Naar verwachting worden dit nieuwe schoolgebouw en de sporthal eind 2014 in gebruik genomen en de nieuwe velden in 2015. Voor OBS Kortland krijgt in 2012 de bouwvoorbereiding van de nieuwe hoofdlocatie van de school, samen met de vervangende nieuwbouw voor de Rudolf Steinerschool, verder gestalte als onderdeel van de ontwikkeling van de Prinsessenhof. De startnotitie daarvoor is medio 2011 getekend.
- B. Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Het Jonge Kind.
- C.
  - 1 Zorgstructuur van het onderwijs en het Centrum voor Jeugd en Gezin verder optimaliseren.
  - 2 Subsidiëren en versterken van het schoolmaatschappelijk werk en de zorgadviesteams.
  - 3 De leerplichtwet wordt gehandhaafd. Jongeren zonder startkwalificatie die geen opleiding volgen, worden actief opgespoord en aangemoedigd om alsnog een startkwalificatie te behalen. De aanpak luxe verzuim wordt gecontinueerd.
  - 4 Samen met het Krimpenerwaard college wordt de Plus-voorziening voor leerlingen met problemen vormgegeven en ingepast in de zorgstructuur.
  - 5 Uitvoering geven aan het leerlingenvervoer. In 2012 wordt een aantal maatregelen ingevoerd dat moet leiden tot een bezuiniging op de kosten.

3.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal doelgroepkinderen van 2,5-4 jaar dat bereikt wordt met voorschoolse educatie	E	Peuterspeelzalen	Schooljaar 2007/2008 50%	60	68	68	68	68
Aantal meldingen absoluut verzuim 5 - 18 jarigen bij leerplicht	E	Leerplicht	2007	25	15	15	15	15
Aantal meldingen relatief verzuim in het Primair Onderwijs	E	Leerplicht	2 (2010)	2	5	5	5	5
Aantal meldingen relatief verzuim (tot 18 jaar) in het Voortgezet Onderwijs en MBO	E	Leerplicht	77 (2010)	77	80	90	100	100
% nieuwe VSV	E	DUO	3,5% (2010)	3,50%	2,70%	2,40%	2,10%	2,00%
Basisonderwijs in de buurt	E	Waar staat je gemeente	8,2 (2010)	8,2	8,2		8,2	

3.3 Gezond opgroeien en opvoeden

3.3.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Meer kinderen en jongeren oordelen positief over hun lichamelijke en psychische gezondheid.
- B. Jongeren, ouders, professionals en vrijwilligers, die met jeugd werken, kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin terecht voor opvoed- en opgroeiondersteuning. Signalen komen tijdig op de juiste plaats en worden tijdig opgepakt. Alle jeugdigen en gezinnen met risico's en problemen zijn in beeld, waardoor ingespeeld kan worden op de risico's. Het ondersteuningsaanbod sluit aan op de hulpvraag en wordt tijdig ingezet. De ondersteuning c.q. hulp wordt gecoördineerd ingezet vanuit het principe één gezin, één plan. De partners binnen het Centrum voor Jeugd en Gezin werken samen als waren zij werkzaam bij één organisatie.

3.3.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
  - 1 De jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door het Centrum voor Jeugd en Gezin.
  - 2 Het uitvoeren van de gezondheidsnota (zie programma 5).
- B.
  - 1 Bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) kunnen ouders en professionals (bijvoorbeeld leraar) terecht voor vragen over opvoeden en opgroeien. Het CJG draagt zorg voor een effectief, tijdig en passend aanbod van opvoedingsondersteuning. Het CJG staat naast de ouder(s), naast de professional (bijvoorbeeld leerkracht), gebruikt het sociaal netwerk van het gezin/de jongere, versterkt de eigen kracht van opvoeders én helpt het gezin/de jongere. Voor ouders die dat nodig hebben biedt het CJG vrij toegankelijke ondersteuningsprogramma's (bijvoorbeeld jeugdgezondheidszorg, pedagogische advisering, opvoedcursussen, gezinscoaching, groepstrainingen voor ouders, maar ook voor (mede-)opvoeders. Het CJG draagt in belangrijke mate bij aan het creëren van een positief opvoedingsklimaat. De naamsbekendheid van het CJG wordt de komende jaren vergroot. Het CJG is een netwerkorganisatie. De samenwerking met de partners wordt geïntensiveerd, zodat er samenhang komt in de zorgstructuur.
  - 2 Er is een toenemende behoefte aan opvoedingsondersteuning, zoals pedagogische hulpverlening. De inzet wordt gemonitord, opdat we de meest effectieve, tijdige en passende opvoedingsondersteuning kunnen (blijven) aanbieden.

- 3 In samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin wordt bekeken hoe de sociaal pedagogische omgeving van gezinnen kan worden versterkt (de zgn. pedagogische civil society).
- 4 De gemeente voert de regie over het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De uitvoering ligt bij het CJG-partners. Indien de hulpverlening stagneert, vindt opschaling plaats via de Gemeentelijk organisatie sluitende aanpak (GOSA).
- 5 In samenwerking met de partners worden voorbereidingen getroffen in verband met de decentralisatie van de jeugdzorg. Binnen de stadsregio is hier onder andere het programma 'Ieder Kind Wint, Zorg voor de toekomst' vastgesteld. Volgens de voorlopige planning gaat de ambulante hulp in 2014 over en worden de overige onderdelen in 2016 gedecentraliseerd. In de stadsregio willen de gemeenten de decentralisatie zo spoedig mogelijk vormgeven.

3.3.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde				
				2010	2012	2013	2014	2015
Het totaal aantal jongeren (0-23 jaar) dat bereikt wordt door het CJG en GOSA	E	GOSA			100	100	100	100

Toelichting:

Landelijk wordt een basisset indicatoren effectiviteit Centrum voor Jeugd en Gezin ontwikkeld. Bekeken wordt of hiervan indicatoren kunnen worden opgenomen.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestaand beleid	5.262	6.887	5.110	5.141	4.896	4.253
Stelpost ombuigingen			- 66	- 113	- 163	- 163
Nieuw Beleid & Intensivering			5	5	348	962
Totaal	5.262	6.887	5.049	5.032	5.338	5.853
Baten						
Bestaand beleid	- 1.094	- 1.129	- 364	- 370	- 375	- 379
Stelpost ombuigingen						
Nieuw Beleid & Intensivering						
Totaal	- 1.094	- 1.129	- 364	- 370	- 375	- 379
SALDO voor bestemming	4.169	5.758	4.686	4.662	4.963	5.473
Resultaatbestemming			- 42	- 42	- 299	- 843
SALDO na bestemming	4.169	5.758	4.644	4.620	4.664	4.631

Thema	Saldo
3.1 Meedoen En Ontmoeten	725
3.2 Spelen En Lerén	2.538
3.3 Gezond Opgroeien En Opvoeden	1.423

Opbouw resultaatbestemming	t.l.v. reserve	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
			2014	2015	
Afschrijv. noodlokalen Kortlandschool	Afschrijving	- 42	- 42	- 42	- 42
Afschrijv. boekwaarde Kortlandschool en R. Steinerschool	Ond. huisv. voorz.			- 257	
Afschrijv. boekwaarde K'waardcollege	Ond. huisv. voorz.				- 801
		- 42	- 42	- 299	- 843

Investerings	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
		2014	2015	
Onderwijshuisvestingsprogramma Koelman	57			
Onderwijshuisvestingsprogramma Paperclip	5			
Nieuwbouw Krimpenerwaardcollege	11.950			
Vorbereidingskosten nieuwbouw Kortland/Steiner	275			
Kosten nieuwbouw Kortland/Steiner		3.166		
Afschrijving boekwaarde Kortland/Steiner			257	
Afschrijving boekwaarde Krimpenerwaardcollege				801
	12.287	3.166	257	801

Missie

De gemeente Krimpen aan den IJssel draagt er zorg voor dat zoveel mogelijk inwoners sportief actief zijn en dat de maatschappelijke waarde van sport wordt vergroot door het versterken van de sportinfrastructuur, zowel die van verenigingsondersteuning als die van sportaccommodaties.

De gemeente Krimpen aan den IJssel biedt een breed en gevarieerd, voor iedereen toegankelijk aanbod van culturele voorzieningen en activiteiten en draagt hierdoor positief bij aan de kwaliteit van leven van haar burgers. Inwoners van elke leeftijd kunnen hierdoor kunst en cultuur genieten, beleven en ervaren en zich hierin blijvend ontwikkelen.

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Organisatieontwerp Basisbibliotheek aan den IJssel (2005)
- b. Beleidsnota 'Sport & Bewegen' (Een leven lang bewegen & sport) (2009-2013)
- c. Inventarisatie beeldbepalende objecten/gebieden (2010)
- d. Notitie Combinatiefuncties onderwijs, sport, cultuur (2011)

Context en achtergrond

Met de toenemende 'drukte' in de samenleving wordt vrije tijd steeds schaarser. De gemeente Krimpen aan den IJssel ziet het mede daarom als haar taak om de inwoners in staat te stellen hun vrije tijd op een gevarieerde manier in te vullen. In de eerste plaats omdat de Krimpense gemeenschap daar baat bij heeft. Sport, cultuur en recreatie (zie ook programma 8) maken ontmoeting mogelijk en versterken daarmee de sociale samenhang. In de tweede plaats zijn het bij uitstek terreinen waar mensen zich – naast werk en onderwijs – kunnen ontplooiën en ontspannen. Dat kan het welzijn en de gezondheid van de burgers bevorderen.

Op het terrein van sport en cultuur wordt gestreefd naar een samenhangend en toegankelijk aanbod dat aanvullend is op het regionale aanbod. Niet zo zeer door zelf voorzieningen te ontwikkelen (of in stand te houden), maar door 'maatschappelijke ondernemers' te stimuleren en (projectmatig) te subsidiëren.

Het belang van gemeentelijk sportbeleid wordt steeds breder onderkend. Dit tegen de achtergrond van de toenemende bewegingsarmoede en de maatschappelijke waarden die verbonden zijn aan de sportdeelname. De positieve gezondheidsaspecten van sport zijn zeer belangrijk.

Belangrijke culturele voorzieningen zijn de openbare bibliotheek, de muziekschool, het ontmoetingscentrum De Tuyter en het streekmuseum. Het kunstbereik wordt bevorderd door onder meer het plaatsen van kunstobjecten in de openbare ruimte, de organisatie van exposities in De Tuyter en de mogelijkheid van kunstuitleen tegen een redelijke vergoeding. De Basisbibliotheek aan den IJssel staat voor een goed bereikbare en voor iedereen toegankelijke voorziening voor informatie, educatie, cultuur en ontmoeting.

De Muziekschool Krimpen is een professionele instelling met bevoegde docenten. De docenten van de muziekschool verzorgen lessen op de muziekschool en zijn actief in het primair- en voorgezet onderwijs met binnenschoolse en buitenschoolse lessen. De muziekschool zet daarbij in op verbinding met de Brede School en naschoolse opvang. Naast muziek zijn er ook lessen beeldende vorming en workshops streetdance en bandcoaching voor het VO. De muziekschool coördineert samen met de bibliotheek en het streekmuseum in Kunst+ de cultuureducatieve activiteiten binnen scholen. Vanaf 2012 wordt de cultuureducatie op de basisscholen uitgevoerd binnen het Brede School Netwerk, waarin o.a. de combinatiefunctionaris Cultuur een prominente rol speelt.

In het kader van de zorg voor het cultureel erfgoed is een inventarisatie van alle beeldbepalende objecten/gebieden in onze gemeente opgesteld. Aanbevelingen uit die inventarisatie, waaronder het mogelijk aanwijzen van gemeentelijke monumenten, worden uitgewerkt. Ook het archeologisch erfgoed wordt op dit moment in kaart gebracht. Wij hebben een archeologisch adviesbureau opdracht gegeven een archeologische verwachting- en beleidsadvieskaart op te stellen. De uitkomsten ervan worden verwerkt in de te herziene bestemmingsplannen. Daarnaast zij van plan ook een cultuurhistorische inventarisatie- en beleidsadvieskaart te laten vervaardigen.

In 2012 wordt het evenementenbeleid verder vormgegeven. Dit behelst niet alleen het versterken van het culturele en sportieve verenigingsleven, maar heeft een bredere doelstelling, zoals een actieve betrokkenheid van de Krimpenaren met elkaar, van klein tot groot van jong tot oud. Het evenementenbeleid kan bijdragen aan de promotie van Krimpen aan den IJssel.

4.1 Sport

4.1.1 Wat willen wij bereiken?

Sport is een belangrijk onderdeel van de identiteit van de gemeente Krimpen aan den IJssel. De ruime opzet en de kwaliteit van de sportaccommodaties hebben bij uitstek een aantrekkingskracht op de (potentiële) inwoners van de gemeente. 'Een leven lang bewegen & sporten' is de ambitie van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Dat wordt dan ook uitgedragen zodat diverse sport- en andere maatschappelijke organisaties zich inzetten om zoveel mogelijk inwoners te stimuleren regelmatig te sporten.

Samenwerking en professionalisering zijn de belangrijkste middelen om dit doel te bereiken. Hierdoor ontstaat een sportaanbod dat gericht is op de wensen van de inwoners, maar dat ook sterk genoeg is om in de volle breedte van betekenis te zijn voor de lokale samenleving.

In 2012 staat de uitbreiding van het aantal combinatiefuncties op de agenda. Dit moet uiterlijk aan het einde van 2012 afgerond zijn. Hiermee komt de formatie voor combinatiefuncties op 4,4. De functionarissen worden ingezet op de terreinen Sport, Cultuur en Onderwijs.

In 2012 blijft stichting Sportraad Krimpen de gesprekspartner voor de brede aangelegenheden over sport. De verenigingsspecifieke aspecten kunnen blijven rekenen op een directe aanpak.

De beleidsnota Sport & Bewegen heeft een reikwijdte tot en met 2012. Medio 2012 is een evaluatie en actualisering van de beleidsnota Sport & Bewegen aan de orde.

In de beleidsnota 'Sport & Bewegen' 2009-2013 staan drie thema's centraal:

- A. Doelgroepen & sport- en beweegaanbod;
  - B. Een gezond en actief verenigingsleven;
  - C. Sportaccommodaties & openbare ruimte.
-
- A. 1 Vergroten van deelname aan sport en bewegen door basisschooljeugd.
2 Creëren van zelfparticipatie van oudere jeugd bij ontwikkeling van het sportaanbod.
3 Vergroten van de betrokkenheid van de leeftijdsgroep 55+.
  - B. 1 Stroomlijnen en versterken van de ondersteuning van verenigingen.
2 Komen tot één aanspreekpunt voor verenigingen en andere maatschappelijke partners.
3 Versterken van de samenwerking met het onderwijs.
  - C. 1 Vergroten van de toegankelijkheid door spreiding en bundeling.
2 Optimaliseren van het gebruik van accommodaties.
3 Vergroten van de kwaliteit door multifunctioneler gebruik.
4 Bundeling van krachten van sportaanbieders.

4.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Uitbreiden van het aantal combinatiefunctionarissen, naar in totaal 4,4 Fte (deze worden verdeeld over Sport, Cultuur en Onderwijs). De sportmakelaar blijft ook in 2012 vraag en aanbod bij elkaar brengen, zodat sportverenigingen op de vraag van Brede Scholen kunnen inspringen en vice versa.
De combinatiefunctionaris Sport blijft een bijdrage leveren aan de fysieke sportlessen op school en ondersteuning aan de vereniging. Bij de uitbreiding van de formatie wordt de 'natte' gymnastiek in het zwembad 'De Lansingh' betrokken.
- 2 De jeugdparticipatie wordt in een breder kader dan alleen sport opgepakt. Via het (ambulant) jeugd- en jongerenwerk wordt op dit moment sportaanbod gerealiseerd. Dit zal versterkt worden door slim gebruik te maken van het netwerk van combinatiefuncties.
- 3 Zoals genoemd bij de begroting 2011 stopte in dat jaar het project Fitplus. Alle wijken van Krimpen hebben met voldoende resultaat deelgenomen aan Fitplus. De fitplusgroepen die zijn ontstaan, zijn blijvend onderdeel geworden van het sportverenigingsaanbod. Het beleidsdoel activeren van de groep 55-65 jarige niet actieve inwoners krijgt zijn vervolg bij de reguliere sportbeoefening. De stichting Sportraad Krimpen (verder: Sportraad) neemt het organiseren van een jaarlijkse fittest en een kennismakingsaanbod sporten voor senioren op in haar aanbod.
Via de Sportraad worden verenigingen actief benaderd om de oudere leden te blijven verbinden met hun vereniging. De oudere leden hebben veelal specifieke kennis over administratie, bestuurlijke taken, maar zijn ook inzetbaar als potentiële trainers / coaches.
- B. 1 De sportmakelaar blijft in 2012 beschikbaar voor de sportverenigingen. Deze ondersteuning is in 2011 succesvol gebleken en wordt daarom gecontinueerd in 2012. Daarnaast is de sportmakelaar er voor ondersteuning aan de Sportraad. Deze stichting wordt ook in 2012 financieel ondersteund door middel van een erkenningsubsidie.
- 2 Eind 2012 moet het netwerk van de combinatiefuncties operationeel zijn. Dit netwerk moet de spin in het web (spilfuncties) zijn, het aanspreekpunt voor Sport, Cultuur en Onderwijs.
- 3 De afgelopen periode is al veel ingezet op de samenwerking met het onderwijs. De komst van de combinatiefunctionaris Sportmakelaar en de combinatiefunctionaris Sport hebben hier positief aan bijgedragen. Deze functies handhaven we daarom in 2012. Het onderwijs is ook gebaat bij de realisatie van het netwerk van combinatiefuncties aan het einde van 2012. De mogelijke maatschappelijke partners worden steeds meer opgezocht voor een gevarieerd brede schoolaanbod.
- C. 1 De afgelopen periode is, naast de komst van combinatiefunctionarissen, reeds flink geïnvesteerd in de sport. Voorbeelden zijn de realisatie van 2 kunstgras voetbalvelden bij voetbalvereniging DCV (2010 en 2011) en een gemeentelijke bijdrage aan het 2^e kunstgras hockeyveld bij MHC Krimpen. Voor de buitensport zijn er door deze ontwikkelingen geen grote capaciteitsproblemen meer.
De capaciteit bij de binnensport is daarentegen nog wel problematisch. De druk op geschikte binnensportaccommodaties is erg hoog en het aanbod is ontoereikend. Dit leidt tot ongewenste effecten zoals het uitwijken van Krimpense verenigingen naar omliggende gemeenten. Door de realisatie van een multifunctionele sporthal bij het Krimpenerwaard College doet zich de kans voor om een nieuw verhuurschema op te stellen. Hierbij moeten meer integrale afweging en toewijzing plaatsvinden, waardoor de problematiek zal afnemen.
- 2 In de begroting 2012 zijn de investeringen voor de realisatie van een multifunctionele sporthal, inclusief kantine en buitenberging, bij het Krimpenerwaard College opgenomen. Onderdeel hierbij is het verhuizen van korfbalvereniging KOAG naar de plaats waar het huidige schoolgebouw van het Krimpenerwaard College staat. De vrijgekomen locatie (de huidige korfbalvelden) kan worden ingezet voor herontwikkeling door middel van woningbouw. Wij streven naar openstelling van het nieuwe schoolgebouw, inclusief multifunctionele sporthal, in het jaar 2014.

Voordat de schoolsportvelden gerealiseerd kunnen worden, moet het oude schoolgebouw worden gesloopt. Dit betekent dat, als alles volgens de planning verloopt, het veldseizoen 2014-2015 voor de korfbalvereniging een overbruggingsseizoen is.

- 3 Door gecombineerd gebruik te maken van de schoolsportvelden en de multifunctionele sporthal wordt een grote multifunctionaliteit bereikt. Dit leidt tot een relatief hoge bezettingsgraad.
- 4 De Sportmakelaar blijft zich in 2012 inzetten voor een sterkere bundeling van sportaanbieders.

De tarieven voor de verschillende sportaccommodaties zullen de komende 4 jaar als volgt stijgen (inclusief trend):

	2012	2013	2014	2015
Vastgestelde besluitvorming *)	+ 4,0%	+ 3,0%	+ 1,5%	+ 1,5%
Invulling taakstelling **)		+ 1,0%	+ 2,5%	+2,5%
	+ 4,0%	+ 4,0%	+ 4,0%	+ 4,0%

*) In de vastgestelde besluitvorming zijn de voorgaande heroverwegingen reeds verwerkt.

***) Met de Sportraad wordt onderzocht of de taakstelling op een andere manier ingevuld kan worden. Indien dit mogelijk is zullen de tarieven niet of minder sterk stijgen t.o.v. de vastgestelde besluitvorming.

Conform de met het maatschappelijk veld opgestelde beleidsnota sport&bewegen wordt de erkenningssubsidie voor de jeugdleden afgebouwd. Wij handhaven, naast de subsidie voor de Sportraad, de erkenningssubsidie voor de wielerronde en voor leden met een beperking.

4.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal gebruiksuren sportzalen, sporthal en gymlokalen	P	Gebruiksoverzichten/ aantal verhuringen/ registraties gebruikersaantallen	2007	6,0*	5,8*	5,8*	5,8*	5,8*
Aantal recreatieve bezoekers zwembad	P	Gebruiksoverzichten/ aantal verhuringen/ registraties gebruikersaantallen	2007	146*	168*	168*	163*	164*
Aantal overige bezoekers zwembad	P	Gebruikersaantallen	2007	82*	80*	80*	80*	80*
Aantal jeugdleden tot en met 18 jaar bij sportverenigingen	E	Info sportverenigingen	2,237* (incl. 41 met beperking) (2007)	2,256*	2,265*	2,27*	2,27*	--
% jongeren (v.o.) dat lid is van sportvereniging	E	Beweegonderzoek jeugd	73% (2007)	79% (2009)		75%		75%
Aantal verschillende sporten dat in de vorm van kennismakingscursussen op de scholen wordt aangeboden	E	Combinatiefunctionaris	2 (2007)	12	9	10	10	11
Rapportcijfer sportvoorzieningen	P	Waar staat je gemeente	7,4 (2010)	7,4	7,5		7,5	

4.2.1 Wat willen wij bereiken?

Kunst en Cultuur leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in de gemeente Krimpen aan den IJssel. Het programma cultuur bevordert de ontmoeting tussen inwoners van Krimpen en draagt bij aan de ontplooiing en ontspanning van deze inwoners door middel van het genieten, ervaren of beoefenen van kunst en cultuur(-historie) in verschillende disciplines en uitingsvormen. Ook draagt het programma bij aan de groei van het historisch besef van de Krimpense burgers. Onderzoek en afstemming van het cultureel aanbod op de huidige en toekomstige vraag is van groot belang.

Begin 2010 heeft de Denktank Kunst en Cultuur een advies uitgebracht dat gebruikt wordt bij de verdere vormgeving van het cultuurbeleid. Vanaf het theaterseizoen 2011/2012 wordt er ingezet op het bevorderen van kunstbeoefening op amateurbasis.

- A. Een breed en gevarieerd voor iedereen toegankelijk aanbod van culturele voorzieningen en activiteiten, dat afgestemd is op de bestaande en de nog te ontwikkelen vraag van de Krimpense burgers.
Het betreft zowel actieve als receptieve kunst en cultuurbeleving en -participatie.

4.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 De aanbevelingen uit de inventarisatie beeldbepalende objecten/gebieden uitwerken.
2 Een archeologische verwachtingen- en beleidsadvieskaart opstellen en de uitkomsten ervan verwerken in nieuwe bestemmingsplannen.
3 Een cultuurhistorische inventarisatie- beleidsadvieskaart opstellen.
4 Het subsidiëren van de Basisbibliotheek, het Streekmuseum, Amateurverenigingen, Lokale Omroep Krimpen, Atelierroute, Historische Kring Krimpen en het verzetsmuseum.
5 Het in stand houden van de Muziekschool.
6 Met ingang van het theaterseizoen 2011/2012 krijgt het theaterprogramma in De Tuyter een andere invulling. Het accent van de programmering ligt niet langer op het professioneel programma, maar op een amateurprogramma. Het theaterseizoen 2011/2012 is een overgangperiode. In 2012 wordt een combinatiefunctionaris Cultuur aangesteld. Deze functie heeft twee elementen:
- Theaterprogrammering (amateur en afbouw professioneel deel);
  - Verbinding tussen onderwijs en culturele instellingen/ verenigingen. Deze verbinding komt vooral tot stand via de Brede School.

4.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde			Streefwaarde		
				2010	2012		2013	2014	2015
Aantal uitleningen bibliotheek	E	Basisbibliotheek	220.000	206.969	200.000	200.000	200.000	200.000	
Aantal bibliotheekpassen	P	Basisbibliotheek	6.200	6.279	6.000	6.000	6.000	6.000	
Aantal verhuurde uren De Tuyter	P	De Tuyter	4.000	3.876	3.250	3.250	3.250	3.250	
Aantal exposities in De Tuyter	P	Werkgroep kunstzaken	7	8	8	8	8	8	
Aantal bezoekers Streekmuseum	E	Streekmuseum	8.000	11.028	11.500	11.500	11.500	11.500	
Aantal groepsrondleidingen Streekmuseum	P	Streekmuseum	150	131	150	150	150	150	
Aantal tentoonstellingen Streekmuseum	P	Streekmuseum	2	8	6	6	6	6	
Aantal leerlingen jaarcursus	P	Muziekschool	493 (2007)	511	500	500	500	500	
Aantal deelnemers ensemble	P	Muziekschool	80 (2007)	88	120	120	120	120	
Aantal leerlingen korte cursus	P	Muziekschool	268 (2007)	291	350	350	350	350	
Onderwijs PO en VO muziekschool	P	Muziekschool	1.936 (2007)	1.961	2.300	2.300	2.300	2.300	
Bereik publiek/aantal bezoekers muziekschool	P	Muziekschool	2.100 (2007)	3.656	3.500	3.500	3.500	3.500	
Rapportcijfer verenigingen en clubs	E	Waar staat je gemeente	7,1 (2010)	7,1	7,4		7,4		

Toelichting:

Indicatoren Muziekschool: waarden zijn per kalenderjaar en komen tot stand door een telling van de betreffende waarden uit de onderliggende schooljaren.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming 2014 2015	
Lasten						
Bestaand beleid	5.672	6.225	6.274	6.306	6.284	6.332
Stelpost ombuigingen			- 20	- 33	- 67	- 79
Nieuw Beleid & Intensivering			15	15	15	101
Totaal	5.672	6.225	6.269	6.289	6.233	6.354
Baten						
Bestaand beleid	- 1.906	- 2.427	- 1.973	- 2.024	- 2.054	- 2.085
Stelpost ombuigingen				- 9	- 33	- 58
Nieuw Beleid & Intensivering						
Totaal	- 1.906	- 2.427	- 1.973	- 2.033	- 2.087	- 2.142
SALDO voor bestemming	3.766	3.798	4.296	4.256	4.145	4.211
Resultaatbestemming			- 9	- 9	- 9	- 9
SALDO na bestemming	3.766	3.798	4.287	4.248	4.137	4.203

Thema	Saldo
4.1 Sport	2.184
4.2 Cultuur	2.112

Opbouw resultaatbestemming	t.l.v. reserve	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming 2014 2015	
Afschrijving sportvelden Driekamp	Afschrijving	- 9	- 9	- 9	- 9
		- 9	- 9	- 9	- 9

Investerings	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming 2014 2015	
Nieuwbouw sporthal Krimpenerwaardcollege	1.900			
Sportvelden bij Krimpenerwaardcollege				425
Vervangende huisvesting Concordia	175			
	2.075			425

Missie

Inwoners van Krimpen aan den IJssel ondersteunen bij de vormgeving van hun eigen leven en het meedoen in de samenleving. Daarbij streeft de gemeente naar een (nieuw) evenwicht tussen de eigen verantwoordelijkheid van burgers om hun leven vorm te geven en de (wettelijke) verantwoordelijkheid van de gemeente om collectieve en/of individuele voorzieningen aan te bieden om hen daarbij te ondersteunen.

Context en achtergrond

Per 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in werking getreden. Deze wet heeft de Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) en onderdelen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) vervangen.

De uitvoering ervan is in handen van de gemeente. In deze wet zijn vier procesverplichtingen voor de gemeente opgenomen, te weten:

- Participatie van burgers bij de totstandkoming van het beleid;
- Een vierjaarlijks richtinggevend plan;
- Een verordening voor voorzieningen die onder de zorgplicht vallen;
- Verantwoordingsverplichting door publicatie over prestaties.

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) heeft de gemeente veel nieuwe taken gegeven met daarbij de opdracht om zoveel mogelijk samenhang aan te brengen. De overdracht van taken van de AWBZ naar de Wmo onder gemeentelijke verantwoordelijkheid gaat onverminderd door. De extramuraal begeleiding wordt in 2013 (voor nieuwe aanvragen) en 2014 (voor alle aanvragen) een nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het tweede Wmo beleidsplan 2012-2015 geeft richting aan de gemeentelijke regie rond de Wmo en het kader waarbinnen de komende vier jaar gewerkt wordt. Belangrijke thema's die worden uitgewerkt, zijn de verstrekking van individuele en collectieve voorzieningen, de realisatie van integraal beleid en het mantelzorgbeleid.

Bij voorkeur collectieve voorzieningen en indien noodzakelijk individuele voorzieningen

De Wmo daagt de gemeente uit om regie te voeren op het aantal en de aard van de voorzieningen die invulling geven aan de maatschappelijke ondersteuning. De gemeente verstrekt hulp bij het huishouden, vervoersvoorzieningen, rolstoelen, woonvoorzieningen, woningaanpassingen en inloopvoorzieningen voor mensen die steun vragen bij participatie. De gemeente geeft invulling aan haar (wettelijke) zorgplicht, vooral door collectieve voorzieningen te bieden en indien noodzakelijk individuele voorzieningen. Inmiddels wordt op een nieuwe manier aan vraagverheldering gewerkt, waarbij de eigen kracht van de vrager wordt gemobiliseerd. Subsidie wordt verstrekt voor de collectieve voorzieningen aan partners voor ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers, koffie-inlopen, open inloopplus, maatschappelijk werk, Wmo loket, seniorenadviseur en signalerend huisbezoek, ontmoetingsactiviteiten, maaltijden, vrijetijdsvoorzieningen voor de jeugd enzovoort. In veel van deze voorzieningen wordt gewerkt aan het versterken van de zelfredzaamheid en het eigen oplossingsvermogen van de gebruikers. De gemeente werkt met centrumgemeente

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Notitie 'Op weg naar een Wmo beleidsplan 2012-2015' (2010)
- b. Beleidsnota Wijzigingen AWBZ 2010-2014 (2010)
- c. Besluit maatschappelijke ondersteuning 2010
- d. Informatienota wijzigingen AWBZ vanaf 2009
- e. Programma Woonservice 2011-12 (2011)
- f. Beleidsplan Wmo *Samen Doen!* (2008)
- g. Uitgangspuntennotitie Wmo beleidsplan (2007)
- h. Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007
- i. Beleidsregels individuele verstrekkingen 2008
- j. Nota lokaal gezondheidsbeleid 'Ruimte voor Gezondheid' 2008-2011
- k. Bedrijfsplan Lokaal Loket (2007)
- l. Notitie Burgerparticipatie (2006)

Rotterdam samen bij het aanbieden van collectieve voorzieningen in de maatschappelijke opvang, verslavingszorg en de preventie van en hulpverlening bij huiselijk geweld. Een aantal van deze voorzieningen staat door bezuinigingen in de gemeente Rotterdam onder druk. De gevolgen hiervan zijn nog niet duidelijk. Voor toeleiding naar zorg van kwetsbare zorgmijders heeft de gemeente een Lokaal Zorg Netwerk opgericht als collectieve voorziening. Bij de invoering van taken extramurale begeleiding wordt gezocht naar het vormgeven van voorzieningen, die door meerdere doelgroepen gebruikt kunnen worden binnen ruimtes, die al beschikbaar zijn binnen de gemeente.

Meer voor minder

Als gemeente krijgen we steeds meer taken en moeten we het doen met minder budgetten. Binnen het beleidsveld Wmo staan in de kadernota diverse bezuinigingen opgenomen. Als voorbeeld noemen we de bezuinigingen op de individuele verstrekkingen, de verlaging van de subsidies, het leerlingenvervoer maar ook het afschaffen van het ontwikkelingsbudget bij Het Meldpunt Capelle/Krimpen (per 1 januari 2014). In het collegeakkoord is aangegeven dat de gemeente kwetsbare groepen zoveel mogelijk wil ontzien. Dit kan alleen als we de kracht van mensen en hun structuren weten te benutten en te versterken. Alleen door ruimte te laten aan de samenleving, het particulier initiatief, het versterken van de zelfredzaamheid en het versterken van de samenwerking kunnen we de grote uitdaging aan waar we de komende tijd voor staan.

Het bevorderen van leefbaarheid en sociale samenhang in buurten, wijken en dorpen

Het Fonds Bewonersinitiatieven is vanaf 2010 beschikbaar om op eenvoudige wijze bewonersinitiatieven (financieel) te ondersteunen. Voor het vergroten van sociale samenhang en leefbaarheid wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande projecten, met name binnen het programma Woonservice en aansluitend bij jeugdparticipatie.

Woonservice

Met het programma Woonservice (voorheen Woonzorgzoning) realiseert de gemeente een sluitend netwerk voor wonen, zorg en welzijn. De gemeente werkt samen met partners in de woningbouw, het welzijn en de zorg en laat zich adviseren door onder andere het Seniorenplatform bij de realisatie van een levensloopgeschikte gemeente. Het hebben van voldoende sociale contacten buitenshuis is een belangrijke voorwaarde voor inwoners om hun zelfredzaamheid te behouden. Daarbij helpen voldoende voorzieningen in de nabijheid van de woning. De gemeente voert de regie om vertrouwde en veilige wijken te creëren, waar het voor iedereen prettig wonen is. Zorg voor elkaar vult de hulp door professionele zorginstellingen aan. Zo kunnen de meeste inwoners tot op hoge leeftijd zelfstandig blijven en een bijdrage blijven leveren aan de samenleving. Er is inmiddels een aanzienlijk aantal geschikte woningen gebouwd en die bouwproductie gaat ook in en na 2012 door. Zorg- en welzijnsaanbieders realiseren daarbij op twee plekken in de gemeente een combinatie van beschermde woonvormen (verpleeghuiszorg en zorg voor mensen met beperkingen) en een zorgsteunpunt met ontmoetingsmogelijkheden. Inwoners worden uitgedaagd zelf mee vorm te geven aan de vertrouwdheid en participatie door eigen initiatief en hulp aan elkaar. Bij het centrum wordt een derde combinatie van voorzieningen en geschikte woningen voorbereid in het gebied waar de Prinsessenflats worden vervangen. Het programma Woonservice loopt door tot en met 2015. De gemeente heeft de regie en coördinatie.

Volksgezondheid

De gemeente heeft vooral een taak in het voorkomen van gezondheidsproblemen, het bevorderen van de gezondheid van de bevolking als geheel, het zorgen voor een gezonde leefomgeving en een rol in de Infectieziektenbestrijding. Een deel van deze taken voert de GGD Rotterdam uit voor de gemeente in de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam Rijnmond. Beleid op het terrein van volksgezondheid heeft veel dwarsverbanden met jeugdbeleid, sportbeleid, milieubeleid en beleid op het gebied van ruimtelijke ordening en (arbeids)participatie. De Wet Publieke Gezondheid draagt de gemeente op haar lokale beleid vast te leggen in een vierjaarlijkse nota volksgezondheid. De 3^e gemeentelijke nota volksgezondheid werd in 2011 opgesteld voor de periode 2012-2015. In 2012 start de uitvoering van de actieplannen, waarbij de samenwerking in en met de 1^e lijn gezondheidszorg meer nadruk krijgt. Het nieuwe Gezondheidscentrum in Krimpen

aan den IJssel is ruimtelijk en inhoudelijk het boegbeeld van die brede samenwerking. Stimuleren van sporten en bewegen is een speerpunt bij het terugdringen van overgewicht. Daarnaast zet de gemeente onverminderd in op het terugdringen van verslavingen, waarbij problematisch gebruik van alcohol zal worden bestreden naast andere en nieuwe verslavingen zoals gokken, gamen, internetten en het gebruik van en de handel in drugs. Brede samenwerking met alle betrokken partijen staat hierbij centraal.

Door meer samenwerking en het mobiliseren van andere financiering voor gezondheidsbevordering realiseert het programma Volksgezondheid in 2014 en 2015 een ombuiging van € 10.000 per jaar.

5.1 Maatschappelijke Ondersteuning

5.1.1 Wat willen wij bereiken?

- A. De inwoners van Krimpen aan den IJssel zijn zelfstandig en zelfredzaam en participeren in de samenleving.

Toelichting:

De doelstelling van de Wmo is dat iedereen moet kunnen meedoen in de samenleving. Dat geldt voor jonge en gezonde mensen, maar ook voor senioren en mensen met een beperking/handicap. Hoe meer mensen betrokken zijn bij wat er speelt in de wijk of de buurt, hoe meer mensen elkaar kennen, hoe meer mensen bereid zullen zijn zich in te zetten voor anderen en hoe groter daarmee de zelfredzaamheid van burgers is. Die grote zelfredzaamheid leidt vervolgens tot meer meedoen in de samenleving. Soms lukt dat meedoen niet op eigen kracht en is ondersteuning in de vorm van collectieve of individuele voorzieningen nodig. Uitgangspunt is het bieden van lokaal maatwerk en samenhangend beleid.

5.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A1 Uitvoering geven aan het binnen de gemeente ontwikkelde beleid op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning. Uitvoering van de acties uit *Samen verder! Beleidsnota Wmo 2012-2015*. (Omdat de nieuwe beleidsnota 'Samen Verder' Wmo 2012-2015 nog niet is vastgesteld, kan er nog geen gedetailleerde informatie over de uit te voeren projecten worden gegeven.)

Beslispunten uit de notitie 'Op weg naar een Wmo beleidsplan 2012-2015':

- 1 De gemeente ontwikkelt een geïntegreerd voorlichtingsbeleid, waarbij collectieve voorzieningen als eerste onder de aandacht komen en individuele waar nodig als aanvulling of noodzakelijke voorwaarde voor meedoen aan de samenleving.
- 2 De gemeente heeft met de burger een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het zwaartepunt ligt wel bij de burger zelf.
- 3 Optimaliseren van het toegankelijk maken van informatie door gebruik te maken van verschillende communicatiekanalen, maar ook door samenwerking tussen de partners verder te versterken.
- 4 Het Steunpunt mantelzorg moet aan de hand van de acht basisfuncties van de VNG zijn werkzaamheden optimaliseren.
- 5 Het Steunpunt mantelzorg moet alle mantelzorgers proberen te bereiken, waarbij specifieke aandacht uit gaat naar 'jonge en werkende' mantelzorgers.
- 6 Betere afstemming tussen voorzieningen voor senioren, voor mensen met lichamelijke of psychische beperkingen en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg, waarbij zelfstandigheid en zelfredzaamheid het gemeenschappelijke uitgangspunt is. Dus betere samenwerking tussen Wmo en AWBZ.
- 7 Integraliteit tussen Wmo en Wet Participatiebudget (sociale zaken) op het terrein van maatschappelijk participeren (trede hoger participatieladder). Een realistisch groeimodel (gefaseerd integraal werken) vanuit een smalle variant van uitvoering van beleids-experimenten (minimaal 3 projecten).
- 8 Verstrekken van voorzieningen, die mensen helpen bij participeren in de samenleving, in

het onderwijs en op de arbeidsmarkt in hun onderlinge samenhang en afgestemd met hun eigen wensen en voorkeuren. Daarbij binnen de zorgplicht van de gemeente een terughoudend beleid voeren ten aanzien van een (grote) stapeling van voorzieningen.

- 9 Voortzetting van het bekostigen van het lokaal team huiselijk geweld en het voortzetten van aansluiting bij het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld in Rotterdam en opzetten van preventieve activiteiten.
- 10 Het bevorderen van verslavingsbeleid door uitbreiding van het beleid met nieuwe maatregelen gericht op nieuwe verslavingen zoals gokken, gamen en internetten (daten).

A 2 Uitvoeren van het programma Woonservice 2011-2012 met daarin opgenomen projecten gericht op het vergroten van zelfstandigheid en zelfredzaamheid van inwoners van onze gemeente.

De speerpunten uit het programma voor 2012 zijn:

- 1 Transparante informatie voor burgers en intermediairen over soorten/types woningen die levensloopgeschikt zijn (huur/koop, toegankelijkheid, prijs- en serviceniveau) en de locatie.
- 2 Bieden van een beschermde woonplek voor bewoners die dat nodig hebben met daarbij aandacht voor hun zelfstandigheid, zelfredzaamheid en participatie.
- 3 Realiseren van verzorgd wonen (zelfstandig wonen met zorg- en welzijnsinfrastructuur) en toewerken naar voldoende capaciteit. Op elkaar afgestemde zorg, ontmoeting, welzijn en technologie, die zelfredzaamheid bevordert.
- 4 Ontwikkelen van gebieden waarin vertrouwd wonen wordt vormgegeven. Dit is zelfstandig wonen met een informeel steunsysteem. Gemeenschapsvorming vindt daar plaats, de eigen kracht van bewoners wordt gemobiliseerd. In BloemRijk en De Nieuwe Vaart inzet van buurtcoach.
- 5 Veilige en obstakelvrije woonomgeving en daartoe uitvoeren van wijkschouw als participatie-instrument met bewoners.
- 6 Uitvoeren van activiteiten voor de empowerment van de doelgroepen GGZ en gehandicapten met kwaliteit van leven en wederkerigheid in de buurt als resultaat. Streven naar een inclusieve maatschappij, waar bewoners met een handicap of beperking deel van uitmaken en aan bijdragen.
- 7 Gemeente participeert in de voorfase van de herstructurering van het gebied Prinsessenflats, waarbij een sluitend netwerk van wonen, zorg en welzijn (en basisonderwijs) wordt ingevuld voor het centrum van Krimpen met geschikte woningen en voorzieningen. Corporatie QuaWonen bouwt het project (planning 2015).
- 8 In gesprek gaan met inwoners over de keuzes die zij kunnen maken voor hun toekomstige woon- en zorgsituatie, zodat zij goed geïnformeerd zijn en voldoende weten om hun eigen keuze te realiseren.

A 3 Uitvoeren van het activiteitenplan Burgerparticipatie met daarin opgenomen de volgende prestaties:

- 1 Het vragen van adviezen aan het Wmo-beraad over de hoofdlijnen van het Wmo-beleid en het inzetten van flexibele participatie-instrumenten zoals informatie- en themabijeenkomsten.
- 2 Het vragen van adviezen aan het Seniorenplatform over met name de terreinen van wonen, zorg, welzijn, vervoer, dienstverlening, veiligheid, daar waar zij de belangen van senioren raken.

5.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015
Aantal geregistreerde mantelzorgers bij het Steunpunt Mantelzorg	E	Steunpunt Mantelzorg	137 (2007)	382	400	400	400	400
Aantal deelnemers sociaal-culturele en ontmoetingsactiviteiten voor senioren	E	Meldpunt (coördinatie wijkcentra)	870 (2007)	1257	1200	1200	1200	1200
Aantal gebruikers van individuele voorzieningen: vervoer	E	SL	871 (2007)	851	850	850	850	850
Aantal gebruikers van individuele voorzieningen: rolstoel	E	SL	344 (2007)	392	400	405	410	415
Aantal gebruikers van individuele voorzieningen: woningaanpassing	E	SL	220 (2007)	302	240	230	220	210
Aantal gebruikers van individuele voorzieningen: hulp bij het huishouden	E	SL	696 (2007)	764	770	770	770	770
% gebruikers dat genoemde voorzieningen een 7 of meer geeft	E	Clienttevredenheidsonderzoek	83% (2009)	82%	85%	85%	85%	85%
Aantal themabijeenkomsten, panels en groepsgesprekken	P	SL	7 (2008)	3	3	3	3	7
Rapportcijfer leefbaarheid buurt	E	Waar staat je gemeente	7,5 (2010)	7,5	7,5		7,5	

5.2 Volksgezondheid

5.2.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Verbetering van de gezondheid van de inwoners van Krimpen aan den IJssel en bescherming bieden tegen ziektes en epidemieën. (De gemeente geeft uitvoering aan de Wet Publieke Gezondheid (Wet PG).)
- Voorwaarden scheppen voor een gezond woon- en leefmilieu binnen de gemeente. Uitvoeren van acties van de lokale nota gezondheidsbeleid voor de periode 2012-2015.
  - Jongeren, ouders, professionals en vrijwilligers die met jeugd werken kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin terecht (zie programma 3).
  - Jeugd bereiken met de vaccinaties zoals opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma van het RIVM.

5.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. Uitvoeren van de nota lokaal gezondheidsbeleid 'Samenwerken voor gezondheid' 2012-2015. (Omdat de nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid nog niet is vastgesteld, kan er nog geen gedetailleerde informatie over de uit te voeren projecten worden gegeven.)
- 1 Samenwerken met 1^e lijn gezondheidszorg, welzijnswerk, sportverenigingen:
    - Opdracht geven voor uitvoering van activiteiten gezondheidsbevordering;
    - Activiteiten op het terrein terugdringen overgewicht;
    - Activiteiten op het terrein terugdringen verslavingen;
    - Activiteiten op het terrein verminderen eenzaamheid en depressie.

- 2 Participeren in de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam Rijnmond:
- In de gemeente wordt een gezondheidsenquête afgenomen in het najaar (1 x per 4 jaar);
  - Er vindt onderzoek plaats naar de gezondheidssituatie van de jeugd;
  - Inspelen op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van de volksgezondheid.

5.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde		Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015
Rapportcijfer voorzieningen gezondheidszorg	E	Waar staat je gemeente	7,6 (2010)	7,6	7,6		7,6	

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestaand beleid	6.498	6.709	6.265	6.145	6.159	6.240
Stelpost ombuigingen					- 24	- 24
Nieuw Beleid & Intensivering			77	90	90	90
Totaal	6.498	6.709	6.343	6.234	6.225	6.306
Baten						
Bestaand beleid	- 659	- 706	- 627	- 561	- 505	- 506
Stelpost ombuigingen						
Nieuw Beleid & Intensivering						
Totaal	- 659	- 706	- 627	- 561	- 505	- 506
SALDO voor bestemming	5.839	6.002	5.716	5.674	5.720	5.799
Resultaatbestemming						
SALDO na bestemming	5.839	6.002	5.716	5.674	5.720	5.799

Thema	Saldo
5.1 Maatschappelijke Ondersteuning	5.474
5.2 Volksgezondheid	242

Missie

De gemeente heeft een zorgplicht voor de burgers. Iedereen kan in de situatie komen dat hij of zij niet meer in het eigen levensonderhoud kan voorzien en daarom afhankelijk wordt van een (tijdelijke) financiële ondersteuning. Door het bevorderen van actieve deelname aan de Krimpense samenleving wordt getracht deze personen te helpen om zo snel mogelijk (weer) op eigen benen te staan.

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Plan van aanpak Verandertraject Werk en Inkomen 2011-2012
- b. Beleidsnota Wet participatiebudget 2009
- c. Nota Stimulering Zelfredzaamheid en Ondersteuning Minima 2008

Elke inwoner moet in staat gesteld worden om naar vermogen te participeren in de samenleving. Voor veel mensen gaat dat vanzelf, maar soms lukt dat niet op eigen kracht. In dat geval kunnen inwoners rekenen op ondersteuning door middel van verschillende voorzieningen op gebied van (re)integratie en educatie. Hierbij zijn waarbij maatwerk en flexibiliteit de leidende principes.

Context en achtergrond

De *Wet werk en bijstand* (WWB) vormt het sluitstuk van sociale zekerheid. In principe wordt iedere burger geacht zelfstandig in zijn bestaan te kunnen voorzien. Indien er geen andere voorzieningen beschikbaar zijn, heeft de gemeente de taak te helpen met het zoeken naar werk en, zo lang nog geen zelfstandig bestaan mogelijk is, met inkomensondersteuning.

Sinds 1 januari 2009 zijn, op grond van de *Wet Participatiebudget*, de gemeentelijke middelen voor re-integratie, inburgeringsvoorzieningen en volwasseneneducatie gebundeld. Het participatiebudget geeft meer bestedingsvrijheid. Gemeenten kunnen met het participatiebudget participatievoorzieningen financieren voor iedere in Nederland woonachtige van achttien jaar en ouder. Hiernaast kan het participatiebudget ook worden ingezet voor zestien- en zeventienjarigen die zijn ontheven van de kwalificatieplicht of die al aan de kwalificatieplicht hebben voldaan en voor jongeren van zestien of zeventien jaar voor wie schooluitval dreigt, maar die door een werk-leertraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Recent is bekend geworden dat de *Wet Inburgering* zal veranderen per 2013. Inburgeraars zullen zelf hun traject moeten organiseren en bekostigen. De gemeente zal geen taak meer hebben in de inburgering en krijgt per 2013 nog slechts zeer beperkte middelen toegekend - als onderdeel van het participatiebudget - voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen die in 2012 aangeboden zijn.

De *Wet investeren in jongeren* (WIJ), die op 1 oktober 2009 in werking is getreden, heeft als doelstelling de duurzame arbeidsparticipatie in regulier werk van jongeren vanaf 16 tot 27 jaar. Om dit te bereiken is in de wet een recht op een zogenaamd werk-leeraanbod vastgelegd. Het werk-leerrecht berust op het uitgangspunt dat jongeren, die goed geschoold zijn en over voldoende kwalificaties beschikken, gemakkelijker aan het werk zullen komen en daardoor zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Met de inwerkingtreding van de WIJ is de WWB afgesloten voor jongeren tot 27 jaar en kunnen deze jongeren geen algemene bijstand meer ontvangen. Daartoe is de WWB op een aantal onderdelen aangepast.

De bovenstaande wetten hebben technisch gezien het karakter van een kaderwet met een grote mate van beleidsvrijheid voor de gemeenten. Deze beleidsvrijheid wordt vertaald middels de 'vormvrijheid' binnen de opgestelde (van de wet afgeleide) verordeningen. Daarnaast werkt de gemeente met eigen opgestelde beleidsregels.

De *Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)* heeft tot doel het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor personen die graag willen werken, maar dit niet onder de normale omstandigheden kunnen doen. De WSW biedt de mogelijkheid tot werken in een beschermde omgeving en begeleid werken in reguliere arbeid buiten het WSW-bedrijf. Om in aanmerking te komen voor een dienstbetrekking in de WSW zijn criteria opgenomen in de wet. Als aan deze criteria wordt voldaan, dan wordt een WSW-indicatie afgegeven en de persoon op de wachtlijst geplaatst. De wachtlijst is gemeente gebonden. De gemeente kan in een verordening regels opnemen over de volgorde waarin geïndiceerden op de wachtlijst worden geplaatst. Bij het ontbreken van een dergelijke verordening geldt de volgorde van plaatsing op de wachtlijst, zoals ook in onze gemeente het geval is.

Ontwikkelingen Werk en Inkomen

WWNV

Met ingang van 2013 zal de Wet werken naar vermogen (WWNV) zijn intrede doen. Deze wet vervangt de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in Jongeren (WIJ) en delen van de Wajong en WSW en richt zich op mensen die (gedeeltelijk) kunnen werken. Per 2012 wordt in het kader van overgang richting de WWNV de huidige WWB 2004 vervangen door de WWB 2012. Daarnaast zal de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) naar verwachting in 2012 zijn intrede doen.

Verandertraject Werk en Inkomen 2011-2012

Om te anticiperen op de grote toeloop in de bijstand van de afgelopen jaren als gevolg van de recessie, de fors krimpende budgetten en de aanstaande (wettelijke) veranderingen is een plan van aanpak Verandertraject Werk en Inkomen 2011-2012 opgesteld. Naast het plegen van forse bezuinigingen staat het leveren van maatwerk (met als uitgangspunt verdien capaciteit) aan verschillende doelgroepen vanuit één nieuwe wettelijke regeling centraal. Bezuinigingen dienen te worden gerealiseerd door reductie van het klantenbestand middels het beperken van nieuwe instroom (strengere poortwachter) en bevorderen van uitstroom. Een aantal pilots (WIJ en controle op maat) worden in 2011 uitgevoerd als opmaat naar een meer doelgroepgerichte aanpak en verdere bestandsreductie. Effectievere inzet van re-integratiemiddelen en intensivering van administratieve lastenverlichting zijn belangrijke pijlers. Een belangrijk uitgangspunt blijft het bieden van een sociaal vangnet voor degenen die het echt nodig hebben. Wel zal meer geïnvesteerd worden in het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van de klant. Daarnaast is het streven blijvend te investeren in duurzame uitstroom ter voorkoming van draaideurklanten c.q. granieten bestand. Ten slotte zal een analyse van het cliëntenbestand moeten leiden tot een driedeling:

- Van niet willers wordt zo snel mogelijk afscheid genomen;
- Niet kunnens worden 'blijvend' financieel ondersteund;
- Met de overige cliënten wordt actief aan de gang gegaan middels een combinatie van doelgroepbenadering en maatwerk.

Onderstaand staatje geeft een overzicht van het verloop van het aantal klanten de afgelopen jaren.

Aantal cliënten met een uitkering levensonderhoud:

31 december 2008	236
31 december 2009	269
31 december 2010	296
31 juli 2011	342

Rijksbijdrage I-deel (aanpassing meerjarenbegroting ten opzichte van de voorjaarsnota)

De inkomsten (rijksvergoedingen) in de begroting zijn aangepast aan de hand van de in augustus 2011 ontvangen circulaire van het Rijk inzake de nadere bijstelling van de voorlopige budgetten 2011. Bij de behandeling van de voorjaarsnota zijn wij ervan uitgegaan dat de budgetten evenredig zouden stijgen met de bijstandsuitgaven. Naar nu blijkt heeft het rijk de budgetten 2011 voor Krimpen met ruim € 260.000,- naar beneden bijgesteld. Deze bijstelling hebben wij meerjarig in de

begroting opgenomen. In het najaar 2011 worden de budgetten 2011 definitief door het Rijk vastgesteld. Aan de hand van de definitieve budgetten 2011 en de trend van de werkloosheidcijfers wordt ook het voorlopige budget 2012 bepaald.

Door de verlaging van de inkomsten bedraagt het gemeentelijk aandeel meer dan 10% van het budget. Daardoor kunnen wij aanspraak maken op een incidentele aanvullende uitkering van het Rijk. Deze aanvullende uitkering is bedoeld om incidentele tekorten van meer dan 10% op het budget op te vangen. In de begroting hebben wij de te verwachten inkomsten van ruim € 330.000,- van de incidentele aanvullende uitkering meerjarig verwerkt. Tot 2015 zal deze uitkering jaarlijks afnemen in verband met dalende trend van de bijstandsuitgaven.

De uitgaven zijn aangepast aan de te verwachten bijstandsverlening in 2011 en de bezuinigingen door het verandertraject Werk en Inkomen. In de Voorjaarsnota zijn wij uitgegaan van een daling van 10 % van de uitgaven. Gelet op huidige en de te verwachten extra dip in de conjunctuur, verwachten wij dat het al een hele opgave zal worden om de uitgaven 2012 ten opzichte van 2011 te laten dalen met de genoemde 10%. Wij hebben ten opzichte van de voorjaarsnota een lichte stijging voor de uitgaven van de WWB opgenomen en hebben de uitgaven voor de WIJ uitkeringen minder sterk laten afnemen.

De aangepaste cijfers geven een juist beeld van de te verwachten inkomsten en uitgaven.

6.1 Werk

6.1.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Werkzoekenden in Krimpen aan den IJssel stromen op een efficiënte (kortste route) en effectieve (duurzame) wijze uit de bijstand.
- B. Jongeren krijgen een passend werk-leeraanbod en indien noodzakelijk een inkomensvoorziening.
- C. Afname van de instroom van nieuwe klanten.
- D. Toename van uitstroom van (zowel oude als nieuwe) klanten.
- E. Efficiënte inzet van voorzieningen in kader van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) en Wet Inburgering (WI).
- F. Een snellere toeleiding van WSW-geïndiceerden.

6.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
  - 1 Uitvoering geven aan de geformuleerde doelstellingen op het gebied van werk.
  - 2 Als onderdeel van het Verandertraject wordt meer gewerkt met micro targets per medewerker (klantmanagers werk en inkomen) om de uitstroomdoelstellingen te realiseren.
  - 3 In samenspraak met het Werkplein IJsselgemeenten worden gezamenlijke activiteiten, zoals het verzorgen van banenmarkten voor bijstandsgerechtigden georganiseerd.
- B.
  - 1 Acquisitie werk-leerplaatsen en stageplaatsen intensiveren. Hierbij hebben wij aandacht voor een goede afstemming tussen de vraag- en aanbodzijde van de (lokale) arbeidsmarkt. Het ontwikkelen van een portfolio van de opleidingsmogelijkheden en werk-leerplekken binnen onze regio.
  - 2 Speciale aandacht voor jongeren die te kampen hebben met voortijdige schooluitval.
  - 3 Intensivering aanpak jongeren met meervoudige problematiek door specifieke trajectinzet en extra inzet begeleiding/coaching. Er is sprake van integrale aanpak met prestatieveld 5 (maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen) Wmo beleidsplan 2012-2015.

- C. Het toepassen van een strengere Poortwachtersfunctie door een versteviging van de Work First methodiek op het Werkplein IJsselgemeenten. In samenspraak met de gemeenten Capelle aan den IJssel en (naar verwachting) Zuidplas worden ervaringen uitgewisseld en verbeteringen binnen de werkwijze(n) aangebracht.
- D. 1 Er wordt geëxperimenteerd met nieuwe vormen van Work First (doelgroep- en werkgeversbenadering). Meer aandacht wordt geschonken aan vormen van werken met behoud van uitkering in samenspraak met diverse partijen (bijvoorbeeld Werkplein, Meldpunt en Openbare Werken) via de op te richten Stichting Krimpen Werkt.
2 Daarnaast wordt meer geïnvesteerd in maatwerkoplossingen (binnen het totale klantenbestand) door te werken met individuele trajectplannen. Vanuit de pilot WIJ wordt een extra investering gepleegd op gerichte acquisitie en het vergroten van het (werkgevers) netwerk.
- E. 1 Bij het aanbod van een WEB of een WI voorziening wordt een duidelijkere link met de WWB gelegd.
2 Bij het aanbod van een WI voorziening wordt geanticipeerd op de afbouw van de voorziening in 2013 zodat een maximaal aantal inburgeraars kan worden bediend.
- F. Het aanbieden van een voorfinancieringstraject (opstapbaan) aan mensen op de wachtlijst WSW met een WWB-uitkering.

6.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal cliënten dat middels inzet re-integratie instrumentarium uit de bijstand stroomt	E	SL	10 (2007)	22	60	40	20	20
Aantal afgesloten trajectplannen reactivering (sociale activering)	P	SL	20 (2007)	16	20	20	20	20

6.2 Inkomen

6.2.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Aan bijstandsgerechtigden wordt klantgericht en rechtmatig algemene bijstand verstrekt. Aan jongeren van 18 tot 27 jaar wordt indien noodzakelijk naast het werk-leeraanbod een inkomensvoorziening verstrekt.
- B. Realiseren van besparingen op het I-deel door reductie van het klantenbestand.

6.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Uitvoering geven aan de geformuleerde doelstellingen op het gebied van inkomensondersteuning.
2 Het toepassen van een strengere Poortwachtersfunctie door een versteviging van de Work First methodiek op het Werkplein IJsselgemeenten.
3 Intensiveren van fraudeaanpak binnen zittend bestand door extra inzet themacontroles (o.a. pilot controle op maat).

- B. 1 Uitwerken van micro targets op niveau individuele medewerkers.
- 2 Faciliteren medewerkers op het gebied van vaardigheden en competenties in lijn met wettelijke veranderingen (WWB 2012, WWNV, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening etc.) en geformuleerde taakstellingen en ambities uit het Plan van Aanpak Verandertraject Werk en Inkomen.

6.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde		Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015
Aantal cliënten met een Periodieke uitkering levensonderhoud	P	SL	236 (2008)	296	350	300	280	280
% bijstandsdichtheid per 31 december (gemeente Krimpen aan den IJssel)	E	SL	1,23% (2007)	1,12%	1,10%	1,00%	1,00%	1,00%
Aantal fraude onderzoeken door controleur rechtmatigheid	P	SL			40	30	30	30
Aantal beëindigde uitkering o.g.v. onderzoek controleur rechtmatigheid	P	SL			10	10	10	10

6.3 Minima

6.3.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Het stimuleren van zelfredzaamheid en inkomensondersteuning op maat van minima.
- B. Het verstrekken van uitkeringen bijzondere bijstand en overige voorzieningen voor de minima (o.a. voorzieningenfonds en langdurigheidstoeslag).
- C. Het terugdringen van het ondergebruik van voorzieningen voor de doelgroep minima.

6.3.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Uitvoering geven aan de Nota Stimulering Zelfredzaamheid en Ondersteuning Minima. Speerpunten binnen deze Nota zijn volgende doelgroepen: ouderen, gezinnen met (jonge) kinderen en chronisch zieken en gehandicapten, alsmede inwoners die behoefte hebben aan schuldhulpverlening.
- 2 Het uitbreiden van de Schuldhulpverlening (Nieuw Beleid). Uitbreiding hangt mede samen met de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening die in 2012 operationeel zal worden.
- B. Uitvoering geven aan de geformuleerde doelstellingen op het gebied van (aanvullende) inkomensondersteuning.
- C. 1 Het geven van goede en actuele voorlichting over voorzieningen voor minima door een periodieke update van voorlichtingsmateriaal en informatieverstrekking door en met hulp van de Formulierenbrigade. Dit gebeurt o.a. middels het toezenden van de voorlichtingsfolder 'Hoe zit het met de regelingen voor mensen met een minimum inkomen?' aan alle cliënten en betrokken instellingen (scholen, kerken e.d.).
- 2 Het beter benutten van bestaande samenwerkingsstructuren en reeds bestaande activiteiten binnen de keten van armoedebestrijding (o.a. Voedselbank, Stichting Fair Chance, Formulierenbrigade, Diaconieën en de Stichting De Zellingen).

6.3.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal gebruikers bijzondere bijstand	P	SL	212 (2007)	296	275	250	250	250
Aantal cliënten die gebruikmaken van het ziektekostenpakket	P	SL	496 (2007)	398	400	400	400	400
Aantal verstrekkingen voorzieningenfondsen	P	SL	143 (2007)	373	350	325	325	325
Aantal gebruikers langdurigheidstoelage voor personen jonger dan 65 jaar	P	SL	131 (2007)	159	160	150	150	130
Aantal afgesloten trajecten schuldhulpverlening	P	SL	10 (2007)	40	120	120	120	120

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestaand beleid	11.512	11.616	11.139	11.182	11.232	11.287
Stelpost ombuigingen						
Nieuw Beleid & Intensivering			75	75	75	76
Totaal	11.512	11.616	11.214	11.257	11.307	11.362
Baten						
Bestaand beleid	- 8.972	- 8.234	- 8.185	- 8.192	- 8.206	- 8.226
Stelpost ombuigingen						
Nieuw Beleid & Intensivering			- 23	- 23	- 23	- 23
Totaal	- 8.972	- 8.234	- 8.207	- 8.215	- 8.229	- 8.249
SALDO voor bestemming	2.540	3.381	3.006	3.042	3.078	3.113
Resultaatbestemming						
SALDO na bestemming	2.540	3.381	3.006	3.042	3.078	3.113

Thema	Saldo
6.1 Werk	534
6.2 Inkomen	1.257
6.3 Minima	1.216

Missie

De kwaliteit van de buitenruimte bepaalt in belangrijke mate het woon- en leefklimaat. Ons beleid is er op gericht om de openbare ruimte, die als het ware van alle Krimpeneren gezamenlijk is, zodanig te onderhouden dat inwoners daar ten minste het rapportcijfer 7 voor geven.

Als gevolg van de slechte bodemgesteldheid wordt in de meeste wijken en buurten periodiek en integraal groot onderhoud gepleegd, waarbij bestrating, riolering, groen, openbare verlichting en speelplaatsen worden vernieuwd. Jaarlijks maken wij hiervoor een voortschrijdende tienjarige herstratings- en rioleringsplanning. In nauwe samenspraak met de wijk of buurt stellen wij vervolgens jaarlijks de concrete plannen op. In deze plannen houden wij zoveel mogelijk rekening met het Politiekeurmerk Veilig Wonen en de doelstellingen van de Duurzaamheidsvisie en het Programma Woonservice. Wel worden ook voor de herstraatplannen de middelen de komende jaren krapper. Toch streven wij ernaar om een voor de burgers acceptabel kwaliteitsniveau te handhaven. In 2010 is er een opleidingstraject geweest voor het schoonhouden van de buitenruimte; dit kan de komende jaren zijn vruchten gaan afwerpen.

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte (2007)
- b. Herstratings- en rioleringsplanning (2010-2019)
- c. Groenstructuurplan (2009)
- d. Groenbeleids- en beheerplan (2009)
- e. Stedelijk Waterplan 2005-2015 (2004)
- f. Lange termijnvisie rioolvervanging (2006)
- g. Gemeentelijk Rioleringsplan (2008-2013)
- h. Beleidsplan Openbare Verlichting (2009)
- i. Beleidsvisie Speelruimte (2010)
- j. Grondwaterzorgplan (2011)

Context en achtergrond

In de buitenruimte worden bewoners en bedrijven dagelijks geconfronteerd met de gemeente en met het beleid dat op de diverse onderdelen gevoerd wordt. Onder andere vanwege de slechte bodemgesteldheid gaat er veel geld naar de diverse producten van dit programma. In 2007 is het Integraal Kwaliteitsplan Buitenruimte vastgesteld. Hierin is bepaald op welk kwaliteitsniveau de diverse onderdelen van de openbare ruimte onderhouden moeten worden.

In het kader van het Integraal Kwaliteitsplan Buitenruimte worden er voor 2012 nog projecten gedefinieerd. Tevens wordt er in 2012 aandacht besteed aan het opknappen en weer in orde brengen van de verkeersborden.

Voor het groot onderhoud van de wegen (en riolering) wordt jaarlijks de herstraatplanning vastgesteld, die een looptijd heeft van 10 jaar (inclusief het begrotingsjaar). Jaarlijks wordt deze planning door de gemeenteraad vastgesteld. De komende periode worden de consequenties van de bezuinigingen voor de meerjarenplanning in beeld gebracht.

Het reguliere onderhoud vindt door of in opdracht van de afdeling Ruimte plaats.

De openbare verlichting moet energiezuiniger worden. Hiertoe worden bij nieuwe aanleg en bij herbestratingprojecten zuinige lampen gebruikt. Langs de Industrieweg en in Symfonia (Lansingh Zuid) zijn armaturen met LED-verlichting toegepast. Het is de bedoeling dit op meer plaatsen te doen. Ook wordt gelet op de plaats van de lichtmasten ten opzichte van de bomen.

Het beleid om te komen tot een eigen netwerk voor de openbare verlichting wordt ook in 2012 voortgezet.

Voor het onderdeel water hebben we bij de riolering te maken met een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), dat telkens voor een periode van 5 jaar wordt gemaakt. In 2008 is een nieuw GRP vastgesteld. Verder is er een rioleringsprogramma dat voorziet in het vervangen van verouderde en

verzakte riolen. Dit plan is grotendeels gekoppeld aan de herstraatplanning. In 2012 wordt gestart met de voorbereiding voor een nieuw 'verbreed gemeentelijk rioleringsplan' (vGRP).

Het reinigen van de straatkolken wordt vanaf 2011 in een gezamenlijk bestek met de gemeente Capelle aan den IJssel uitgevoerd. Ook is in 2011 een gezamenlijk bestek opgesteld voor het vegen van de verhardingen in beide gemeenten. Naar verwachting wordt hier tweede kwartaal 2012 mee gestart.

Voor het oppervlaktewater hebben we het Stedelijk Waterplan met een looptijd tot 2015. Hierin wordt o.a. geregeld waar en wanneer er gebaggerd moet worden, verbredingen van watergangen en de realisatie van natuurvriendelijke oevers. De doelstelling van dit plan is het bereiken van een situatie waarin het water schoon en biologisch gezond is en geen overlast veroorzaakt. In 2011 is gewerkt aan een gezamenlijke evaluatie en herijking van het Stedelijk Waterplan, met name vanwege gewijzigde wet- en regelgeving (o.a. wateropgaaf).

De doelstellingen van het Stedelijk Waterplan worden ook tegen het licht gehouden in het kader van de bezuinigingsnoodzaak.

In 2011 is het grondwaterzorgplan opgesteld. Hierin is beschreven hoe de zorg voor het grondwater wordt vormgegeven. Ook bijvoorbeeld monitoring en advisering hebben een plaats gekregen in dit plan. Het doel is de structurele gevolgen van een (te) hoge of (te) lage grondwaterstand op doelmatige wijze te voorkomen en te beperken.

Het groenonderhoud is grotendeels uitbesteed door middel van een groencontract aan een groenaannemer. In toenemende mate wordt daarbij met een beeldbestek gewerkt. Begin 2010 is het groenstructuurplan en het groenbeleids- en beheerplan vastgesteld.

Vanaf april 2008 vinden de reguliere begravingen plaats op de uitbreiding van begraafplaats Waalhoven. Met de uitbreiding van circa 1300 graven kan tot ongeveer 2023 worden voorzien in de behoefte.

Speelplaatsen zijn er in vele soorten en maten in de gemeente. Zij moeten allereerst veilig zijn; daartoe is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in veilige ondergronden en veilige toestellen. In 2010 is een Speelruimte Beleidsvisie opgesteld. In 2011 wordt bepaald wat er moet gebeuren om de speelplaatsen te laten voldoen aan de eisen die daaraan gesteld worden voor de diverse doelgroepen (leeftijdscategorieën en locaties).

De afvalinzameling is geprivatiseerd. De NV MAK (Milieuservices AVR-Krimpen aan den IJssel) voert de inzameling uit; het afvalbeleid blijft de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. In 2010 is teruggeblikt op de samenwerking en gekeken naar de toekomst. Beide partijen, gemeente en NV MAK, hebben geconstateerd dat de samenwerking goed verloopt. Om die reden is besloten om het contract te verlengen t/m 2018. Hierbij is een belangrijke korting verkregen op de contractprijs, waardoor de afvalstoffenheffing met ingang van 2011 omlaag kan. Ook kan voor 2012 de jaarlijkse indexering van de contractprijs achterwege blijven.

Naast het blijven optimaliseren van de scheiding van afval conform de doelstellingen van het LAP 2 (Landelijk Afval Plan), gaat de NV MAK zich in het bijzonder richten op het verminderen van de CO₂-uitstoot. Hier wordt aan gewerkt door zoveel mogelijk het afval te (laten) scheiden en door het verminderen van het brandstofgebruik. De huidige effect- en prestatie-indicatoren zullen hiervoor herzien moeten worden, omdat zij geen goed beeld meer geven van het milieubeleid op dit terrein.

7.1 Wegen

7.1.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Een goed functionerend wegenstelsel (inclusief reiniging en gladheidbestrijding) met het oog op bereikbaarheid (zie programma 8) en veiligheid (zie programma 2).
- B. Een veilige en energiezuinige openbare verlichting.
  - 1 Openbare verlichting die voldoet aan de eisen van de NPR 13201 en het Politiekeurmerk Veilig Wonen.
  - 2 Energiezuinige openbare verlichting die bijdraagt aan de landelijke reductie van de CO₂-uitstoot.

7.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
  - 1 Uitvoeren van het herstraatprogramma 2012.
  - 2 Opstellen van het meerjaren herstraatprogramma 2012-2021.
  - 3 Uitvoeren van het Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte.
- B.
  - 1 Alle nieuwbouw- en herstratingsprojecten aanleggen volgens bovengenoemde eisen.
  - 2 Bij vervanging van oude lampen en armaturen energiezuinige exemplaren er voor terug plaatsen.
  - 3 Waar mogelijk de verlichting dimmen tussen 22.00 en 06.00 uur.

7.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde			Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015	
% meldingen m.b.t. de buitenruimte dat binnen de normtijd afgehandeld wordt	P	Meldingenbestand	70 (2007)	78	82	84	85	86	
Rapportcijfer over totaalbeeld van de verharding	E	Waar staat je gemeente	5,7 (2006)	6,2	6,5		6,5		
% energiebesparing door zuiniger lampen en armaturen	E	Eigen energiegegevens	0 (2007)	3,54	6,55	7	7	7	
Rapportcijfer onderhoud wegen en fietspaden	E	Waar staat je gemeente	6,7 (2010)	6,7	6,8		6,8		
Rapportcijfer onderhoud wegen, paden en pleintjes in de buurt	E	Waar staat je gemeente	6,5 (2010)	6,5	6,6		6,6		
Rapportcijfer openbare verlichting in de buurt	E	Waar staat je gemeente	7,3 (2010)	7,3	7,3		7,3		

7.2 Water

7.2.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Een goed functionerend rioelstelsel met het oog op de volksgezondheid en een goede kwaliteit van het oppervlaktewater (conform de nieuwe regelgeving uit 2007).
- B. Verbetering kwaliteit en belevingswaarde van het oppervlaktewater:
  - 1 Het op diepte houden van de watergangen; hierdoor wordt tevens de kwaliteit van het water verbeterd.
  - 2 Aantrekkelijke waterpartijen met natuurvriendelijke oevers.
- C. Structureel nadelige gevolgen van een (te) hoge of (te) lage grondwaterstand op een doelmatige wijze voorkomen of beperken.

7.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
- 1 Uitvoering van het rioleringsprogramma (integraal met het herstraatprogramma).
  - 2 De rioolpompen zijn inmiddels volledig geautomatiseerd. In het kader van duurzaamheid krijgt het energieverbruik de komende periode de aandacht.
  - 3 Gezamenlijk met de gemeente Capelle aan den IJssel de rioolkolken laten reinigen en de verhardingen laten vegen.
- B.
- 1 Uitvoeren van het Stedelijk Waterplan.
- C.
- 1 Aanleg drainage bij rioolvervangning.
  - 2 Monitoring van de grondwaterstanden (36 peilbuizen) en advisering.

7.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
% van verhard (gemeentelijk) oppervlak dat van riool afgekoppeld is	P	GRP 2008 t/m 2013	16 (2008)	21,08	22	22	22	22

7.3 Groen

7.3.1 Wat willen wij bereiken?

- A.
- Een buitenruimte die mede door het groen leefbaar is en een goede belevingswaarde heeft:
- 1 Handhaving/verbetering kwaliteit en duurzaamheid van het groen (conform het Integraal Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte).
  - 2 Groen met voldoende sierwaarde en variatie met het oog op de belevingswaarde van de buitenruimte.

7.3.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
- 1 Uitvoeren van het groencontract (beeld- en frequentiebestek).
  - 2 Uitvoeren van de groenbeleidsplannen.
  - 3 Uitvoeren van VTA-inspecties (Visual Tree Assessment) aan bomen.
  - 4 Toepassen DOB-methode (Duurzaam Onkruid Beheer) bij onkruidbestrijding op verharding (m.u.v. rubber tegels bij speelvoorzieningen).

7.3.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Rapportcijfer inwoners m.b.t. tevredenheid openbaar groen	E	Kwaliteitsmonitor buitenruimte	6,8 (2006)	nb	6,8	6,7	6,6	6,5
Rapportcijfer onderhoud openbaar groen	E	Waar staat je gemeente	6,6 (2010)	6,6	6,8		6,8	

7.4 Speelplaatsen

7.4.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Voldoende en veilige speelplaatsen in de openbare ruimte.

7.4.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 De in 2010 vastgestelde Beleidsvisie Speelruimte uitwerken in concrete plannen.
2 Twee keer per jaar worden de speelvoorzieningen gekeurd (in het kader van veiligheid) door een extern bureau. Daarnaast worden de reguliere vervangingen en onderhoud uitgevoerd.

7.4.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
% goedgekeurde speeltoestellen	P	Veiligheidskeuring	80 (2007)	90	98	98	100	100
Rapportcijfer speelplekken in de buurt	P	Waar staat je gemeente	6,7 (2010)	6,7	6,7		6,7	

7.5 Afval

7.5.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Stimulering afvalpreventie en hergebruik van huishoudelijk afval (=60% bronscheiding volgens LAP2).
B. Reduceren van de CO₂ uitstoot.

7.5.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. De NV MAK gaat door met het scheiden van afval, waarbij de normen van Agentschap NL leidend zijn. Wel gaan we in overleg met de NV MAK bepalen welke streefgetallen wij willen hanteren, want doordat wij het groente- en (gedeeltelijk) tuinafval bij het restafval deponeren ontstaat er een vertekend beeld van de afvalscheiding. Om die reden wordt er ook geen indicator voor het scheidingspercentage meer opgegeven. In het 4^e kwartaal 2011 komt er een advies van de NV MAK voor een meer realistische afvalscheiding.
B. De NV MAK gaat de CO₂ uitstoot monitoren aan de hand van de scheidingsresultaten en het gebruik van brandstof voor hun voertuigen.

7.5.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
				2010	2012	2013	2014	2015
Aantal kilogrammen oud papier per inwoner	P	NV MAK	66 (2007)	62	70	70	72	72
Aantal kilogrammen huishoudelijk (rest-)afval per inwoner	P	NV MAK	343 (2007)	335	315	310	300	300
Rapportcijfer schoonhouden buurt	E	Waar staat je gemeente	6,7 (2010)	6,7	6,7		6,7	
Rapportcijfer afvalinzameling	E	Waar staat je gemeente	7,6 (2010)	7,6	7,7		7,7	

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestaand beleid	13.999	14.001	13.682	14.091	14.489	14.746
Stelpost ombuigingen			- 50	- 50	- 99	- 99
Nieuw Beleid & Intensivering			50			
Totaal	13.999	14.001	13.732	14.051	14.401	14.657
Baten						
Bestaand beleid	- 7.523	- 8.491	- 7.430	- 7.654	- 7.870	- 8.022
Stelpost ombuigingen			- 8	- 12	- 15	- 38
Nieuw Beleid & Intensivering						
Totaal	- 7.523	- 8.491	- 7.438	- 7.666	- 7.885	- 8.060
SALDO voor bestemming	6.476	5.510	6.294	6.385	6.516	6.597
Resultaatbestemming	18	14	- 341	- 230	- 143	- 77
SALDO na bestemming	6.494	5.524	5.952	6.156	6.373	6.519

Thema	Saldo
7.1 Wegen	4.219
7.2 Water	51
7.3 Groen	1.966
7.4 Speelplaatsen	270
7.5 Afval	- 329
7.6 Overig Openbare Ruimte	117

Opbouw resultaatbestemming	t.i.v. reserve	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
				2014	2015
Verkoop stukjes grond	Algemene reserve	14	14	14	14
Uitvoering speelruimtebeleid	Nieuw beleid	- 50			
Egalisatie afvalstoffen	Egalisatie reiniging	- 305	- 244	- 157	- 91
		- 341	- 230	- 143	- 77

Investerings	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
			2014	2015
Vervanging elektra weekmarkt			11	
Vervanging snelheidsinformatiedisplay	6			
Vervangingen verkeersregelinstallaties		965		
Diverse trappen in Krimpen		10	42	10
Kosten herstraten	2.511	2.593	3.376	2.462
Kosten riolering	2.072	2.274	2.295	1.230
	4.589	5.842	5.725	3.702

Missie

De gemeente Krimpen aan den IJssel is door haar unieke ligging een plezierige gemeente om te wonen, te werken en te recreëren. De gemeente biedt haar inwoners verschillende aantrekkelijke woonmilieus en voldoende mogelijkheden om in de gemeente te werken. De bereikbaarheid van het grootstedelijk gebied en de Krimpenerwaard wordt gegarandeerd. Bij de verdere ontwikkeling van de gemeente is het thema duurzaamheid richtinggevend.

Kaderstellende beleidsnota's

- a. Structuurvisie 'Ruimte voor ontwikkeling' (2004)
- b. Duurzaamheidsvisie (2008)
- c. Uitvoeringscontract Hollandsche IJssel 1999-2010 (verlengd tot en met 31-12-2012)
- d. Fietsstructuurplan (2009)
- e. Woonvisie (2009)
- f. Centrumvisie (2006)
- g. Voortgangsrapportage herontwikkeling Stormpolder 03 (april 2011)
- h. Detailhandelsvisie (2011)

Context en achtergrond

In de Structuurvisie 'Ruimte voor ontwikkeling' zijn voor de periode tot 2030 de hoofdlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente bepaald. In de Structuurvisie worden de kaders geformuleerd die – letterlijk – ruimte moeten bieden aan de ontwikkelingen binnen belangrijke thema's (zie ook programma 4), zoals mobiliteit, wonen, werken, zorg, onderwijs en sport, recreatie en cultuur (vrije tijd). De komende periode zullen deze thema's – voor zover nodig – worden uitgewerkt ten behoeve van de diverse bestemmingsplannen die voor 1 juli 2013 herzien moeten worden.

Het thema duurzaamheid is daarbij richtinggevend. Een duurzame ontwikkeling en inrichting van de openbare ruimte en de bebouwing biedt immers het grootste milieuvoordeel. Bij de verdere ontwikkeling (en vaak ook herontwikkeling) van de gemeente streven we dan ook naar nieuwe en vernieuwde wijken en gebouwen die dankzij de architectuur en de plattegronden in de toekomst beter kunnen 'mee bewegen' met de veranderende wensen van bewoners en ondernemers.

De ambities van de gemeente zijn in 2008 vastgelegd in de Duurzaamheidsvisie. De visie bestaat uit een strategie, vertaald in doelen en activiteiten per thema en doelgroep. Ook is een meerjaren uitvoeringsprogramma vastgesteld, waarin ook eerdere 'sectorale' plannen (Stedelijk Waterplan, Luchtqualiteitsplan) zoveel mogelijk zijn geïncorporeerd. Ook ontplooiën wij extra activiteiten op het gebied van duurzaamheid die voortkomen uit de regionale klimaatagenda.

In 2012 zullen wij de Duurzaamheidsvisie en het Uitvoeringsprogramma evalueren. De evaluatie zal eventueel aanleiding zijn voor bijstelling van de visie. In ieder geval zullen wij een nieuw Uitvoeringsprogramma opstellen.

Op het punt van mobiliteit en bereikbaarheid maken wij onderscheid in vervoersnetwerken voor autoverkeer, openbaar vervoer en langzaam verkeer. Onze strategie is er vooral op gericht om de reiziger te prikkelen zijn reisgedrag zodanig te kiezen dat de beschikbare netwerken zo optimaal mogelijk worden benut. In de praktijk betekent dit vooral dat wij primair inzetten op een betrouwbaar (regionaal) fietsroutenetwerk en op openbaar vervoer over land én over water.

Voor het autoverkeer blijven wij inzetten op een verhoging van de 'doorstroomsnelheid' in de zogenaamde 'Algeracorridor'. Inmiddels is echter duidelijk geworden dat er tot 2020 geen (rijks)middelen beschikbaar komen om de infrastructuur in de 'Oostflank' van de Stadsregio te verbeteren. Wel zijn er in het kader van het programma 'Beter Benutten' middelen beschikbaar die voor de korte termijn bedoeld zijn om het aantal voertuigen in de spits met 20 tot 30 procent te verminderen.

In 2009 is de Woonvisie vastgesteld. Hierin is de gemeentelijke visie op wonen integraal uitgewerkt. Uitvoering van de Woonvisie geven wij o.a. vorm door de gemaakte prestatieafspraken met woningcorporatie QuaWonen, het met de stadsregio Rotterdam gesloten convenant Woningmarktafspraken 2010-2015 en de samenwerking binnen het programma Woonservice.

In het kader van dit meerjarige programma Woonservice worden jaarlijks afspraken gemaakt over de 'productie' van voldoende toegankelijke en veilige woningen. Maar ook wordt gekeken naar voldoende zorg- en welzijnsdiensten (programma 5) en naar een veilige en toegankelijke openbare ruimte (programma 7).

In het bestuurskrachtonderzoek is naar voren gekomen dat de gemeente op het beleidsterrein economie niet beschikt over een vastgestelde visie. De komende periode willen wij daar aandacht aan besteden door in samenspraak met winkeliers en ondernemers gemeentelijk beleid te ontwikkelen. Wij blijven daarbij overigens vooral een pragmatische insteek kiezen. Het te ontwikkelen beleid is in eerste instantie bedoeld als onderlegger voor de bestemmingsplannen. In samenspraak met winkeliers is in 2011 de Detailhandelsvisie opgesteld. Centraal in de visie staat versterking van de hoofdwinkelstructuur, bestaande uit de Crimpenhof, De Korf en de Olm.

Het natuur- en recreatieschap Krimpenerwaard, waarin de gemeente participeert, werkt aan een aanvulling op de in 2007 vastgestelde Visie Recreatie. Recent heeft het Dagelijks Bestuur van het schap besloten een schapsplan op te stellen: een concrete uitwerking van de deelgebieden binnen het schap (Krimpenerhout, Loetbos en landschapselementen) in de vorm van een ontwikkelvisie en daarbij behorende projecten. Wij participeren actief in dit traject. Met de toenemende 'drukte' in de samenleving wordt vrije tijd steeds schaarser. De toegankelijkheid van de groen- en recreatiegebieden binnen en vooral buiten onze gemeente wordt daarmee steeds belangrijker.

Veel van de doelstellingen op de onderscheiden thema's kunnen alleen worden gerealiseerd door groot- en kleinschalige gebiedsontwikkeling. Ook in de komende periode gaat het vooral om het Centrum (nadruk op wonen), de Stormpolder (nadruk op economie), het Hollandsche IJssel project (nadruk op duurzaamheid) en de 'afbouw' van Lansingh-Zuid (nadruk op wonen).

8.1 Duurzaamheid

8.1.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Milieuproblemen worden zoveel mogelijk voorkomen en/of in het hier en nu opgelost in plaats van ze door te schuiven naar elders of naar later.
- In de Duurzaamheidsvisie staan concrete doelstellingen vermeld voor:
- De thema's energie, groen en water, verkeer en vervoer, luchtkwaliteit, geluid, bodem, afval, externe veiligheid en duurzaam bouwen;
  - De doelgroepen bedrijven en gemeentelijke organisatie;
  - Communicatie.

8.1.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Uitvoering geven aan meerjarenprogramma Duurzaamheidsvisie (jaarlijkse monitor) en de activiteiten die voortvloeien uit de Regionale Klimaatagenda.
- 2 Actualiseren bestemmingsplannen.
- 3 Saneren en herinrichten van zellingen langs de Hollandsche IJssel (Hollandsche IJssel project), in het bijzonder de Werf van Duijvendijk.
- 4 Evaluatie van de Duurzaamheidsvisie uitvoeren en op basis van de uitkomsten een nieuw actieplan opstellen.

8.1.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde			Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015	
% woningvoorraad met EPC van maximaal 0,6	E	Gemeente	0 (2006)	0	2%	3%	4%	4%	

8.2 Mobiliteit en bereikbaarheid

8.2.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Een betere interne en externe bereikbaarheid van Krimpen aan den IJssel, onder andere door het terugdringen van vermijdbaar autogebruik, dat wil zeggen:
- Een hogere gemiddelde snelheid van het reguliere autoverkeer (exclusief gebruikers busbanen) op de Algeracorridor tijdens de ochtend- en avondspits;
  - Het gebruik van de fiets voor ritten tot 7,5 km en van 7,5 tot 15 km neemt toe als alternatief voor het autogebruik;
  - Het aantal reizigers in het openbaar vervoer neemt toe ten koste van het autogebruik.

8.2.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. Onze bijdrage leveren aan het Programma Beter Benutten. In samenspraak met de Stadsregio en de betrokken regiogemeenten gaan we korte termijn maatregelen opstellen en uitvoeren om de bereikbaarheid van onze gemeente te verbeteren. Te denken valt aan nieuwe veerverbindingen tussen Krimpen en Capelle (voet-/fietsveer) tussen de Krimpenerwaard en Ridderkerk/IJsselmonde (autoveer c.q. voet-/fietsveer).
- B. Als gevolg van de bezuinigingen op de Brede Doeluitkering Verkeer & Vervoer moet er helaas behoorlijk worden gesneden in de kosten van het openbaar vervoer. Goed lopende buslijnen (zoals de lijnen 97/98) worden daarbij zoveel mogelijk ontzien.

8.2.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie-waarde			Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015	
Doorstroomsnelheid Algeracorridor in km/u	E	RVVP monitor Stadsregio R'dam	15-30 km/u (2005)	36,2	30	30	30	30	
Rapportcijfer bereikbaarheid buurt met auto	E	Waar staat je gemeente	7,5 (2006)	7,8	7,8		7,8		
Rapportcijfer OV in wijk	E	Waar staat je gemeente	7,1 (2006)	7,7	7,7		7,7		
Rapportcijfer OV gemeente	E	Waar staat je gemeente	7 (2006)	7,5	7,5		7,5		
Aantal fietsers op de hoofdroutes		Tellingen	11.599 (2008)	11.371	12.500		13.000		
Rapportcijfer bereikbaarheid buurt	E	Waar staat je gemeente	7,8 (2010)	7,8	7,8		7,8		
Rapportcijfer parkeren buurt	E	Waar staat je gemeente	6,9 (2010)	6,9	7		7		
Rapportcijfer openbaar vervoer in gemeente	E	Waar staat je gemeente	7,5 (2010)	7,5	7,5		7,5		

Toelichting indicatoren:

De wegen van de Algeracorridor ('grote kruising' tot Kralingseplein) zijn zogenaamde subregionale wegen. Op basis van het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan 2003-2020 moet daar een minimale trajectsnelheid van 30 km/u kunnen worden gehaald.

8.3 Wonen

8.3.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Krimpen aan den IJssel behoudt haar positie in de regio als een ontspannen, groenstedelijke gemeente met prima basisvoorzieningen op het gebied van werken, winkelen, onderwijs, zorg, cultuur en sport. In Krimpen woon je vooral in het groen en aan het water.
- 1 Een voldoende woningaanbod met toekomstwaarde dat aansluit bij de vraag en bovenmatige vergrijzing en ontgroening zoveel mogelijk voorkomt.
  - 2 Integrale en gecoördineerde aanpak van bestaande wijken en voorraad.
  - 3 Transformatie van verouderde bedrijfslocaties aan de Hollandsche IJssel en zo mogelijk ook aan de rivieren in een woonmilieu 'wonen aan de rivieren'.
  - 4 Een sluitend netwerk van wonen, zorg en welzijn (zie programma 5).
  - 5 Keuzevrijheid op de woningmarkt.
  - 6 Nieuwe woningbouwprojecten voldoen aan de eisen van duurzaamheid (zie hiervoor het thema duurzaamheid) en het Politiekeurmerk Veilig Wonen (zie het programma Veiligheid).

8.3.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. 1 Uitvoering geven aan de met Woningstichting QuaWonen gemaakte Prestatieafspraken Wonen.
- 2 Uitvoering geven aan het met de stadsregio Rotterdam gesloten convenant Woningmarktafspraken 2010-2015.

Woonmilieu	Projecten (in aanbouw en voorbereiding)	Oplevering vanaf	Aantal
In het centrum	Lijsterstraat (Waterlijster)	2012	94
	Prinsessenflats	2014	175
	A. Schweitzerlaan/Boerhaavelaan	Randvoorwaarden in 2011/12	
	Lansingh-Zuid, fase 8a (Infocentrum)	2012	47
	Lansingh-Zuid, fase 8b (Symfonia 2 ^e deel)	PM	PM
	Rondweg-Middenwetering	2011/2012	146
	Tiendhove	2013	149
	RK-kerk	2014	14
	Molukse kerk	PM	PM
In historisch Krimpen	Geen plannen		
In de dijkzones	Ronal-locatie	2013	10
	Van Duijvendijk	2013	54
	Heeck 2 ^e deel	PM	4
	Veerdam	In de ijskast	23
	Hof van IJssel	In de ijskast	25
Aan de rivieren	Stormpolder	PM	PM

8.3.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting (Jaar)	Realisatie- waarde			Streefwaarde		
				2010	2012		2013	2014	2015
Aantal opgeleverde woningen per jaar	P	TBK	184 gem. p/jaar (2007)	2	128		128	128	128
Procentuele slaagkans op de woningmarkt	E	Monitor Stadsregio	11,4% (2005)	1,6%	2%		2%	2%	2%
Procentuele slaagkans voor starters op de woningmarkt	E	Monitor Stadsregio	10,4% (2005)	1,2%	2%		2%	2%	2%
Voorraad bereikbare huurwoningen	P	Woningstichtingen	4.036 (2005)	4.260	4.000		4.000	4.000	4.000
Aantal ingeschreven woningzoekenden	E	Woningstichtingen	4.672 (2006)	3.073	5.500		5.500	5.500	5.500
Aantal actieve woningzoekenden op de huurmarkt	E	Woningstichtingen	909 (2005)	3.500	5.000		5.000	5.000	5.000
Rapportcijfer leefbaarheid buurt	E	Waar staat je gemeente	7,5 (2010)	7,5	7,5		7,5		

Toelichting indicatoren:

De slaagkans geeft aan welk aandeel van de actieve woningzoekenden (min. 1 reactie per jaar) met succes heeft deelgenomen aan het aanbodmodel en een corporatiewoning heeft gevonden. Vanaf 2010 is het aantal reacties op de aangeboden woningen enorm gestegen omdat voor de woningverdeling is aangesloten bij Woonnet Rijnmond. De slaagkans is daardoor sterk gedaald. Door QuaWonen is in 2009 een opschoning gedaan van het woningzoekende bestand. Op 31 december 2010 bedraagt het aantal woningzoekende: 3073 personen. Het aantal woningzoekende is mede door de aansluiting bij Woonnet Rijnmond weer enorm toegenomen.

De voorraad bereikbare huurwoningen zal vanaf 2012 ongeveer gelijk blijven aan de voorraad in 2005.

8.4 Economie

8.4.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Vergroting van het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente om zodoende de (lokale) economie te bevorderen en het forensisme te verminderen.
- B. Versterking van de winkelmogelijkheden voor lokale (en regionale) consumenten, met bijzondere aandacht voor:
  - Behoud c.q. uitbouw van de (regionale) positie van het hoofdwinkelcentrum Crimpenhof;
  - De positie van De Korf als wijkwinkelcentrum.

8.4.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A.
  - 1 Interactief vastleggen van de gemeentelijke beleidsvisie op bedrijvigheid, o.a. als 'voorloper' ten behoeve van de op te stellen bestemmingsplannen.
  - 2 Stimuleren van het lokale ondernemersklimaat, o.a. door het onderhouden en stimuleren van lokale en regionale netwerken.
  - 3 Herstructurering Stormpolder binnen de in stadsregionaal verband gemaakte afspraken (RHOB).
- B.
  - 1 Gemeentelijk detailhandelsvisie vertalen in de nieuw op te stellen bestemmingsplannen.
  - 2 Verlenen van medewerking aan renovatie- en/of uitbreidingsplannen van winkeliers en winkelcentra als die passen in de detailhandelsstructuur van de gemeente.
  - 3 Instandhouding van de mogelijkheden voor de ambulante handel.

8.4.3 Tabel effect- en prestatie-indicatoren

Omschrijving	E/P	Bron	Nulmeting	Realisatie- waarde		Streefwaarde		
			(Jaar)	2010	2012	2013	2014	2015
Aantal arbeidsplaatsen	E	Kamer van Koophandel	8250 (2007)	9.190	9.200	9.200	9.250	9.300
Rapportcijfer tevredenheid winkels in de buurt	E	Waar staat je gemeente	8 (2006)	8,3	8,3		8,3	
Rapportcijfer tevredenheid winkels in de gemeente	E	Waar staat je gemeente	7,8 (2006)	7,9	8		8	
Rapportcijfer totale winkelaanbod	E	Waar staat je gemeente	7,8 (2010)	7,9	8		8	

8.5 Recreatie

8.5.1 Wat willen wij bereiken?

- A. Verbetering – binnen de gemeentegrenzen en in de Krimpenerwaard – van de mogelijkheden om te recreëren.

8.5.2 Wat gaan wij er voor doen?

- A. Actief participeren in het proces van het Natuur- en Recreatieschap Krimpenerwaard om te komen tot een concrete uitwerking van de in 2007 vastgestelde Visie Recreatie in de vorm van een schapsplan.

Krimpen aan den IJssel maakt onderdeel uit van de Krimpenerwaard, een agrarisch gebied met een typisch Hollands polderlandschap. De gemeente neemt deel aan en levert een financiële bijdrage aan het Natuur- en Recreatieschap dat eigenaar en beheerder is van de recreatiegebieden Krimpenerhout en Loetbos.

Het is overigens goed om het thema recreatie ook in onderling verband met het programma Sport en Cultuur te lezen. Met de thema's sport, cultuur en recreatie bieden wij onze inwoners gelegenheid om hun vrije tijd op een gevarieerde manier in te vullen.

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestaand beleid	2.443	1.800	1.520	1.653	1.789	1.792
Stelpost ombuigingen					- 28	- 28
Nieuw Beleid & Intensivering			203	60	10	10
Totaal	2.443	1.800	4.215	1.763	1.771	1.774
Baten						
Bestaand beleid	- 572	- 494	- 964	- 784	- 854	- 2.381
Stelpost ombuigingen						
Nieuw Beleid & Intensivering						
Totaal	- 572	- 494	- 964	- 784	- 854	- 2.381
SALDO voor bestemming	1.871	1.306	3.251	979	918	- 607
Resultaatbestemming			- 2.542	- 252	- 205	1.329
SALDO na bestemming	1.871	1.306	709	727	713	723

Thema	Saldo
8.1 Duurzaamheid	169
8.2 Mobiliteit	333
8.3 Wonen	2.450
8.4 Economie	69
8.5 Recreatie	230

Opbouw resultaatbestemming	t.l.v. reserve	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
				2014	2015
Openbaar gebied rondom KWC	Alg. reserve BE	- 2.200			
Vorbereidingskosten BE	Alg. reserve BE	- 76	- 77	- 78	- 79
Exploitatiesaldo erfpachten	Alg. reserve BE	- 6	- 6	- 6	- 6
Aanvulling reserve RO-projecten	Alg. reserve BE	- 79	- 119	- 121	- 123
Afwikkeling complex Lansingh-zd	Alg. reserve BE				1.538
Bijdrage Heeck hoofdinfrastructuur	Hoofdinfrastructuur	150			
Kosten bereikbaarheidsmakelaar	Hoofdinfrastructuur	- 50	- 50		
Haalbaarheidsonderzoek naar voet/fiets- en autoveren	Hoofdinfrastructuur	- 55			
Kosten RO-projecten en aanvulling daarvoor uit algemene reserve BE	RO-projecten	- 38			
Evaluatie duurzaamheidsvisie	Nieuw beleid	- 38			
Actualisatie bestemmingsplannen	Nieuw beleid	- 100			
Uitvoering milieubeleidsplan	Nieuw beleid	- 50			
		- 2.542	- 252	- 205	1.329

Investeringen	Begroting 2012	2013	Meerjarenraming	
			2014	2015
Infrastructuur Krimpenerwaardcollege		2.200		
		2.200		

**Algemene Dekkingsmiddelen
en
Onvoorzien**

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Dit onderdeel van de begroting omvat twee soorten ramingen: de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien 2012.

Op de acht programma's van de gemeente zijn de lasten en baten verwerkt die toe te rekenen zijn aan de inhoud van de programma's. Het saldo van de baten en lasten van de programma's is uiteraard negatief. De algemene dekkingsmiddelen zorgen ervoor dat de negatieve saldi van de programma's worden opgevangen.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de algemene uitkering, de Onroerend Zaak Belastingen, deelnemingen (dividenden), winstuitkeringen, de hondenbelasting en enkele andere niet aan specifieke programma's toe te rekenen dekkingsmiddelen. Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren niet de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, die immers een vastgesteld bestedingsdoel hebben en als zodanig op het betreffende programma verantwoord zijn.

Voor een overzicht van alle lokale heffingen, alsmede het beleid ten aanzien daarvan wordt verwezen naar paragraaf 'A. Lokale heffingen' bij deze begroting. Hierin is eveneens opgenomen een overzicht van de lokale lastendruk, alsmede het beleid ten aanzien van de kwijtschelding.

In de ramingen voor de algemene uitkering is rekening gehouden met de septembercirculaire van het gemeentefonds, alsmede met stelposten voor te verwachten rijksbezuinigingen en herverdeling van het gemeentefonds. Hiervan is ook na de septembercirculaire nog niet bekend wat de werkelijke gevolgen op het gemeentefonds zijn. In de meicirculaire is echter aangegeven wat het maximale (negatieve) effect per inwoner mag zijn. Met dit mogelijk maximale effect is rekening gehouden in de vorm van stelposten vanaf het begrotingsjaar 2013.

Vanwege de herinvoering van de verdeelsystematiek 'trap op, trap af' en de aan het gemeentefonds toevoegen van extra middelen, waarvan mogelijk in de gemeentebegroting lasten nog ontbreken, is voor het jaar 2012 rekening gehouden met 1% ($\pm$ € 250.000) risico.

Voor onvoorziene lasten neemt de gemeente sinds 2007 een bedrag op van € 10 per inwoner. Dit is de laatste jaren voldoende gebleken. In het begrotingsjaar 2012 is gerekend met 29.201 inwoners. Deze onvoorziene lasten zijn niet verdeeld over de programma's, zodat deze middelen niet bij voorbaat worden geormerkt. Gedurende het begrotingsjaar zijn ze daardoor breed inzetbaar. Wanneer inzet van deze middelen nodig is wordt hieromtrent een voorstel aan uw raad gedaan. Gezien de nauwgezetheid waarmee de budgetten zijn doorgenomen en het geringe saldo van deze begroting wordt geen voorstel gedaan om de post onvoorzien te verhogen.

Financiële toelichting

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Algemene dekkingsmiddelen						
OZB - gebruikers	- 829	- 833	- 893	- 906	- 920	- 933
OZB - eigenaren	- 4.371	- 4.481	- 4.615	- 4.726	- 4.827	- 4.941
Hondenbelasting	- 149	- 149	- 150	- 152	- 154	- 156
Algemene Uitkering	- 25.488	- 24.954	- 25.423	- 25.783	- 26.254	- 26.019
Stelpost algemene uitkering				437	439	440
Aandelen incl. dividenden	- 839	- 711	- 882	- 882	- 882	- 882
Voorzieningen discussie					- 100	- 200
Overige posten	32	- 2	3	3	3	3
Totaal	- 31.644	- 31.131	- 31.960	- 32.009	- 32.695	- 32.688
Onvoorziene lasten						
Onvoorziene lasten		50	292	291	293	294

saldo onvoorziene lasten 2011 is tot en met raadsvergadering 22 september 2011

Paragrafen

§ A Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf informeren wij u over het beleid, de uitgangspunten, de tariefstructuur en het doel van de verschillende gemeentelijke belastingen en heffingen. In onze gemeente worden de volgende heffingen opgelegd:

- a. de onroerende zaakbelastingen (ozb);
- b. de hondenbelasting;
- c. de afvalstoffenheffing;
- d. de rioolheffing;
- e. de haven- en marktgeden;
- f. de lijkbezorgingsrechten;
- g. de leges, waaronder de leges voor de omgevingsvergunning.

De onder a. en b. genoemde belastingen hebben het karakter van een algemeen dekkingsmiddel. Dat wil zeggen dat de opbrengst vrij aanwendbaar is voor de dekking van de algemene gemeentelijke kosten. Deze opbrengst is aanvullend op de uitkering uit het gemeentefonds.

De bij c. t/m g. genoemde heffingen en rechten worden geheven ter volledige of gedeeltelijke compensatie van de kosten die de gemeente maakt bij de realisering en het onderhoud van die voorzieningen of de verleende diensten.

Als uitgangspunten voor 2012 hebben gediend de Belastingnota 2009 en de afspraken die in het coalitieakkoord 2010-2014 zijn gemaakt. De uitgangspunten zijn vertaald in de begrotingsopzet voor 2012, concreet in de ramingen die voor 2012 en volgende jaren tot stand zijn gekomen.

Ontwikkelingen en feiten in het algemeen

Op grond van de jaarlijkse waardering wordt op 13 februari 2012 voor elke belanghebbende van een object de nieuwe waarde (met als waardepeil 1 januari 2011) beschikt en wordt de aanslag voor de onroerende zaakbelastingen 2012 opgelegd. Overigens werden in 2011 globaal 190 bezwaarschriften (dat is 1,41% van totaal 13.488 beschikte objecten) ontvangen, die medio oktober 2011 allemaal zijn afgedaan. In dat kader werden ruim 20 hoorzittingen gehouden. Daarmee is voldaan aan de fiscale beslistermijnen, zoals die in 2008 van kracht zijn geworden.

Sinds 1 januari 2010 kunnen notarissen, hypotheekverstrekkers en banken onder bepaalde voorwaarden de WOZ-waarden opvragen bij gemeenten. In het wetsvoorstel valt te lezen dat deze maatregel getroffen is in verband met de bestrijding van de vastgoedcriminaliteit.

Ook de belastingdienst heeft aangegeven de WOZ-waarde breder te gaan gebruiken. Op dit moment wordt de WOZ-waarde door de belastingdienst voornamelijk gebruikt voor bepaling van het eigenwoningforfait. Ook voor het erfrecht wordt de WOZ-waarde gebruikt. Naast deze bestaande mogelijkheden heeft de belastingdienst in maart 2011 aangegeven dat ze bij de bepaling van de waarde in het economisch verkeer het WOZ taxatieverslag en de taxatieopbouw zal gaan gebruiken.

Macronorm OZB

Het toezicht van het rijk op de gemeenten als het gaat om een mogelijk (te) hoge stijging van de onroerende zaakbelastingen (de zogenaamde macronorm die door het rijk voor 2012 is bepaald op 3,75%) is nog steeds van kracht. De minister van Binnenlandse Zaken heeft aangegeven dat hij zich nog beraadt over het al dan niet continueren van de bestaande macronorm, of het overgaan op een alternatief. Bij een afweging hierover zal ook het systeem van indexering aan de orde komen.

Kwijtschelding

De staatssecretaris van Sociale Zaken heeft al in 2008 enkele initiatieven genomen op het gebied van het kwijtscheldingsbeleid. Deze initiatieven hebben inmiddels geleid tot een aanpassing van de uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Op 1 april 2011 is een passage toegevoegd op grond waarvan het mogelijk is dat de gemeenteraad ook aan een natuurlijk persoon die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefent kwijtschelding van privébelastingen kan verlenen. Tot nu toe was dit niet mogelijk.

Een ander punt is dat burgers, die als minima worden aangeduid, niet steeds elk jaar een verzoek tot kwijtschelding behoeven te doen, maar 'automatisch' gevrijwaard worden van een aanslag. Dit kan bereikt worden door gebruikmaking van gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau, een orgaan dat in 2001 is opgericht door het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid en de VNG.

In 2010 is summier gestart met uitwisseling van gegevens. In 2011 is de uitwisseling van gegevens uitgebreid. Er blijkt een meerwaarde voor wat betreft het controlemechanisme te zijn, zodat onrechtmatige kwijtschelding wordt voorkomen. In 2012 wordt de uitwisseling van gegevens gecontinueerd met dien verstande dat 'automatische' kwijtschelding (nog) niet aan de orde is.

Maximumtarief rijbewijzen

Verwacht werd dat in 2011 de prijs voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot verkrijging van een rijbewijs, een landelijke, uniforme maximumprijs zou gaan gelden. De minister van Infrastructuur en Milieu wilde daartoe de wegenverkeerswet aanpassen. Deze maatregel vloeide voort uit het onbehagen van de minister dat de tarieven in het land erg uiteen lopen en dat 'dure' gemeenten hun tarief niet of onvoldoende hebben verlaagd.

Bij de Tweede Kamer is een wetsvoorstel ingediend waarbij onder andere geregeld wordt dat bij algemene maatregel van bestuur een maximumtarief kan worden bepaald. Het maximumtarief zal worden vastgesteld op een bedrag van € 36,06. De normale indexering zal hierbij worden opgeteld tot het moment van inwerkingtreding.

De verwachting is dat de inwerkingtreding van de ministeriele regeling op 1 januari 2012 zal zijn.

Nederlandse Identiteitskaart

In 2011 is het college van de gemeente Leudaal in cassatie gekomen tegen een uitspraak van het gerechtshof Den Bosch over het tarief voor het verstrekken van een identiteitskaart. Volgens het gerechtshof mogen gemeenten geen leges meer rekenen voor een Nederlandse Identiteitskaart (NIK). Het gerechtshof concludeerde dat het verstrekken van een identiteitskaart niet meer kan worden aangemerkt als een dienst in de zin van artikel 229 van de Gemeentewet. De Hoge Raad heeft op 9 september 2011 beslist dat een gemeente geen leges mag heffen voor het verstrekken van een identiteitskaart. De Hoge Raad oordeelde dat het belang van de overheid bij het gebruik van de identiteitskaart groter is dan dat van de burger. Inmiddels heeft het kabinet een wetsvoorstel ingediend waarin een wettelijke grondslag wordt gecreëerd voor de heffing van leges. Bij het afronden van deze begroting was er nog onvoldoende zicht op de financiële gevolgen.

Uitbreiding belastingcapaciteit

In de Kadernota 2012 is aandacht gevraagd voor een onderzoek naar uitbreiding van de belastingcapaciteit die tot nu toe buiten beeld was. Concreet werden hiertoe twee belastingen genoemd om te onderzoeken. De eerste belasting betrof de precariobelasting op kabels en leidingen. De tweede belasting betrof parkeerbelasting in het centrum.

In de maanden mei tot en met juli 2011 is er onderzoek verricht naar de mogelijkheid tot de invoering van precariobelasting. De conclusie van dit onderzoek was niet over te gaan tot het invoeren van precariobelasting op kabels en leidingen. De redenen om niet over te gaan tot de invoering van precariobelasting waren gelegen in het feit dat de perceptiekosten van deze belasting moeilijk zijn in te schatten, de kans op juridische procedures groot is en dat een aantal nutsbedrijven de belasting direct zouden doorbelasten aan de burger. Naast deze feiten heeft de Minister van Binnenlandse Zaken de Tweede Kamer bij brief van 30 juni 2011 geïnformeerd dat hij is gestart met de voorbereidingen om te komen tot een vrijstelling van de precariobelasting op

netwerken van nutsbedrijven. De Minister koerst hierbij aan op het jaar 2012. Kortom het is uiterst onzeker of per 2012 nog precariobelasting geheven kan worden van nutsbedrijven. Voor 2013 en verder is dit uitgesloten.

Op dit moment vindt er onderzoek plaats naar het parkeren in het centrum. Een van de onderwerpen betreft betaald parkeren op basis van een parkeerbelasting. De resultaten van het onderzoek zijn nog niet bekend.

Geraamde inkomsten

In de begroting 2012 zijn de volgende opbrengsten geraamd:

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
a. de onroerende zaakbelastingen:			
> ozb van gebruikers	829	833	893
> ozb van eigenaren	4.371	4.481	4.615
b. de hondenbelasting	148	149	150
c. de afvalstoffenheffing	3.628	3.406	3.468
d. de rioolheffing	2.564	2.694	2.883
e. de haven- en marktgeden	109	114	116
f. de lijkbezorgingsrechten	328	340	353
g. de leges, waaronder leges omgevingsvergunning	1.075	765	899

Bij de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is het bedrag dat wordt kwijtgescholden aan belastingplichtigen, conform het BBV, niet meer in mindering gebracht op de opbrengst, maar afzonderlijk verantwoord.

De geraamde inkomsten zijn tot stand gekomen op basis van de begrotingsuitgangspunten voor 2012 (inflatiepercentage van 1,5% ten opzichte van 2011). Hierop zijn twee uitzonderingen, te weten de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Vanwege de kostenontwikkeling zal de rioolheffing in 2012 met 4% extra stijgen naast de trend.

De afvalstoffenheffing blijft gelijk aan 2011. Echter, door een kleine wijziging in het aantal huishoudens zal de opbrengst voor 2012 hoger zijn dan in 2011. In het najaar van 2011 zal een nieuwe aanbesteding van de afvalverwerking plaatsvinden. De uitkomst hiervan zal invloed hebben op de berekening van de tarieven voor de afvalstoffenheffing voor 2013 e.v.

Bij de vaststelling van de kadernota 2012 is eveneens besloten de onroerende zaakbelastingen niet meer te laten stijgen dan met de inflatiecorrectie (1,5%).

Voorts is rekening gehouden met de kostenniveaus zoals die in 2012 worden verwacht en met de reguliere ontwikkelingen, zoals de inwoners- en woninggegevens.

Beleid en uitvoering ten aanzien van de lokale heffingen

In het Coalitieakkoord 2010-2014 is aangegeven dat de gemeente over de gehele linie streeft naar beheersing van de lastendruk. Dit komt tot uitdrukking in een niet meer dan trendmatige verhoging van de tarieven. Hiervan zijn uitgezonderd de heffingen die de kosten moeten dekken, zoals de afvalstoffenheffing (in 2012 gelijk aan 2011) en de rioolheffing (in 2012 naast de trend van 1,5% een extra verhoging van 4%). Het blijft van belang de kosten permanent kritisch te bezien en te bewaken. Immers, kostenbeheersing en mogelijk kostenreductie leiden tot een beperkte of wellicht tot geen stijging van de tarieven.

De heffing en de inning van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing (gebruikersdeel) gebeurt ook in 2012 door drinkwaterbedrijf Oasen N.V. te Gouda. Dit proces verloopt steeds tot tevredenheid.

De door de gemeente uit te voeren interne controle, waarborgt dat ook in 2012 deze dienstverlening correct en volledig plaatsvindt. Het middel van bestandsuitwisseling is een belangrijk instrument.

De jaarlijkse controleactie voor de hondenbelasting wordt opnieuw in september 2012 gehouden. Het boetebeleid, dat in 2010 voor de eerste keer is ingevoerd, kent ook in 2012 het doel om het verzuim van het niet of niet tijdig aanmelden, te straffen.

In het vierde kwartaal van 2011 zal het herwaarderingsproces in het kader van de wet WOZ zijn afgerond, met als doel om op 13 februari 2012 alle belastingplichtigen in kennis te stellen van de nieuwe WOZ-waarde van de objecten waarvan men eigenaar en/of gebruiker is. Bij de bekendmaking van de nieuwe waarde zal opnieuw de gemeentelijke belastinggids worden meegezonden.

De nieuwe -naar het zich laat aanzien voor woningen gemiddeld 3% lagere- WOZ-waardes zullen als gevolg hebben dat de ozb-tarieven in 2012 met meer dan de trend van 1,5% moeten stijgen. Voor de begroting 2012 is als ozb-opbrengst het volume uit 2011 geraamd, verhoogd met de reguliere areaaluitbreiding en met de inflatiecorrectie van 1,5%. Om het aldus bepaalde ozb-volume in 2012 te realiseren, zal bij een lager waardeniveau de drie ozb-tarieven (eigenaar woningen, eigenaar niet-woningen en gebruiker niet-woningen) extra moeten stijgen. In de belastingvoorstellen 2012 zal op dit punt worden ingegaan. Deze voorstellen en de belastingverordeningen voor 2012 komen in de raadsvergadering van 15 december 2011 aan de orde.

Ook in 2012 wordt de werkmethode gecontinueerd om de aanslagoplegging van de overige belastingen en heffingen met regelmaat te doen. Daartoe wordt een planning opgesteld, die als doel heeft het ontstaan van het belastbare feit en de daaruit voortvloeiende belastingaanslag in de tijd gezien vrij dicht op elkaar te brengen. De werkorganisatie is hierop afgestemd.

Medio 2012 zal worden gezien of ingaande 2013 onze gemeente de zogenaamde Digitale Nota gemeente breed, zal invoeren. Dit betekent dat burgers een keuze kunnen maken tussen een papieren of een digitale nota met behulp van het internetbankieren, zoals de banken dat aanbieden. Het betekent dat bij de Digitale Nota de acceptgiro niet langer nodig is en ook dat de gemeente fysiek minder aanslagbiljetten hoeft te verzenden. Deze faciliteit is al een tijdje mogelijk, maar de animo met name bij de belastingplichtige, blijkt gering.

Voor een correcte aanslagoplegging zijn o.a. kwalitatief goede basisgegevens nodig. De gemeente beijvert zich om een hoge kwaliteit te bereiken en gebruikt daarom diverse informatiebronnen. De BAG (basisregistratie adressen en gebouwen) is daarbij leidend, naast de belastingheffing dus ook voor de wet WOZ. Vanaf 1 juli 2011 is het gebruik van BAG gegevens ook voor de WOZ uitvoering verplicht.

Overigens blijft een extra inspanning nodig om de geregistreerde adresgegevens van eigenaren en gebruikers van winkels, bedrijven, instellingen, verenigingen etc. actueel en betrouwbaar te houden.

Het juridische kader voor de gemeentelijke belastingen en de overige heffingen vormen de verordeningen. Deze worden in 2012 weer door een derde beoordeeld en getoetst voor wat betreft de inhoudelijke bepalingen, de onderlinge samenhang en de vigerende wet- en regelgeving. De daaruit voortvloeiende wijzigingen en aanpassingen zullen worden verwerkt in alle verordeningen.

Tariefoverzicht van de diverse heffingen

De lokale heffingen in een belastingjaar worden opgezet via diverse tariefstructuren. Op basis van de tarieven komen de belastingaanslagen tot stand. In de belastingvoorstellen voor 2012 zult u deze tarieven terugvinden.

De lokale lastendruk

Op basis van de hierboven genoemde tarieven is voor 2012 de lokale lastendruk te berekenen. De stijging van deze lokale lastendruk is vast te stellen door die berekening eveneens te maken voor 2011. Dit leidt tot een nominaal en een relatief verschil. In de belastingvoorstellen voor 2012 kunt u deze effecten terugvinden, aangevuld met relevante kanttekeningen. De lasten op basis van de lokale heffingen zijn als volgt:

Model 1	Onderdeel	2011	2012
Een huurwoning met een WOZ-waarde van € 110.000, bewoond door 1 persoon, die ook houder is van een hond; het waterverbruik is 90 m ³ .	ozb, het gebruikersdeel	n.v.t.	n.v.t.
	rioolheffing, het gebruikersdeel	51,96	54,84
	afvalstoffenheffing éénpersoonshuish.	267,63	267,63
	hondenbelasting	78,52	79,70
	Totale lastendruk per jaar	398,11	402,17

In model 1 is de lastendruk in 2012 toegenomen met € 4,06 ofwel 1,02%.

Model 2	Onderdeel	2011	2012
Een koopwoning met een WOZ-waarde van € 220.000, bewoond door 2 personen, tevens is een hond aanwezig; het waterverbruik is 180 m ³ .	ozb, het eigenarendeel	251,68	255,42
	ozb, het gebruikersdeel	n.v.t.	n.v.t.
	rioolheffing, het eigenarendeel	124,64	131,50
	rioolheffing, het gebruikersdeel	103,92	109,68
	afvalstoffenheffing meerpersoonshuish.	291,96	291,96
	hondenbelasting	78,52	79,70
	Totale lastendruk per jaar	850,72	868,26

In model 2 is de lastendruk in 2012 toegenomen met € 17,54 ofwel 2,06%.

Kwijtschelding

Het gemeentelijke kwijtscheldingsbeleid is van toepassing op de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (alleen de eerste hond). Voor de overige heffingen geldt de kwijtscheldingsregeling niet, omdat deze belasting/heffing vermeden kan worden. De uitvoering van de kwijtschelding, die betrekking heeft op een doelgroep bestaande uit globaal 300 personen/gezinnen, is gebonden aan de wetgeving van het rijk. Daartoe worden twee maal per jaar normbedragen van het rijk ontvangen, die worden gebruikt bij de beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken. In 2012 zal naar verwachting het totaalbedrag aan kwijtschelding uitkomen op € 82.100 dit is ruim 23% lager dan in 2011. Een belangrijke oorzaak hiervoor is gelegen in het feit dat, door gebruikmaking van gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau, minder mensen in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Jaarlijks gaat het om de volgende bedragen die worden kwijtgescholden:

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
afvalstoffenheffing	80	85	62
rioolheffing	17	19	17
hondenbelasting (eerste hond)	3	3	3

Invordering

Het gemeentelijke invorderingsbeleid volgt nauwkeurig en actueel de wetgeving. De basis voor bevoegdheden en de rechten en plichten met betrekking tot invorderen van gemeentelijke heffingen ligt besloten in diverse wetten met name in de Gemeentewet, de Algemene wet rijksbelastingen (Awr) en de Invorderingswet. De Awr en alle overige van toepassing zijnde wetgeving zijn op een logische, stringente en overzichtelijke manier toegepast en vertaald in het gemeentelijke invorderingsbeleid. Om meer duidelijkheid zowel intern als extern te hebben over het beleid en de uitvoering, is de landelijke Leidraad Invordering Gemeentelijke Belastingen van toepassing verklaard, aangevuld met enige Krimpense beleidsregels.

§ B Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen zegt iets over de financiële gezondheid. Het geeft aan in welke mate Krimpen aan den IJssel in staat is om de onverwachte gebeurtenissen met financiële impact op te kunnen vangen. Hiervoor wordt gekeken naar de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De kaders voor de reserves en voorzieningen wordt uiteengezet in de nota reserves en voorzieningen die om de vier jaar uitkomt. Jaarlijks wordt een geactualiseerde rapportage reserves en voorzieningen aangeboden, waarin deze op hun criteria worden beoordeeld.

In deze paragraaf wordt kort uitgelegd wat de weerstandscapaciteit bevat en wat het voor Krimpen inhoudt, vervolgens worden de risico's besproken en gekwantificeerd.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bevat de middelen die Krimpen aan den IJssel tot haar beschikking heeft om niet begrote kosten te dekken. Het gaat hierbij om:

- De post onvoorzien;
- Het aanwendbare deel van de algemene reserves;
- De onbenutte belastingcapaciteit;
- De stille reserves.

De post onvoorzien

Op basis van het aantal inwoners wordt jaarlijks een budget opgenomen op de post onvoorzien. Deze post voorziet gedurende het jaar in de (incidentele) dekking van nieuwe, ofwel onvoorzien, lasten. Eventuele structurele gevolgen dienen in de volgende begroting meerjarig te worden ingebed. Het bedrag per inwoner is net als voorgaande jaren bepaald op € 10. De raming komt hiermee voor 2012 op € 292.010.

Het aanwendbare deel van de algemene reserves

De algemene reserves zijn onderverdeeld in:

- Algemene reserve Algemene dienst;
- Algemene reserve Bouwgrondexploitatie;
- Reserve Nieuw beleid.

Deze reserves maken deel uit van het weerstandsvermogen omdat ze een bufferfunctie hebben en zijn bedoeld om risico's op te vangen.

De algemene reserve heeft een bodem van € 2 miljoen en een plafond van € 5 miljoen. Als de algemene reserve boven het plafond uitkomt dan wordt het meerdere bij de jaarrekening overgeheveld naar de reserve nieuw beleid en als de reserve door haar bodem zakt dan zal vanuit de reserve nieuw beleid weer geld teruggaan naar de algemene reserve. Het doel van de algemene reserve is het opvangen van exploitatiesaldi (voordelig en nadelig) en daarnaast worden de kosten van bodemsanering gedekt uit de algemene reserve, omdat deze niet aan andere kostendragers toe te wijzen zijn.

De algemene reserve bouwgrondexploitatie heeft een gewenste omvang die 25% bedraagt van de nog niet in ontwikkeling genomen grondexploitaties.

De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit kan betrekking hebben op de vier belangrijkste eigen inkomsten van de gemeente, te weten de OZB, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit als deze niet reeds 'maximaal' of kostendekkend zijn. In Krimpen aan den IJssel zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing kostendekkend.

De tarieven voor eigenaren zijn ook in het begrotingsjaar 2012 niet gemaximeerd, zodat ze nog een onderdeel kunnen uitmaken bij het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit. Hierbij moet wel bedacht worden, dat op basis van het coalitie-akkoord de lastenverzwaring voor de burgers zoveel mogelijk beperkt dient te blijven.

Voor de leges en andere heffingen geldt dat deze van beperkte omvang zijn en slechts een marginale invloed hebben op het saldo. Om deze reden zijn deze niet gekwantificeerd in de onderstaande tabel.

Tot de onbenutte belastingcapaciteit worden ook inkomsten gerekend uit belastingen die in Krimpen niet worden geheven. In de paragraaf Lokale Heffingen wordt ook ingegaan op precariobelasting en parkeerbelasting. Andere vormen zijn bijvoorbeeld toeristenbelasting en baatbelasting. Omdat wij op dit moment geen noodzaak of mogelijkheden zien om dergelijke belastingen in te voeren, zijn hiervoor geen bedragen in de weerstandscapaciteit opgenomen.

De stille reserves

Stille reserves zijn reserves waarvan de omvang en of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa. Stille reserves in Krimpen zijn activa die tegen nul zijn gewaardeerd en direct verkoopbaar zijn. De omvang is niet direct vast te stellen en in de praktijk is gebleken dat er voor gemeenten slechts beperkte mogelijkheden zijn voor verkoop.

Berekening weerstandscapaciteit

Dit leidt tot het volgende overzicht van de weerstandscapaciteit van Krimpen aan den IJssel:

Bedragen * € 1.000

Weerstandscapaciteit	2012	2013	2014	2015
Reserves				
Algemene Reserve – Algemene Dienst	3.855	3.869	3.883	3.897
Algemene Reserve – Bouwgrondexploitatie	4.709	2.348	2.146	1.941
Reserve Nieuw Beleid	594	139	79	79
Subtotaal	9.158	6.356	6.108	5.917
Onbenutte belastingcapaciteit				
OZB	pm	pm	pm	pm
Rioolheffing	0	0	0	0
Afvalstoffenheffing	0	0	0	0
Leges en andere heffingen	pm	pm	pm	pm
Subtotaal	0	0	0	0
Onvoorzien en saldo begroting				
Onvoorzien	292	291	293	294
Saldo begroting	- 46	272	- 215	- 296
Subtotaal	338	19	508	590
Totale weerstandscapaciteit	9.496	6.375	6.616	6.506

Bij de berekening van de weerstandscapaciteit is uitgegaan van de meest recente ramingen. De uitkomst van het verdere verloop van 2011 zal dit beeld uiteraard nog beïnvloeden. De huidige stand van de reserves is beschouwd als het beschikbare bedrag. Daarbij gaan wij ervan uit dat geraamde beschikkingen over deze reserves in het uiterste geval kunnen worden gewijzigd.

Risico's

Op grond van het BBV is er een wettelijke verplichting om financiële risico's in te schatten en inzichtelijk te maken. Een risico is een gebeurtenis waarvan de kans bestaat dat deze zich voordoet, maar het niet zeker is.

In het risico overzicht zijn de risico's gekwantificeerd met een financiële bandbreedte. Uit dit overzicht blijkt dat de risico's verschillend van aard, gewicht en actualiteit zijn.

Naast de in dit overzicht opgenomen risico's zijn er nog risico's die in verband staan met de reguliere bedrijfsvoering, deze maken geen deel uit van de paragraaf weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen zegt iets over de vrij beschikbare middelen van de gemeente in relatie tot de risico's die mogelijk financiële gevolgen met zich mee brengen. De tegenvallers waarvan zeker is dat deze gaan plaatsvinden, worden afgedekt door het treffen van voorzieningen. Dit betekent dat de onzekere tegenvallers (de risico's) geen dekking hebben. Het nadeel van deze risico's is dat ze niet altijd goed te kwantificeren zijn. Dit blijkt ook uit de lijst van risico's. De lijst van opgesomde risico's laat zien dat we een financiële buffer nodig hebben van minimaal € 45.000 en maximaal € 12.430.000 (dit is gemiddeld € 6.237.500).

De berekende weerstandscapaciteit bedraagt € 9,5 miljoen. Het gemiddeld benodigd bedrag aan risico's is daarmee afgedekt. Daarnaast moet ook bedacht worden dat de risico's nooit op hetzelfde moment zullen gaan spelen. Het onderhoud van kapitaalgoederen (met name herstraten, rioleringswerken en gebouwaanpassingen) is geregeld in meerjarige onderhoudsprogramma's. Deze vormen daardoor nagenoeg geen risico, want ze hebben hun eigen financiering via een reserve of voorziening.

Uit deze gegevens kunnen we afleiden dat het weerstandsvermogen van de gemeente Krimpen aan den IJssel voldoende is om de risico's te kunnen opvangen.

Partijen waarbij gemeente financieel risico loopt

In deze paragraaf moet ook aangegeven worden waar de gemeente wel een financieel risico loopt, maar geen bestuurlijke inmenging heeft.

De gemeente Krimpen aan den IJssel is middels een lidmaatschap verbonden aan diverse verenigingen en stichtingen, waar de gemeente in de besturen niet is afgevaardigd. Hoewel de actuele statuten van deze verenigingen en stichtingen niet allemaal bekend zijn bij de gemeente, mag worden verondersteld dat de gemeente in een aantal gevallen financiële risico's zou kunnen lopen. Dit risico wordt overigens niet erg groot verondersteld.

De gemeente verstrekt budgetsubsidies aan een groot aantal verenigingen en stichtingen. In die hoedanigheid is de gemeente niet aansprakelijk voor exploitatietekorten en niet aansprakelijk bij faillissementen en/of liquidaties. Hierbij dient de kanttekening te worden gemaakt dat de gemeente niet zondermeer zal instemmen met een faillissement van een gesubsidieerde vereniging of stichting. Het verstrekken van subsidie impliceert immers dat het werk door de gemeente van belang wordt gevonden.

Tenslotte verstrekt de gemeente incidenteel gemeentelijke leningen en gemeentegaranties. Daarbij worden risico's gelopen die zoveel mogelijk worden afgedekt in de overeenkomsten die met de betreffende partijen worden gesloten. Gedurende de looptijd van leningen en garanties vindt bewaking plaats om tijdig te signaleren wanneer (betalings)problemen dreigen.

Beleid weerstandsvermogen

Door omstandigheden is de verdere ontwikkeling van risicobeleid en een nota weerstandsvermogen nog niet afgerond. Hier is wel behoefte aan omdat de huidige werkwijze niet meer van deze tijd is. De mate waarin we in deze financieel moeilijke tijden worden geconfronteerd met risico's en aanspraken op de reserves maken herijking van de uitgangspunten en het opstellen van helder beleid nodig.

Opsomming risico's 2012

Bedragen * € 1.000

Omschrijving van het risico	Portefeuil -lehouder	Afdeling	Financiële bandbreedte	Stand van zaken / Ontwikkelingen
<p>1. Algemene uitkering / gemeentefonds en macro-economische ontwikkelingen</p> <p>De ontwikkelingen van zowel het gemeentefonds als de macro-economie zijn een onzekere factor en kunnen nadelige gevolgen hebben voor de uitgaven en inkomsten die in de begroting zijn opgenomen.</p>	Prins	F&C	0 – 250	<p>Structureel nadelig</p> <p>Door de herinvoering van de normeringsystematiek 'trap op, trap af' kunnen bezuinigingen op de rijksuitgaven grote invloed uitoefenen op de hoogte van het gemeentefonds. Daarnaast zijn er risico's voor aan het gemeentefonds toegevoegde middelen waarvoor in onze begroting geen of onvoldoende middelen zijn opgenomen. Te denken valt hierbij aan bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen, aanpassing norm kwijtschelding in verband met kosten kinderopvang, kosten die samenhangen met de decentralisatie van de functie begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo en de versterking van het toezicht en handhaving van de kwaliteit kinderopvang.</p> <p>De eerder aangekondigde afbouw van de suppletie-uitkering OZB vanaf 2013 is van de baan. Wel worden pas bij de meicirculaire 2012 de actuele cijfers voor 2013 en verder bekend gemaakt.</p>
<p>2. Grondverwervingen</p> <p>In de achterliggende periode zijn een aantal grondposities verworven. Gelet op de economische situatie kunnen deze investeringen voor financieel nadeel zorgen.</p>	Blankenberg	Ruimte	0 -1.000	<p>Incidenteel nadelig</p> <p>Als de financiële crisis aanhoudt, kan het nadelige gevolgen hebben voor het ontwikkelen van (woningbouw) plannen. Projectontwikkelaars kunnen terughoudend zijn om de plannen samen met de gemeente te verwezenlijken.</p>
<p>3. Onderhoudstoestand constructie C.G. Roosweg</p> <p>Over de onderhoudstoestand van de constructie onder de C.G. Roosweg tussen het kruispunt en de aanbrug van de Algerabrug is een rapportage verschenen.</p>	Prins	Ruimte	0 – 10.000	<p>Incidenteel nadelig</p> <p>De rapportage geeft aanleiding tot verder onderzoek en overleg met de provincie. Het overleg is inmiddels gestart.</p>

4. Wet Werk en Bijstand -	Blankenberg	SL	0-450		
Recentelijk leidt een prognose van de te verwachten bijstandsuitgaven voor 2011, onder aftrek van de vergoeding van rijkswege tot een geschat nadelig resultaat van ca. € 1.000.000. Gestart is met een aanzienlijke ombuiging om het nadeel volledig weer teniet te doen.				Structureel nadelig	Gelet op het feit dat er sprake is van een hele grote inspanning, dient er rekening meegehouden te worden dat niet de gehele bezuiniging voor de komende jaren kan worden ingeboekt.
5. Wet Werk en Bijstand -	Blankenberg	SL	0-330		
Volgens huidig recht kan de gemeente overschrijdingen boven 10% van het gemeentelijk aandeel bij het ministerie terugvorderen.					Niet duidelijk is of bij toenemende aanspraak door meerdere gemeenten de huidige systematiek in 2012 ongewijzigd gehandhaafd blijft. Ook de financieringsmethodiek volgens de te verwachten Wet werken naar vermogen vanaf 2013 –en de eventuele compensatie van de gemeenten- is nog onzeker.
6. Nieuwe CAO-afspraken	Prins	BMO	45 – 300		
In het geraamde salarisbudget is geen rekening gehouden met verhoging van de salarissen na 2012.				Structureel nadelig	De laatste nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren heeft afspraken gelden tot juni 2011. Met deze uitkomsten is structureel rekening gehouden. Voor 2012 worden de salarissen verhoogd met 1 %, ofwel € 111.000. Het is niet logisch om verder vooruit te lopen op de resultaten van toekomstige CAO-onderhandelingen. Er zijn teveel onzekere afhankelijkheden om een goede inschatting te doen.
7. Werkplein IJsselgemeenten	Blankenberg	SL	0 – 100		
In april 2011 is besloten deel te nemen aan het Werkplein IJsselgemeenten. De financiële gevolgen zijn nog niet geheel duidelijk.				Structureel nadelig	Onderhandelingen over de financiële gevolgen moeten nog starten.

§ C Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Krimpen aan den IJssel is als beheerder van de openbare ruimte verantwoordelijk voor een groot aantal kapitaalgoederen. Deze kapitaalgoederen zijn nodig om wonen, werken en recreëren mogelijk te maken. De gewenste kwaliteit van kapitaalgoederen zoals wegen, bruggen, riolering, groen, water, openbare verlichting en gebouwen bepaalt mede het voorzieningenniveau in de gemeente en de daarmee gemoeid zijnde (jaarlijkse) lasten. Deze paragraaf beoogt aan te geven op welke wijze ervoor zorg is gedragen dat op korte en lange termijn de kwaliteit van de kapitaalgoederen (financieel) is gewaarborgd. Het beleid ten aanzien van het onderhoud en de vervanging van kapitaalgoederen is onder meer vastgelegd in de volgende nota's:

Onderdeel	Nota	Jaar
Riolering	- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	2008-2013
Wegen	- Herstrating – en rioleringsplanning - Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte (KBOR)	2012-2021 2007
Groen	- Groenbeheersplan/-structuurplan	2009 tevens onderdeel KBOR
Water	- Stedelijk Waterplan	2004-2015
Gebouwen en accommodaties	- Advisering onderhoud kapitaalgoederen maatschappelijk nut en economisch nut - Kadernota gemeentelijk vastgoed	februari 2008 december 2010

Riolering

Het gemeentelijke beleid op het terrein van de riolering is vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het GRP voor de periode 2008-2013 is in de raadsvergadering van 25 september 2008 vastgesteld. De kaders van het GRP zijn leidend voor de investeringen op het gebied van de riolering. De uitvoering van het GRP hangt nauw samen met het beheer van wegen, groen, openbare verlichting en bruggen, omdat waar mogelijk combinaties van uit te voeren werken worden gezocht teneinde de kosten en de overlast te beperken. De investeringen in het rioolstelsel zijn globaal in tweeën te verdelen. Enerzijds vindt cyclische vervanging plaats en anderzijds wordt verbetering van het stelsel nagestreefd. De afgelopen jaren is met name ingezet op verbetering van het stelsel door het aanleggen van V.I.S.-riolering, bergbezinkvoorzieningen en het afkoppelen van verharde oppervlakten, waartoe de gemeente via de door het toenmalig Zuiveringschap opgelegde basisinspanning is verplicht. Tevens is in 2008 aandacht geschonken aan de notitie Riolering van de commissie BBV, met betrekking tot de wijze waarop met de rioleringsfinanciën dient te worden omgegaan.

Het in 2003 ingezette beleid met betrekking tot de extra verhoging van het rioolrecht met 4% boven de trend is ook in het geldende GRP doorgezet, zodat de in de voorziening beschikbare middelen toereikend blijven om een kwalitatief acceptabel rioolstelsel te kunnen garanderen. Op basis van de nieuwe berekeningen is thans de insteek om deze extra verhoging boven de trend met ingang van 2015 te stoppen, zodat dan slechts sprake zal zijn van trendmatige verhogingen. Overigens moet blijken in hoeverre een onderzoek naar de onderhoudsstaat van de rioleringen in het centrumgebied dit voornemen doorkruist. Daarnaast wordt op dit moment een drainagestelsel aangelegd bij rioolvervangingen. In de nieuw op te stellen GRP (2013) zal met deze extra meerkosten rekening gehouden worden. Op dit moment is daarvoor vanaf 2013 rekening gehouden met een stijging van de kosten met 5%.

Wegen

In 2007 is een integraal kwaliteitsplan voor beheer van de openbare ruimte vastgesteld. Dit beleidsplan geeft de kaders en normen aan die als input voor het beheer van wegen, openbare verlichting, groen en riolering dienen. Ter uitvoering van dit kwaliteitsplan zijn via de begroting 2008 financiële middelen beschikbaar gesteld, waarbij ervan wordt uitgegaan, dat geleidelijk uitvoering gegeven kan worden aan dit plan. Deze ontwikkeling heeft weliswaar raakvlakken met vervangingen in de openbare ruimte, maar moet financieel hiervan geheel los worden gezien, omdat het onderhoudsbudgetten betreft. De betreffende budgetten zijn daarom rechtstreeks opgenomen in programma 7.

De investeringen in de reconstructie van wegen worden gedekt uit de daartoe gevormde voorziening herstraten. Deze voorziening wordt gevoed door stortingen ten laste van het programma Beheer buitenruimte. Teneinde de voorziening voldoende toereikend te houden wordt de storting jaarlijks met 5% verhoogd. In het kader van de inspanningen om de begroting 2010-2013 sluitend te maken, is besloten om de komende vier jaar de storting met € 200.000 te verlagen.

Voor de jaren 2011 tot en met 2014 wordt de storting nog eens met een bedrag van € 150.000 teruggebracht. Dit vanwege het streven naar een sluitende begroting 2011-2014.

Vanwege de bezuinigingstaakstelling voor de begroting 2012-2015 is bepaald, dat nog eens 5% extra van de kosten voor herstraten ten laste komt van de voorziening riolering. Het totale percentage komt daarmee op 20% en levert vanaf 2012 structureel zo'n € 150.000 voordeel op.

Door kritisch te kijken naar het moment waarop investeringen nodig zijn komt de toereikendheid van de voorziening in die periode niet in gevaar.

Openbare verlichting

Het onderhoud en de vervanging van de openbare verlichting zijn opgenomen in het hiervoor genoemde kwaliteitsplan. Hierbij is specifiek aandacht geschonken aan de wijze waarop het beheer plaats moet vinden. Naast de jaarlijkse budgetten voor onderhoud en vervanging ten laste van programma 7 Beheer buitenruimte, wordt de uitvoering van verlichtingsplannen bij herstratingen gedekt uit de voorziening herstraten.

Groen

In de integrale beheerplannen voor de openbare ruimte is ook het groen opgenomen. Er worden tot op heden geen specifieke middelen vrijgemaakt om in het onderhoud van het openbaar groen te voorzien. Jaarlijks vindt onderhoud van het groen op contractbasis plaats ten laste van programma 7 Beheer buitenruimte en onderdelen van andere programma's zoals in het geval van de begraafplaatsen. Omvormingen van plantsoenen komen eveneens ten laste van programma 7. Daarnaast vinden investeringen in het openbaar groen plaats bij reconstructies. Dekking wordt daarbij vooralsnog gevonden ten laste van de voorziening herstraten.

Water

Het onderhoud van het openbare water binnen de gemeente vindt plaats aan de hand van het jaarlijkse baggerprogramma. Daarnaast wordt gewerkt aan de uitvoering van het Stedelijk Waterplan, waarin het beleid en kaders ten aanzien van het water zijn vastgelegd.

Het baggerprogramma en de investeringen Stedelijk Waterplan zijn opgenomen in het overzicht Onderhoud Kapitaalgoederen. De storting in de voorziening Onderhoud Kapitaalgoederen, onderdeel baggerwerkzaamheden en onderdeel Stedelijk Waterplan komen beiden ten laste van programma 7, Beheer buitenruimte. De kosten van uitvoering van het Stedelijk Waterplan worden gedeeltelijk afgeschreven.

Integrale planning beheer buitenruimte 2012-2021

Zoals gebruikelijk worden bij de begroting de planning voor het beheer van de buitenruimte en de financiële consequenties daarvan opgenomen. In de planning zijn werken opgenomen, en waar mogelijk gecombineerd, op het terrein van riolering, wegen, openbare verlichting en groen.

Voor de beide voorzieningen herstraten en riolering geldt dat tegen het einde van de planningsperiode een evenwicht zou moeten zijn bereikt tussen de jaarlijkse stortingen en de uitgaven voor vervanging.

In de begrotingsjaren 2012-2015 staan de volgende werken gepland:

Bedragen * € 1.000

	2012	2013	2014	2015	t.l.v. voorziening herstraten	t.l.v. voorziening riolering
Waalstraat, Oosterstraat en Zuiderstraat (relinen)	97	388				485
Van Ostadelaan	268	1.073			831	510
Parallelweg (relinen)	37	148				185
Nieuwe Tiendweg (Moderato- Olympiade)	849				849	
Nieuwe Tiendweg (Olympiade- Groenendaal)	192	769			961	
Albert Schweitzerlaan	20	80			100	
gedeelte Tuinstraat en Lekdijk (relinen)	471					471
Morgental, Ambachtstr etc	945				461	484
Dr. W.M. Blomsingel	263	263			525	
Vijverlaan (Moderato-Brinkweg)	1.272				1.037	235
2013		1.962			1.282	680
2014			5.462		4.051	1.411
2015				3.513	2.892	621
Overige lasten te dekken uit voorzieningen	125	125	125	125	-2.173	2.673
Indexering	44	59	84	54	125	116
	4.583	4.867	5.671	3.692	10.942	7.871

De tabel geeft de werken weer die in 2012 zullen worden voorbereid tot en met aanbesteding en waarvan de uitvoering in 2011 is gestart. Hiermee is in de berekening van de voorzieningen rekening gehouden.

In de laatste regel is de jaarlijkse indexering van de ramingen opgenomen. Voor de voorziening herstraten geldt dat jaarlijks een bedrag van € 50.000 beschikbaar is voor kleine reconstructies, die

noodzakelijk zijn om grote werken te kunnen uitstellen. Omdat vooruitlopend op de uitvoering van de werken vaak al in eerdere jaren voorbereidingswerkzaamheden worden verricht, wordt hiervoor een bedrag ad € 50.000 geraamd. Hiermee wordt met name tegemoet gekomen aan de eisen in het kader van rechtmatigheid. Tenslotte worden vanaf 2010 de werkzaamheden van de afdeling Ruimte die betrekking hebben op de werken ten laste van de voorziening herstraten gebracht. Voor 2012 is dat op begrotingsbasis zo'n € 75.000 aan kosten.

Evenals voorgaande jaren wordt u in het onderdeel Budgetautorisatie van deze begroting verzocht het college te autoriseren voor de hierboven opgenomen budgetten met betrekking tot het jaar 2012. Hierdoor kan de voorbereiding van deze werken veel efficiënter verlopen. Een en ander zal verlopen conform de afspraken die daarover in februari 2006 zijn gemaakt.

Gebouwen en accommodaties

In december 2010 heeft de gemeenteraad overeenkomstig de 'kadernota gemeentelijk vastgoed' besloten een team vastgoed binnen de afdeling I&F op te richten. Het team vastgoed wordt vanuit de rol als eigenaar centraal en integraal verantwoordelijk voor alle gemeentelijke gebouwen en accommodaties, de zogenaamde gemeentelijke vastgoedportefeuille. De vorming van het nieuwe team zal begin 2012 zijn afgerond.

Te verwachten is dat de nieuwe werkwijze en bedrijfsvoering van het team vastgoed, zoals verwoord in de kadernota vastgoed en het aanvullend opgestelde beheerplan gemeentelijke gebouwen, gevolgen heeft voor de huidige werkwijze en werkprocessen rondom de voorziening kapitaalgoederen. Zo is gevraagd om financiële herkenbaarheid van het team vastgoed binnen de begrotingen en dus ook binnen de voorziening kapitaalgoederen, om de gewenste transparantie in geldstromen te realiseren. De aanpassing in het kader van de voorziening kapitaalgoederen wordt uitgevoerd in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Lasten Onderhoud Kapitaalgoederen

Resumerend kan worden vastgesteld dat het onderhoud van kapitaalgoederen is te splitsen in dagelijks onderhoud en groot onderhoud, waarbij de eerste rechtstreeks ten laste van de exploitatie komt en het groot onderhoud via voorzieningen loopt. Duidelijke vervangingen, renovaties en nieuwbouw moeten los hiervan worden gezien. Hiervoor dienen middelen ter tafel te komen via intensivering van bestaand beleid dan wel via nieuw beleid. Bij de jaarlijkse begrotingsbehandeling spreekt de raad zich hierover uit.

Dit laatste geldt zowel voor investeringen met maatschappelijk nut als voor die met economisch nut, waarbij de laatste categorie te allen tijde opgenomen worden in de staat van activa. Op basis van de afschrijvingstermijnen uit de verordening worden de kapitaallasten dan berekend, waarbij investeringen beneden de € 25.000 een uitzondering vormen in die zin, dat deze in één keer afgeschreven worden in het jaar van uitvoering.

Overigens is bij de advisering in februari 2008 wel besloten de advisering rondom voorgenomen investeringen in het kader van Onderhoud Kapitaalgoederen in stand te houden. Via het verkorte BenW-advies kunnen investeringen met maatschappelijk nut uitgevoerd worden. Op dat moment vindt afzondering van het benodigde budget plaats middels een administratieve wijziging. Op basis van de op handen zijnde evaluatie en de veranderingen vanwege de vorming van het team vastgoed zal nader bekeken worden welke financiële gevolgen een en ander heeft. Vooralnog wordt er overigens niet van uit gegaan, dat meer middelen nodig zijn, maar dat deze op een andere wijze verwerkt zullen worden.

Thans volgt een overzicht met een indicatie van de totaal voorgenomen investeringen in het kader van Onderhoud Kapitaalgoederen over 2012 t/m 2032 van zowel maatschappelijk als economisch nut.

De totalen voor de huidige begroting 2012-2015:

Bedragen * € 1.000

Resumerend	2012	2013	2014	2015
O.K. economisch nut	501	1.420	318	225
O.K. maatschappelijk nut	750	429	1.503	659
TOTAAL	1.251	1.849	1.821	884

De totalen voor de langere termijn:

Bedragen * € 1.000

Resumerend	2016	2017 t/m 2020	2021 t/m 2024	2025 t/m 2028	2029 t/m 2032
O.K. economisch nut	90	0	1.082	146	113
O.K. maatschappelijk nut	1.506	4.948	4.705	6.097	8.413
TOTAAL	1.596	4.948	5.787	6.243	8.526

Met bovenstaand totaaloverzicht wordt voor de investeringen met maatschappelijk nut een indicatie gegeven van de mogelijke investeringen, maar de bedragen worden op basis hiervan **niet** als krediet beschikbaar gesteld. Dat zijn de bedragen die conform het advies van 26 februari 2008 als totaalbedrag zijn vermeld, waarna eerst bij uitvoering van het groot onderhoud het juiste bedrag wordt afgezonderd ten gunste van de betreffende accommodatie en ten laste van het totaalbudget. Voor 2012 is het totaalbudget € 836.522, waarna het voor de jaren daarna met een anderhalf procent oploopt tot € 849.070 in 2013, € 861.806 in 2014 en € 874.733 in 2015.

Bij het totaalbedrag voor 2012 dient overigens nog een bedrag van € 100.000 opgeteld te worden ten behoeve van mogelijk calamiteitenonderhoud van het raadhuis. Dat is het laatste jaar waar met zo'n extra investering op dat terrein rekening is gehouden.

De investeringen met economisch nut voor het jaar 2012 zullen in het onderdeel Budgetautorisatie overigens wel als krediet beschikbaar gesteld worden. Per programma is daar aangegeven om welke investeringen het gaat.

Verloop diverse voorzieningen

Op basis van de hierboven opgenomen investeringen voor herstraten en rioleringen en de totaalbedragen voor onderhoud kapitaalgoederen zal het (vermoedelijke) verloop van de voorzieningen Onderhoud Kapitaalgoederen, herstraten en rioleringen er als volgt uit zien:

Bedragen * € 1.000

	Onderhoud Kapitaalgoederen maatschappelijk nut	Herstraten	Rioleringen
Stand 1 januari 2012	2.564	10.304	1.783
Storting tlv exploitatie	714	1.224	1.831
Investerings 2012	937	2.511	2.072
Stand 1 januari 2013	2.341	9.017	1.542
Storting tlv exploitatie	724	1.310	1.948
Investerings 2013	849	2.593	2.274
Stand 1 januari 2014	2.216	7.735	1.216
Storting tlv exploitatie	735	1.391	2.123
Investerings 2014	862	3.376	2.295
Stand 1 januari 2015	2.090	5.750	1.044
Storting tlv exploitatie	746	2.937	2.187
Investerings 2015	875	2.461	1.230
Stand 1 januari 2016	1.961	6.224	2.001

Inleiding

Het begrip treasury kan worden gedefinieerd als het besturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, waarbij een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement wordt belegd, en het daarbij afdekken van met name rente- en kredietrisico's. Treasury onderscheidt zich van de reguliere control door de focus op feitelijke kasstromen in plaats van te redeneren in termen van baten en lasten.

Doelstellingen van het treasurybeleid

De doelstellingen van het treasurybeleid (artikel 1 treasurystatuut) zijn:

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting te kunnen uitvoeren;
- Het beschermen van de gemeente tegen financiële risico's, zoals: renterisico, kredietrisico, koersrisico en intern liquiditeitsrisico;
- Het minimaliseren van de in- en externe verwerkingskosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities;
- Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten, binnen de gegeven kaders, zoals vastgesteld in de Wet Fido, Ruddo en dit statuut.

Met andere woorden: in de paragraaf dienen de huidige treasurysituatie en de relevante ontwikkelingen te worden beschreven en hoe daarmee wordt omgegaan. De inhoud dient van dien aard te zijn dat verantwoording kan worden afgelegd. In de jaarrekening dient te worden beschreven in hoeverre deze beleidsdoelstellingen zijn behaald. Geconcludeerd kan worden dat het geheel, zoals hierna gesteld, een verantwoord verloop heeft, en dat de praktijk aansluit op het treasurystatuut, welke in de raadsvergadering van 27 april 2010 definitief werd vastgesteld.

Algemene ontwikkelingen

De gemeente is verplicht een treasuryparagraaf op te nemen in het kader van de Wet Fido. Er moet uit blijken dat de uitvoering van de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient, dat het beheer verstandig is en dat aan de kasgeldlimiet en renterisiconorm wordt voldaan.

De gemeente Krimpen aan den IJssel heeft geen beleggingen die niet in het verlengde van de publieke taak liggen. Momenteel heeft de gemeente aandelen van Eneco, Oasen N.V., Milieuservices AVR Krimpen aan den IJssel NV (MAK) en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Risicobeheersing is een belangrijk onderdeel van de Wet Fido. Voor onze gemeente gaat het daarbij om met name het renterisico en het kredietrisico. De behoefte hieraan is toegenomen door de toename van voorgenomen grote investeringen. Om hierin beter te kunnen voorzien wordt momenteel gewerkt aan een verbeterde versie van een liquiditeitenbegroting, gebaseerd op een investeringsprogramma. Daarnaast kan een informatierisico worden benoemd, te weten het risico dat relevante informatie niet tijdig of volledig beschikbaar is voor de treasuryfunctie. De komende tijd zal met name dit risico de aandacht krijgen.

Renterisico

De rentegevoeligheid - renterisico - kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Bij de inwerkingtreding van de Wet Fido (1 januari 2001) is het begrip renterisiconorm ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. Met ingang van 1 januari 2009 is een nieuwe Wet Fido in werking getreden, waarin de renterisiconorm is gewijzigd.

Berekening renterisico

De wettelijk vastgestelde nieuwe rente risiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Bedragen * € 1.000

Renterisico		2012	2013	2014	2015
1	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
2	Te betalen aflossingen	1.990	2.323	2.657	1.990
3	Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	1.990	2.323	2.657	1.990
4	Renterisiconorm	10.710	10.710	10.710	10.710
5a	Ruimte onder rente risiconorm (4>3)	8.720	8.387	8.053	8.720
5b	Overschrijding rente risiconorm (3>4)				
Berekening rente risiconorm					
4a	Begrotingstotaal (lasten) jaar 2012	53.551			
4b	Percentage regeling	20			
4	Rente risiconorm berekend op basis van cijfers 2012 t.b.v. totale periode (4a x 4b/100)	10.710			

Ook een risico loopt de gemeente bij het zelf verstrekken van gelden. Afhankelijk van het type instelling kan een zeker risico worden bepaald. In de navolgende tabel zijn de verstrekte gelden gegroepeerd naar de onderscheiden risicogroepen.

Bedragen * € 1.000

Kredietrisico op verstrekte gelden	Met/zonder (hyp.) zekerheid	Restant Schuld per 1/1/2012	%
Risicogroep			
Woningcorporaties met garantie WSW	Met (50%)	239	1%
Hypotheekverstrekkingen aan ambtenaren	Met	22.425	86%
Overige toegestane instellingen volgens treasury statuut	Zonder	3.534	13%
Totaal		26.198	100%

Financieringspositie

De uitvoering van de financiering van de gemeentelijke activiteiten is de verantwoordelijkheid van de afdeling Financiën en Control. Hierbij wordt de gemeente als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle baten en lasten betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als totaal financiering. Hierdoor worden de rentekosten beperkt. Projectfinanciering wordt dan ook in principe niet toegepast.

Om aan deze doelstelling goed te kunnen voldoen is het noodzakelijk te kunnen beschikken over een liquiditeitsbegroting.

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen. Vanaf 2013 zullen nieuwe geldleningen moeten worden aangetrokken, omdat er dan geld nodig zal zijn voor de op stapel staande investeringen, zoals bijvoorbeeld de bouw van het nieuwe Krimpenerwaardcollege. Bij het prognosticeren van de liquiditeitsbegroting is eveneens rekening gehouden met te verwachten opbrengsten uit bijvoorbeeld bouwgrondexploitaties. De verwachting is dat begin 2013 een eerste lening, medio 2013 een tweede en begin 2014 een derde lening van € 5.000.000 zal moeten worden aangetrokken. De verwachte mutaties voor 2012 als gevolg van nieuwe leningen, aflossingen en rente zijn:

Bedragen * € 1.000

Mutaties in leningenportefeuille	Bedrag in euro's	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2012	15.940	4,0%
Nieuwe leningen	0	
Reguliere aflossingen	1.990	
Vervroegde aflossingen	0	
Stand per 31 december 2012	13.950	

Relatiebeheer

De gemeente onderhoudt met twee banken een relatie. De Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) is de huisbankier. Met de BNG is per 1 januari 2011 een nieuwe financieringsovereenkomst voor geïntegreerde dienstverlening afgesloten. Daarnaast heeft de gemeente bij de ING twee bankgirorekeningen. Voor het verstrekken van een voorschot op een sociale uitkering wordt gebruik gemaakt van een bankoverschrijving via de huisbank. Als dit niet mogelijk is, vindt contante uitbetaling plaats.

Uitzetting

De afgelopen jaren is er steeds sprake van een overschot aan (kas)gelden. Deze worden volgens het door de raad op 27 april 2010 vastgestelde treasury statuut uitgezet. De liquiditeitspositie bij het opmaken van de begroting en mede gelet op het investeringsniveau geeft de indruk dat voor de voor ons liggende periode sprake zal zijn van dalende overschotten. Overigens wordt thans gewerkt met de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).

Voor het jaar 2012 is, hiervan uitgaande, de volgende verwachting opgesteld:

Bedragen * € 1.000

Mutaties in kasgeldvoorziening (uitgezet)	Bedrag	Gemiddelde rente	Gemiddelde looptijd
Geraamde stand per 1 januari 2012	2.000		
Nieuwe leningen	2.000	1%	1 mnd.
Reguliere aflossingen	2.000	1%	1 mnd.
Stand per 31 december 2012	0	1%	

De gelden worden in meerdere kleine porties vanaf € 500.000 als deposito's weggezet. De looptijd varieert van 1 tot 12 maanden. Geprobeerd wordt, door het gefaseerd uitzetten, steeds op korte termijn (3 maanden) te kunnen beschikken over een deposito om de liquiditeitspositie optimaal te houden. De deposito's worden binnen de mogelijkheden van wet- en regelgeving, geplaatst bij:

- Publiekrechtelijke lichamen
- Semioverheidsinstellingen
- Gemeenschappelijke regelingen
- De N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Instellingen conform de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
- Instellingen conform de Wet financiering decentrale overheden

Aantrekken

In verband met de dalende overschotten zal het in de loop van 2012 op bepaalde momenten nodig zijn voor korte tijd deposito's aan te trekken, om te voorzien in voldoende liquiditeiten. Voor 2012 kiezen we voor kortlopende geldleningen, omdat ontvangsten en uitgaven gefaseerd binnenkomen, waardoor er op het ene moment een behoefte aan geld zal zijn en op het andere moment een overschot. Voor het jaar 2012 is, hiervan uitgaande, de volgende verwachting opgesteld:

Bedragen * € 1.000

Mutaties in kasgeldvoorziening (opgenomen)	Bedrag	Gemiddelde rente	Gemiddelde looptijd
Geraamde stand per 1 januari 2012	0		
Nieuwe leningen	11.000	1,5%	3 mnd.
Reguliere aflossingen	8.000	1,5%	3 mnd.
Stand per 31 december 2012	3.000	1,5%	

Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie – dit is de mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan – is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Per kwartaal wordt op grond van de Wet Fido een berekening van deze limiet naar Gedeputeerde Staten en het Centraal Bureau voor de Statistiek gezonden. Hierna volgt de berekening van de begrote kasgeldlimiet van 2012:

Bedragen * € 1.000

Kasgeldlimiet	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
Omvang begrotingstotaal (lasten) per 1-1-12	56.390	56.390	56.390	56.390
1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
- in bedrag	4.793	4.793	4.793	4.793
2 Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
Opgenomen gelden < 1 jaar	1.000	2.000	3.000	3.000
Schuld in rekening courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3 Vlottende middelen (-/-)				
Contante gelden	10	10	10	10
Tegoeden in rekening courant	100	100	100	100
Overige uitstaande gelden <1 jaar	1.000	0	0	0
4 Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld 2-3	-110	1.890	2.890	2.890
Toegestane kasgeldlimiet 1	4.793	4.793	4.793	4.793
Ruimte (+) / overschrijding (-) 1-4	4.903	2.903	1.903	1.903

§ E Bedrijfsvoering

Inleiding

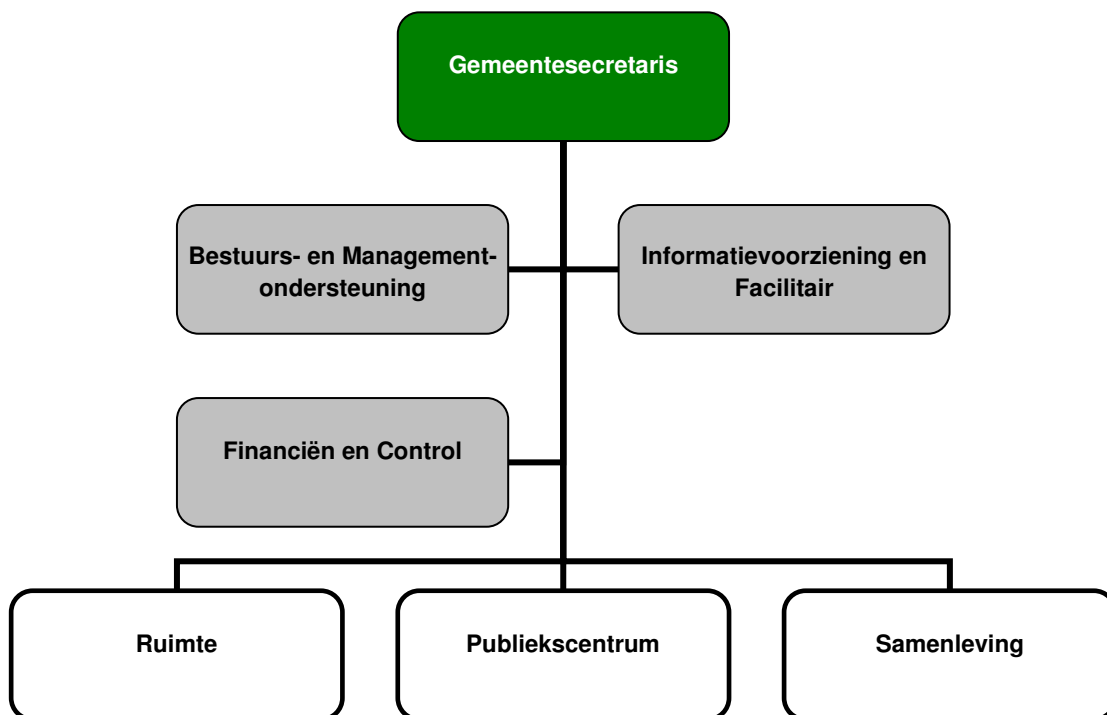
Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en de ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de gemeente te kunnen realiseren. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het gemeentelijk beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen onze gemeente. U treft informatie aan over personeel en organisatie, informatisering en automatisering, financiën en control, facilitaire zaken, communicatie en algemene bestuurlijke en juridische ondersteuning. Wij informeren u over de stand van zaken en de onderwerpen waar de komende jaren het accent op ligt.

Personeel en organisatie

Organogram

De gemeentelijke organisatie ziet er als volgt uit:

Formatie

In de discussies over de noodzakelijke ombuigingen, heeft de formatie van de ambtelijke organisatie een belangrijke rol gespeeld. Dat heeft er toe geleid dat er op het salarisbudget aanmerkelijke reducties zijn doorgevoerd. Zo is in 2011 een taakstelling van € 900.000 gerealiseerd, met een structureel effect voor de komende jaren. Voor het begrotingsjaar 2012 komt daar nog eens € 50.000 bij, oplopend tot € 200.000 in 2015.

Het laat zich verstaan dat dit niet ongemerkt aan de organisatie voorbij gaat. Feitelijk is er sprake van het niet vervullen van vacatures die ontstaan door natuurlijk verloop. Juist in deze tijd is er een forse uitstroom van senioren gaande: medewerkers, die vaak vele jaren hun krachten aan onze organisatie hebben gegeven, vertrekken.

Er wordt ingezet op ontwikkeling van onderop, herschikking van taken over de gehele breedte, alsmede een voortschrijdende digitalisering van werkprocessen. Zo blijkt het mogelijk daadwerkelijk tot inkrimping van de formatie te komen. Daarbij moet overigens nu wel worden opgemerkt, dat zo langzamerhand de bodem van wat in dit opzicht mogelijk is, in zicht gekomen is.

Organisatie onderdeel	Vastgestelde fte's	
	2011	2012
Gemeentesecretaris	1,0000	1,0000
Raadsgriffie	1,1667	1,1667
Financiën en Control	18,7866	18,2714
Ruimte	43,3204	41,2426
Publiekscentrum	14,2270	14,0048
Bestuur en Management Ondersteuning	20,2266	19,6267
Informatievoorziening en Facilitaire Zaken	29,6688	27,7244
Samenleving	80,4584	76,8752
Gemeentearts	0,0641	0,0641
Totaal	208,9186	199,9759

Strategisch personeelsbeleid

Om een kader te bieden en verbanden te kunnen leggen tussen de verschillende personeelsinstrumenten streven we naar een strategisch personeelsbeleid. Aan dit strategisch beleid wordt de komende jaren continu invulling gegeven.

Het management vervult bij het uitvoeren van het personeelsbeleid een sleutelrol. Processen en projecten vragen om een integrale aansturing en de samenhang tussen de verschillende ambities moet worden bewaakt. Managers zijn integraal verantwoordelijk en zullen daartoe goed gefaciliteerd en ondersteund worden door o.a. middelen (bijvoorbeeld gedegen advies en voldoende budget) en een opleidingsprogramma (MD-programma).

Enkele onderdelen die in 2012 (verder) worden opgepakt zijn: beoordelen, functioneren en ontwikkelen (BFO), competentie management, introductiebeleid, levensfasebewust personeelsbeleid, ziekteverzuimbeleid en arbeidsomstandigheden.

MD-programma

Het initiatief is genomen voor ontwikkeling van een Management Development (MD)-programma, dat de komende jaren verder wordt ingevuld en uitgebreid. Het MD-programma is erop gericht dat alle leidinggevendenden op een eenduidige manier met een gedeeld instrumentarium en gedeelde visie bijdragen aan het bereiken van de organisatiedoelen. Management Development (MD) is het proces van de ontwikkeling en verbetering van de competenties van managers en potentiële managers. MD wordt gezien als een gepland proces voor de lange termijn, gericht op de ontwikkeling van de effectiviteit van managers binnen de doelen van de organisatie.

Integraal management

In onze organisatie zijn zoals gezegd ook managers zelf integraal verantwoordelijk voor hun afdeling. Om dit in de praktijk te laten slagen moeten zij ook de bijbehorende bevoegdheden en middelen hebben. Hiervoor is o.a. de mandaat- en budgetregeling aangepast.

Rechtspositie

Het Sociaal Statuut loopt af en daarom moeten er afspraken gemaakt worden met de vakbonden over een nieuw Sociaal Statuut. Daarnaast zijn er enkele regelingen die geactualiseerd moeten worden en nieuwe regelingen die uitgewerkt moeten worden, zoals bijvoorbeeld de werkkostenregeling.

Beoordelen en functioneren en ontwikkelen (BFO)

Het werken met generieke beschrijvingen heeft consequenties voor de manier waarop de functionerings- en beoordelingsgesprekken worden gevoerd. Het belang van het maken van goede werkafspraken wordt bijvoorbeeld groter.

Daarbij zal er onderhoud moeten plaatsvinden aan de procedures en afspraken rondom beoordelen, functioneren en ontwikkelen. Ook wordt in het kader van het opleiden en ontwikkelen van medewerkers het belang van de zogenaamde POP's (Persoonlijke Ontwikkel Plannen) groter en daarom zal er in 2012 aandacht worden besteed aan BFO.

Competentiemanagement

Om functionerings- en beoordelingsgesprekken te kunnen voeren is het een voorwaarde dat het basiscompetentieprofiel strookt met de generieke functie. In 2012 zal er onderhoud plaatsvinden aan het competentiehandboek en de competentieprofielen.

Introductiebeleid

In 2012 zal er aandacht zijn voor de (verdere) implementatie van het introductiebeleid. De wens is om tevens gedifferentieerd beleid te maken voor de introductie van nieuwe leidinggevenden.

Beloningsbeleid

De organisatie verandert en vraagt een aangepast beloningsbeleid, dat daarbij aansluit. Het is de bedoeling dit beleid in 2012 te ontwikkelen en implementeren.

Levensfasebewust personeelsbeleid

De uitstroom van ouder personeel blijft onder de aandacht de komende jaren. Bij iedere leeftijdscategorie horen andere wensen en verlangens, behorend bij die levensfase. Om daar goed op in te kunnen spelen is het nodig levensfasebewust personeelsbeleid te ontwikkelen. Aandachtspunt is de wijze waarop het kennisniveau binnen de organisatie op peil kan worden gehouden.

Ziekteverzuimbeleid

Terugdringen van het ziekteverzuim behoeft blijvende aandacht. Preventie en de verschuiving van aandacht naar wat iemand nog wel kan (mogelijkheden i.p.v. beperkingen) zijn daarbij belangrijke items.

Arbeidsomstandigheden

2012 wordt gekenmerkt door een verdere ontwikkeling van Arbo onderwerpen. Onder andere invulling geven aan de 'Arbocatalogus' fysieke belasting wordt gemeentebreed opgestart. Ook wordt aandacht besteed aan onderwerpen als inkoop en verstrekken van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), beheersing gevaarlijke stoffen, keuringsregime. Ook voor de eerder opgestarte onderwerpen als agressiebeheersing (onderdeel van psychosociale arbeidsbelasting (PSA), bedrijfshulpverlening, bedrijfsongevallen en actiepunten uit de risico-inventarisatie en – evaluatie (RI&E) blijft aandacht. Arbo is opgezet in het kader van integraal management en ook hier zal in 2012 onder andere in het kader van de wettelijke plicht tot opleiding, instructie en onderricht meer aandacht aan besteed worden.

Informatisering en automatisering

Informatisering

Landelijke ontwikkelingen

Op landelijk niveau wordt hard gewerkt aan het realiseren van de elektronische overheid. Tot 2015 wordt gewerkt om de gemeente hét loket van de overheid te maken. Hiertoe is eind 2008 het Nationaal Uitvoeringsprogramma elektronische dienstverlening (NUP) in het leven geroepen. Hierin worden 19 projecten genoemd voor verbetering van de e-dienstverlening bij de overheid. Via het NUP wordt gewerkt aan de basisinfrastructuur van de totale overheid (rijk, provincies, gemeenten en waterschappen). De gemeente vormt hierin het centrale aanspreekpunt voor de ondernemers en de burgers en neemt hierdoor deel aan tal van (informatie)ketens. De basisinfrastructuur die via het NUP wordt gerealiseerd omvat vijf gebieden: E-toegang, E-authenticatie, Informatie-uitwisseling, Nummers en Basisregistraties. Een belangrijk deel hiervan is inmiddels gerealiseerd. In 2011 zijn hiertoe de basisregistraties GBA en BAG aan elkaar gekoppeld. In 2012 krijgt de realisatie van het uitvoeringsprogramma zijn vervolg via diverse projecten. Deze projecten focussen op het leggen van verbinding met de landelijke ketenpartners volgens afgesproken standaarden en protocollen. Tevens wordt op basis van het nieuwe dienstverleningsconcept verder gewerkt aan de digitale dienstverlening binnen het Antwoord® concept.

Gemeentelijke inspanningen

De invoering van de elektronische overheid, nieuwe wetgeving, maatschappelijke kwesties en veranderende wensen en eisen in software en de voortschrijdende technologie oefenen een grote invloed uit op de inrichting van onze werkprocessen. Organisatie en informatiesystemen moeten een goed werkend geheel vormen dat kan meebewegen met alle veranderingen die steeds weer opnieuw op onze organisatie afkomen. Samenhang, flexibiliteit, transparantie en betrouwbaarheid zijn de kernwoorden waarmee we onze werkprocessen, gegevensbanken en systemen moeten inrichten om adequaat te kunnen reageren op veranderingen. Een volledig digitale interne informatiehuishouding vormt een belangrijke randvoorwaarde om dit in praktijk te brengen. In 2011 is de tweede fase van het document managementsysteem (DMS) opgeleverd met het digitaliseren van het postproces en het bestuurlijk proces. Het college en de raad vergaderen nu papierarm. In 2012 wordt dit vervolgd middels het digitaliseren van diverse andere processen onder het motto 'Bezuinigen met ICT'.

Zware inspanningen en de resultaten

Het zal duidelijk zijn dat al deze veranderingen een zware wissel trekken op de organisatie. Met inbegrip van het meergenoemde DMS zijn vrijwel alle werkprocessen in relatief korte tijd aan wijziging onderhevig. In de organisatie zal hiervoor veel flexibiliteit, denkkracht en aanpassingsvermogen moeten worden geleverd. Behalve een zware opgave liggen hier tegelijkertijd ook kansen om de bedrijfsvoering in te richten in overeenstemming met ons dienstverleningsconcept (o.a. eenmalige opslag en meervoudig gebruik van authentieke gegevens). Zware inspanningen en tastbare resultaten kunnen zo in de komende jaren hand in hand gaan.

Automatisering

De hiervoor genoemde ontwikkelingen onderstrepen het belang van goed functionerende geautomatiseerde hulpmiddelen als ondersteuning bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Er worden steeds hogere eisen gesteld aan de actualiteit, de betrouwbaarheid, de beschikbaarheid en de verwerkingscapaciteit van ondersteunende hulpmiddelen. Ergo, eisen die worden gesteld aan de infrastructuur en applicaties en de beveiliging ervan. Hiertoe worden jaarlijks applicaties aangeschaft en geactualiseerd, vervangen of uitgebreid en worden onderdelen van de infrastructuur vernieuwd. De applicaties en de infrastructuur zullen in 2012 meegroeien met de actuele eisen op basis van de informatiearchitectuur. Om het digitale werken goed te ondersteunen is in 2011 begonnen met het stapsgewijs actualiseren van de infrastructuur. Zo zijn o.a. de opslagcapaciteit en de back-upvoorziening in 2011 vervangen door een toekomstvaste, dubbel uitgevoerde, met de gemeente meegroeiende oplossing. Tevens zijn nagenoeg alle servers

gevirtualiseerd. In 2012 krijgt dit een vervolg middels het actualiseren en virtualiseren van de werkplekken.

Ook nemen de kwaliteitseisen in de organisatie toe, niet in het minst door de nog steeds toenemende afhankelijkheid van de ICT-toepassingen. Dit alles stelt ook steeds hogere eisen aan de mensen die de I-functie invullen. Daarom zal in 2012 ook weer veel aandacht worden geschonken aan het verder vergroten van de kwaliteit en professionaliteit van de diensten die de afdeling I&F op dit punt aan de organisatie biedt. De medewerkers zullen daartoe dan ook de nodige tijd besteden aan relevante trainingen en cursussen.

Financiën en Control

Concerncontrol

Control wordt bij de overheid vaak in een adem genoemd met integraal management en sturen op output en effecten. Controllers leveren informatie en faciliteren de managers. Daardoor kunnen leidinggevendenden hun verantwoordelijken en hun resultaatgericht handelen beter operationaliseren en er zorg voor dragen dat de bedrijfsvoering van hun afdeling in control is.

Control staat dan voor het erop toezien dat alle activiteiten worden uitgevoerd conform het afgesproken plan en de afgesproken opdracht. Vanuit deze invalshoek is controlling een directe verantwoordelijkheid van het management. De controller is de persoon die deze verantwoordelijkheid gedelegeerd heeft gekregen. In het kader van de organisatieomslag is bij de nieuwe opzet van de afdeling Financiën en Control aandacht geschonken aan het begrip concerncontrol en de inbedding hiervan in de organisatie. Het hoofd van de afdeling Financiën en Control is tevens de concerncontroller.

Management- en bestuursrapportages

In een nieuw management informatie systeem is, als basis, begonnen met de input van de financiële administratie en de personele administratie. De vraag is of de huidige Management Informatie (MI) voldoet aan de informatie behoefte van de gebruikers en of de MI op bepaalde punten anders of verbeterd moet worden. De toepassing van het nieuwe management informatie systeem, Cognos 8, is breed en maakt het mogelijk organisatie breed te worden ingezet. Er wordt door middel van een inventarisatie verder gekeken naar de overige informatie behoefte op maat van het management. Het komende jaar zal aandacht worden gegeven aan die meer individuele behoefte.

Doorontwikkeling begrotingsstukken

De studiegroep doorontwikkeling planning en controlcyclus (P&C) is bedoeld om de bestaande stukken, zoals de begroting, de rekening en de bestuursrapportages te evalueren en zonodig te verbeteren. De studiegroep, als platform, heeft nu meer een structureel karakter en komt met enige regelmaat bij elkaar. Dit heeft inmiddels zijn weerslag gehad op het nieuwe concept van de verordening ex 212 Gemeentewet. Ook in 2012 zullen verschillende onderwerpen worden behandeld.

Verordening financiële functie (ex art 212 Gemeentewet)

Voor onze gemeente is de financiële functie door de raad nader uitgewerkt in de verordening financiële functie gemeente Krimpen aan den IJssel 2007. Deze verordening ex artikel 212 Gemeentewet was toe aan vernieuwing. Aanbieding aan de raad zal aan het eind van 2011 plaatsvinden, zodat per 1 januari 2012 de nieuwe verordening in werking kan gaan.

Facilitaire zaken

Huisvesting

Voor het raadhuis wordt vooralsnog het heersende onderhoudsbeleid voortgezet dat gericht is op handhaving van een verantwoord gebruik tegen de meest minimale kosten. Via de Kadernota 2011 is voorzien in € 1 miljoen voor het benodigde onderhoud aan het huidige pand.

In 2011 is aan de gemeentesecretaris een bestuursopdracht gegeven, inhoudende een onderzoek naar de bestaande huisvesting van het bestuurlijke en ambtelijke apparaat (zowel bouwkundig, huisvestingstechnisch en financieel), een onderzoek naar wat het betekent om de bestaande situatie voor langere termijn te continueren (eveneens bouwkundig, huisvestingstechnisch en financieel), alsmede een (vergelijkend) rekenkundig onderzoek naar nieuwbouw.

Het inmiddels gerealiseerde onderzoek geeft een helder beeld van de kwetsbare situatie van de bestaande huisvesting. De conclusie voor de langere termijn is dat een nieuw raadhuis de meest gereede oplossing biedt. Over de uitkomst van het onderzoek en de daaraan te verbinden consequenties zullen we met de raad het gesprek aangaan.

Communicatie

Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuw strategisch communicatiebeleid. Hierin staan niet de communicatiemiddelen centraal, maar veel meer de inhoud. Op deze manier kan communicatie nog meer geïntegreerd ingezet worden. Dit draagt bij aan de wens van het college om beter zichtbaar te zijn in de samenleving. Ook kan op deze manier op een strategisch, proactieve manier met communicatie worden omgegaan.

Om de duidelijkheid naar buiten toe te vergroten wordt gewerkt aan de aanpassing van de huisstijl. Deze nieuwe stijl sluit aan bij de vormgeving van de vernieuwde website en brengt eenheid in de diversiteit aan beeldmerken die de gemeente op dit moment hanteert.

Intern wordt gewerkt aan een nieuw bedrijfsondersteunend intranet. In 2012 wordt dit intranet verder ingericht en ontwikkeld.

Algemene bestuurlijke en juridische ondersteuning

In de nieuwe organisatie zijn de algemene bestuurlijke en juridische zaken (ABJZ) ondergebracht bij het onderdeel ABJZ van de afdeling Bestuurs- en Managementondersteuning (BMO). De inrichting van deze functie is gebaseerd op twee beginselen:

- Voor de uitvoering van het primaire proces is de benodigde (specialistische) BJZ-kennis ondergebracht bij de vakafdelingen. De afdelingen zijn daarop kwalitatief en formatief ingericht;
- Naast deze decentraal ingerichte specialistische vakkennis, is er een centraal ingericht generalistisch onderdeel ABJZ, ondergebracht bij BMO.

De centraal ingerichte ABJZ kent een bestuurlijke en juridische component.

- De bestuurlijke component betreft algemene onderwerpen, zoals de ontwikkeling van gemeenschappelijke regelingen, bestuurlijke consequenties van de invoering van algemene wet- en regelgeving (o.a. Awb) en ondersteuning van bestuurlijke processen (o.a. intensivering samenwerking, bestuurskrachtmeting, stadsregionale ontwikkelingen enz.).
- De juridische component betreft algemene onderwerpen, zoals de invoering van algemene wet- en regelgeving (o.a. Awb), regierol afhandeling bezwaarschriften, waar nodig de ontwikkeling van een centrale kaderstelling ter bevordering van de algemene juridische kwaliteit binnen de organisatie en een algemeen klankbord op generalistisch juridisch beleidsterreinen.

Over deze nieuwe inrichting en uitvoering van ABJZ kan tot op heden tevreden worden teruggekeken. Om die reden zullen beide componenten (bestuurlijk en juridisch) ook in 2012 op dezelfde manier vorm worden gegeven.

§ F Verbonden partijen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (artikel 15) geeft aan dat in deze paragraaf de partijen moeten worden opgenomen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie heeft én waarin zij een financieel belang heeft. De partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en partijen waarmee een bestuurlijk belang gediend is, maar waaraan geen juridisch afdwingbare financiële verplichtingen kleven, maken onderdeel uit van een programma.

Op basis hiervan zijn hierna weergegeven de gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en deelnemingen (vennootschappen) waarin de gemeente Krimpen aan den IJssel bestuurlijk én financieel participeert.

De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer uit op betreffende terreinen voor de gemeente. In zijn algemeenheid geldt, dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen dan wel niet doeltreffend kan uitvoeren. In een aantal gevallen geldt dat uit oogpunt van efficiency en kostenbeheersing uitvoering door een gemeenschappelijke regeling de voorkeur heeft.

Evenals vorig jaar zijn voor de begroting 2012 regionale afspraken gemaakt over een taakstelling voor gemeenschappelijke regelingen. Na de taakstelling van 5% vanaf 2011 werd regiobreed de noodzaak gevoeld om de gemeenschappelijke regelingen opnieuw bij te laten dragen aan de financiële opgave waar het lokaal bestuur voor staat. De opgelegde taakstelling bedraagt 3% in 2012 oplopend naar respectievelijk 4% en 5% in 2013 en 2014. In veel gevallen is daar opnieuw op een constructieve wijze mee omgegaan. Het algemeen bestuur van enkele gemeenschappelijke regelingen heeft echter besloten dat deze taakstelling onverantwoord of niet haalbaar is. In deze begroting zijn de bijdragen opgenomen zoals die in de vastgestelde begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen staan. Dat wil zeggen dat geen taakstellingen zijn meegeteld waarmee het bestuur van de betreffende gemeenschappelijke regeling niet heeft ingestemd.

Een aantal gemeenschappelijke regelingen is momenteel bezig het benodigde weerstandsvermogen te bepalen en op peil te brengen. Wij zijn natuurlijk content met de aandacht die daarvoor is, omdat hiermee risico's in beeld worden gebracht en beleid wordt ontwikkeld voor de dekkingsmiddelen. Deze ontwikkeling kan leiden tot de behoefte aan een hoger weerstandsvermogen bij de gemeenschappelijke regelingen. Omdat de deelnemers in alle gevallen de financiële achtervang voor gemeenschappelijke regelingen zijn, achten wij het niet zonder meer noodzakelijk dat de gemeenschappelijke regelingen er zelf een toereikend weerstandsvermogen op na houden. Zeker wanneer voor de aanvulling van het weerstandsvermogen extra middelen van de deelnemende gemeenten nodig zijn, geven wij er de voorkeur aan om risico's in de gemeentebegroting op te nemen.

Gemeenschappelijke regelingen

Bedragen * € 1.000

Financiële bijdrage aan:	Programma	Werkelijk 2010	Geraamd 2011	Geraamd 2012
Stadsregio Rotterdam	1	144	138	138
Streekarchief Midden-Holland)	1	112	94	86
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	2	1.241	1.193	1.218
Technisch Bureau Krimpenerwaard	2 + 7	421	393	389
DCMR (milieu)	2 + 8	367	338	338
HALT Rotterdam-Rijnmond	3	-	-	-
OGZ-RR (Openbare Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond ondergebracht bij GGD Rotterdam)	5	163	151	152
CJG Rijnmond	3+5	571	656	646
Werkvoorzieningschap PROMEN	6	62	55	184
Volwassenen-educatie Rijnmond (OLIVER)	6	230	170	172
Natuur- en Recreatieschap Krimpenerwaard en Koepelschap Buitenstedelijk Groen	8	200	197	207
TOTAAL		3.511	3.385	3.530

Bij deze gemeenschappelijke regelingen is de gemeente vertegenwoordigd in het bestuur. Aan de gemeenschappelijke regelingen zijn financiële risico's verbonden, zij het dat in het algemeen het risicoprofiel laag is en zich veelal uit in een redelijke voorspelbare stijging van de jaarlijkse exploitatielasten.

Hierna wordt per regeling ingegaan op actuele ontwikkelingen en specifieke kenmerken.

Stadsregio Rotterdam

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wgr-plus
Doelstellingen, taken	De Stadsregio Rotterdam is een regionaal bestuur dat werkt aan een goed bereikbare regio met een sterke concurrentiepositie en een aantrekkelijk leef-, woon- en vestigingsklimaat. De stadsregio versterkt daartoe de economische, ruimtelijke en sociale samenhang van de regio.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	De Stadsregio heeft primair een relatie met programma 8 Duurzaam wonen en werken. Op dit moment vervult de Stadsregio ook nog een rol op het gebied van jeugdzorg.
Financiële bijdrage	€ 137.843
Financiële risico's	Zeer gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	De wethouders Prins en Aeyelts Averink-Winsemius hebben zitting in de regioraad (het AB). Alle collegeleden zijn betrokken bij de portefeuille-overleggen.
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	In het document 'VERBINDENDE KRACHT: een realistische visie op regionale samenwerking na 2010' is een nieuwe bestuurlijke structuur ontwikkeld. Het accent wordt verlegd naar een nieuwe vorm van verlengd lokaal bestuur. Medio 2010 is de nieuwe bestuurlijke structuur ingevoerd.

Streekarchief Midden-Holland

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Doelstellingen, taken	Het op een verantwoorde wijze beheren, ontsluiten en ter beschikking stellen van <u>permanent te bewaren</u> gemeentelijke archiefbescheiden.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Programma 1 Bestuur en dienstverlening
Financiële bijdrage	€ 86.398
Financiële risico's	Gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Aeyelts Averink-Winsemius vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur van het Streekarchief
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	Gezamenlijke aanpak informatisering en formattering archiefbescheiden.

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Doelstellingen, taken	Het doelmatig organiseren en coördineren van werkzaamheden: <ul style="list-style-type: none"> • Ter voorkoming, beperking en bestrijding van brand; • Ten behoeve van het vervoer van zieken en ongevalsloffers; • Ten behoeve van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • Noodzakelijk voor een doeltreffende rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	De VRR is opgenomen in het programma 2 Veiligheid, thema's Brandveiligheid, Crisisbeheersing en rampenbestrijding, Vergunningverlening en handhaving (gebruiksvergunning). De werkzaamheden van de GHOR en het ambulance vervoer zijn opgenomen in programma 5 Volksgezondheid.
Financiële bijdrage	€ 1.218.191
Financiële risico's	Gering, met uitzondering van het FLO-risico.
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	De burgemeester vertegenwoordigt Krimpen aan den IJssel
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	De VRR is bezig met het implementeren van 'VRR in breder perspectief' een belangrijk punt hierbij is dat de organisatie aan het veranderen is van een kolomgestuurde naar een procesgestuurde organisatie.

Technisch Bureau in de Krimpenerwaard (TBK)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Doelstellingen, taken	<ul style="list-style-type: none"> • Bouw- en woningtoezicht ingevolge de Woningwet • Toezicht op naleving Bouwverordening • Zorg voor technische werken op het gebied van: <ul style="list-style-type: none"> ○ Weg- en waterbouw ○ Rioleringen • Landmeetkundige werkzaamheden • Werkzaamheden t.b.v. exploitatieberekeningen grondexploitaties
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Het TBK is betrokken bij het programma 2 Veiligheid (thema 2.6 Vergunningverlening en handhaving), het programma 7 Beheer Buitenruimte (thema's 7.1 Wegen en 7.2 Water) en het programma 8 Duurzaam wonen en werken (RO-projecten).
Financiële bijdrage	€ 389.336 (bijdrage per inwoner voor bouw- en woningtoezicht). Overige diensten worden per project afgerekend o.b.v. een uurtarief.
Financiële risico's	Gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Prins
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	Met de andere gemeenten binnen de Stadsregio vindt oriënterend overleg plaats over de wijze waarop het bouw- en woningtoezicht lokaal is georganiseerd. Dit n.a.v. de landelijke discussie over Regionale UitvoeringsDiensten (RUD).

DCMR

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Doelstellingen, taken	Uitvoering Wet milieubeheer (vergunningverlening en handhaving)
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	De DCMR is betrokken bij het programma 2 Veiligheid (thema 2.6 Vergunningverlening en handhaving), en het programma 8 Duurzaam wonen en werken.
Financiële bijdrage	€ 338.019
Financiële risico's	Gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Aeyelts Averink-Winsemius
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	De expertise van de DCMR wordt in 2012 ook ingezet voor de milieuaspecten van de op te stellen nieuwe bestemmingsplannen.

Halt Rotterdam-Rijnmond

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet gemeenschappelijke regelingen
Doelstellingen, taken	Het verder verbeteren van de kwaliteit van samenwerking tussen de Halt-bureaus in de regio Rotterdam-Rijnmond.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	De werkzaamheden van Halt vallen onder het programma 3 Jeugd en Onderwijs, meer specifiek onder thema Meedoen en Ontmoeten.
Financiële bijdrage	Nog niet bekend
Financiële risico's	Vooralsnog geen risico's
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	De burgemeester is lid van het AB Halt
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	Halt Rotterdam-Rijnmond is druk bezig met een toekomstvisiebepaling, maar welke richting op is nog onbekend. Men richt zich nu ook op een stichtingsvorm.

GGD: Openbaar Lichaam Openbare Gezondheidszorg Rotterdam – Rijnmond (OGZ-RR)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet gemeenschappelijke regelingen
Doelstellingen, taken	Met het productenpakket van de GGD Rotterdam - Rijnmond geeft de gemeente invulling aan de wettelijke taken op grond van de wet Publieke Gezondheid. Het productenpakket van de GGD omvat o.a. epidemiologisch onderzoek, Infectieziektenbestrijding, Milieu & Hygiëne en Persoonsgerichte zorg.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Programma 5 Maatschappelijke ondersteuning, thema Volksgezondheid. Doel: Verbetering van de gezondheid van de inwoners van Krimpen aan den IJssel en bescherming bieden tegen ziektes en epidemieën.
Financiële bijdrage	€ 151.979 (exclusief inspecties kinderopvang)
Financiële risico's	Laag
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Aeyelts Averink-Winsemius
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	Jeugdgezondheidszorg is geen onderdeel meer van het takenpakket van de GGD.

CJG Rijnmond

Juridische vorm	Stichting met Raad voor het Publiek Belang
Wettelijk kader	Wet Publieke Gezondheid
Doelstellingen, taken	Het verzorgen van jeugdgezondheidszorg, uitvoerder van het Rijksvaccinatieprogramma en het leveren van opvoedingsondersteuning.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Programma's 3 Jeugd en Onderwijs, thema Gezond opgroeien en opvoeden, en 5 Maatschappelijke Ondersteuning, thema Volksgezondheid.
Financiële bijdrage	€ 646.123 (jeugdgezondheidszorg uniform/maatwerk; digitaal dossier).
Financiële risico's	Als nieuwe organisatie heeft CJG (nog) geen eigen vermogen. Wegens het ontbreken van een eigen vermogen is CJG Rijnmond niet in staat zelfstandig evt risico's op te vangen.
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Aeyelts Averink-Winsemius
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	CJG Rijnmond is vanaf 1 januari 2010, door alle in de Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (OGZRR) participerende gemeenten, aangesteld als uitvoerder van taken in het kader van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De uitvoering geschiedt op basis van met de betrokken gemeenten af te sluiten subsidieovereenkomsten.

Promen

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet gemeenschappelijke regelingen
Doelstellingen, taken	Uitvoeren van WSW taken voor 14 gemeenten
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Programma 6 Werk en inkomen Werkvoorzieningsschap Promen
Financiële bijdrage	€ 184.390
Financiële risico's	Gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Blankenberg heeft zitting in het AB van Promen.
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	De financiële positie van Promen staat onder druk; vooral door de economische crisis. Tot en met 2012 stijgt de bijdrage per persoon die de gemeente aan Promen betaalt. In de meerjarenbegroting gaat Promen ervan uit dat de bijdrage weer lager zal worden. Of dit gerealiseerd zal worden is onzeker. De financiële gevolgen door de invoering van de Wet Werken naar Vermogen zijn nog niet duidelijk.

Volwasseneneducatie Rijnmond (OLIVER)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling Stadsregio
Wettelijk kader	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Doelstellingen, taken	Volwassen inwoners met een minimaal opleidingsniveau in staat te stellen om deel te nemen aan educatieve activiteiten, met het doel meer slaagkansen te krijgen op de arbeidsmarkt.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Programma 6 Werk en inkomen.
Financiële bijdrage	€ 172.417
Financiële risico's	Gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder A.A. Aeyelts Averink-Winsemius heeft zitting in het AB
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	Geen

Koepelschap Buitenstedelijk Groen

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Doelstellingen, taken	Bijdragen aan opheffing tekort aan buitenstedelijk groen in de Rotterdamse regio, realiseren van een evenwichtige verdeling van kosten van inrichting, beheer, bestuurlijke aansturing van de realisatie van het beleid en bevorderen evenwichtige ontwikkeling en instandhouding van buitenstedelijk groen.
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Programma 8 Duurzaam wonen en werken
Financiële bijdrage	€ 206.956 (in samenhang met Natuur- en Recreatieschap)
Financiële risico's	Gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Blankenberg: lid dagelijks bestuur
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	Geen

Natuur- en recreatieschap Krimpenerwaard

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Wettelijk kader	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Doelstellingen, taken	Aanleg en instandhouding natuur- en recreatiegebieden in Krimpenerwaard
Relatie met programmabegroting Krimpen (programma, doelen)	Programma 8 Duurzaam wonen en werken
Financiële bijdrage	€ 206.956 (in samenhang met Koepelschap)
Financiële risico's	Gering
Bestuurlijke vertegenwoordiging Krimpen	Wethouder Blankenberg, voorzitter
Belangrijke ontwikkelingen/opmerkingen	Komende jaren veel aandacht voor (achterstallig) groot onderhoud en vervanging.

Vennootschappen

De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden cq werden nagestreefd.

De gemeente Krimpen aan den IJssel heeft deelnemingen in een viertal ondernemingen te weten:

Bedragen * € 1.000

	Deelneming	Dividend		
		Werkelijk 2010	Begroting 2011	Geraamd 2012
Eneco	681	601	479	650
OASEN	13	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten	74	82	75	75
NV Milieuservices AVR Krimpen	144	-	-	-

Het financiële risico strekt zich uit tot de waarde van de deelneming. In de balans is de aankoop prijs van de aandelen als waarde opgenomen. Het risico strekt zich feitelijk uit tot de economische waarde van het aandelenpakket indien deze lager ligt dan de aankoop prijs. Tevens is in de tabel opgenomen het uitgekeerde dividend. Mogelijke fluctuaties in de hoogte van de dividenduitkering vormen eveneens een risico.

Vanwege de onzekerheid van toekomstige winsten zijn de dividendopbrengsten meerjarig gelijkblijvend opgenomen.

Inleiding

Net als geld is 'grond' een schaars middel. Verschillende functies, zoals infrastructuur, woningen, bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en recreëren 'concurreren' als het ware om de beperkte ruimte binnen onze gemeentegrenzen. Daarom is het belangrijk om door het vaststellen van ruimtelijk beleid het duurzame gebruik van die ruimte vast te leggen en te bevorderen.

In onze gemeente zijn de doelstellingen van het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen vastgelegd in de structuurvisie 'Ruimte voor ontwikkeling' (september 2004). In de Structuurvisie zijn de kaders geformuleerd die – letterlijk – ruimte moeten bieden aan ontwikkelingen en (vastgoed)projecten op het gebied van mobiliteit, wonen, werken, recreëren en maatschappelijke voorzieningen. Ontwikkelingen en projecten die in deze begroting met name zijn benoemd in de programma's Jeugd en Onderwijs (3), Sport en Cultuur (4), Maatschappelijke Ondersteuning (5) en Duurzaam Wonen en Werken (8).

Met het formuleren van alleen ruimtelijk beleid zijn wij er echter nog niet. Wij zullen ook een strategie moeten ontwikkelen om dit beleid ten uitvoer te brengen. Daarvoor is allereerst van belang dat de publiekrechtelijke taken en bevoegdheden die het gemeentebestuur op dit terrein heeft, in 2008 in de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) zijn herbevestigd en vastgelegd.

Het centrale publiekrechtelijke instrument waarmee de gemeente het grondgebruik kan regelen, blijft het bestemmingsplan. In een bestemmingsplan wordt het ruimtelijk beleid van de gemeente én van andere overheden vertaald naar een formeel juridisch kader. Nadat de gemeenteraad het bestemmingsplan heeft vastgesteld, vormt het de juridische basis voor de toetsing van vergunningaanvragen voor het realiseren van bouwwerken of het gebruik van grond. Sinds oktober 2010 vindt vergunningverlening plaats op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Op dit moment is het gehele gemeentelijk grondgebied 'afgedekt' met bestemmingsplannen. Als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe Wro zullen deze (verouderde) plannen echter vóór 1 juli 2013 moeten worden geactualiseerd en gedigitaliseerd.

Inmiddels is het ontwerp van het bestemmingsplan Langeland in ambtelijk concept gereed. In het najaar van 2011 nemen wij het besluit om dit ontwerp voor inspraak vrij te geven.

Verder zijn wij gestart met een aantal onderzoeken die nodig zijn voor het vaststellen van de nieuwe bestemmingsplannen Kortland, Stormpolder en Lansingh-Zuid. Concreet gaat het dan om het opstellen van een geluidbeheerplan voor het bedrijventerrein Stormpolder en het opstellen van een visie op de detailhandel en een onderzoek naar archeologische waarden in onze gemeente.

Een ander belangrijk instrument om de doelstellingen van dit ruimtelijke beleid te realiseren is het gemeentelijk grondbeleid. Hieronder verstaan wij alle maatregelen en besluiten van het gemeentebestuur die betrekking hebben op de verwerving, het (tijdelijk) beheer, het bouwrijp maken en de uitgifte van grond.

Hierbij gaat het dus in de eerste plaats om besluiten die worden geregeerd door het privaatrecht. Wanneer het niet lukt om tot 'minnelijke verwerving' over te gaan, heeft het gemeentebestuur echter ook de mogelijkheid om met een voorkeursrecht of onteigening publiekrechtelijk te opereren.

Verder is in de nieuwe Wro een afzonderlijke afdeling (de zgn. Grondexploitatiewet) opgenomen, waarin de positie van de gemeente wordt versterkt in het geval een particulier niet mee wenst te werken aan het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Op zich is dit geen directe aanleiding om het gemeentelijk grondbeleid te formaliseren.

Desalniettemin hebben wij al lang het voornemen gehad om nu óók vast te leggen op welke wijze het gemeentebestuur het grondbeleid (strategisch) wil inzetten. Het was onze bedoeling om dit in een Nota Grondbeleid ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen. Aangezien we hier

externe deskundigheid voor zouden moeten inhuren, zien we hier echter – gezien de financiële situatie – voornamelijk van af.

Voorlopig zal in de lijn van de tot nu toe gehanteerde werkwijze worden doorgewerkt. Dat betekent dat wij in algemene zin onderscheid blijven maken tussen een actieve en een faciliterende gemeentelijke rol.

In beginsel opereren wij faciliterend, dat wil zeggen dat wij de beleidsdoelstellingen op het gebied van duurzaamheid, mobiliteit, wonen, economie, recreëren en maatschappelijke voorzieningen proberen te realiseren door het formuleren van heldere kaders (bijvoorbeeld in een bestemmingsplan of in stedenbouwkundige randvoorwaarden) en door overleg met marktpartijen. Bij deze vorm van grondbeleid loopt de gemeente zelf zo min mogelijk financiële risico's. Nadeel is echter dat de gemeente beperkt is in haar sturingsmogelijkheden. Bovendien kan ook niet worden geprofiteerd van de waardevermeerdering die bijv. een functieverandering van bedrijvigheid naar wonen met zich meebrengt.

In sommige gevallen kiezen wij daarom voor een actief grondbeleid. De gemeente is actief wanneer zij zelf gronden in bezit heeft (zoals bijvoorbeeld in Lansingh-Zuid en de IJsseldijkzone) of gronden verwerft (zoals bijvoorbeeld in de Stormpolder en de werf Van Duijvendijk). Duidelijk mag zijn dat de gemeente dan wel zélf het financiële risico loopt. Toch kan het actief verwerven van grond van belang zijn om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen of gewenste ontwikkelingen te bespoedigen.

In het duale stelsel is het college bevoegd tot grondaankoop. Wel zullen wij voor iedere aankoop afzonderlijk het benodigde krediet aan de gemeenteraad vragen. Wij informeren de raadscommissie daarbij actief over de argumenten voor de aankoop en de eventuele risico's die de gemeente loopt.

Meerjarenprogramma grondexploitaties

De komende maanden investeren wij in een herstructurering van de gemeentelijke grondexploitaties. Dit betekent naast het in een nieuw model doorrekenen van alle projectlocaties ook een heldere indeling en fasering van projecten. Dit moet leiden tot meer gerichte en toegankelijke (sturings)informatie voor uw raad. U mag verwachten dat u een beter en completer beeld krijgt van projecten, risico's en financiële vooruitzichten, zodat u op basis daarvan indien nodig tot keuzes kunt komen. In het voorjaar van 2012 presenteren wij u de resultaten in de vorm van een meerjarenprogramma grondexploitaties.

Als gevolg van deze ontwikkelingen zijn bij deze begroting geen actuele berekeningen van de grondexploitaties gemaakt en is geen bijlage met hercalculaties opgesteld. De basis voor deze begroting wordt ten aanzien van de grondexploitaties gevormd door de actualisaties bij de jaarrekening 2010. Op enkele locaties hebben zich sindsdien ontwikkelingen voorgedaan met financiële gevolgen, die wel vertaald zijn in een aanpassing. Er worden u nu echter geen grondexploitaties ter vaststelling voorgelegd.

Economische crisis

De economische crisis is onverminderd van invloed op de grondexploitatie. De woningmarkt en de bouwsector laten nog slechts weinig tekenen van herstel zien. In ieder geval is nog geen sprake van een aantrekkende markt. Evenals vorig jaar constateren wij in deze begroting dat het onderwerp grondexploitaties veel gemeenten bezighoudt en vaak tot financiële problemen leidt. Voor de gemeenten draait het niet alleen om woningbouw, maar ook om het mogelijk maken van maatschappelijke voorzieningen, infrastructuur, economie en openbare ruimte. Door de problemen in de bouwsector valt een belangrijke bron van inkomsten weg, die nodig is om allerlei voorzieningen te kunnen realiseren. Gemeenten zijn bereid ver te gaan om projecten toch mogelijk te maken, bijvoorbeeld door wijziging van het programma, aanpassing van grondprijzen, erfpachtconstructies, uitgestelde betalingen, afnamegaranties enzovoort om de bouw vooral door te laten gaan.

Ook Krimpen ondervindt de gevolgen van de crisis. Dat uit zich met name in vertraging van projecten, zoals de centrumontwikkeling, en tegenvallende verkopen zoals in het project Symfonia. Waar mogelijk helpt de gemeente om plannen vlot te trekken, bijvoorbeeld door een 'betalingsregeling' met een ontwikkelaar of aannemer af te spreken.

Uitzondering op de negatieve teneur lijken de projecten van QuaWonen. De woningcorporatie investeert fors in (her)ontwikkeling van haar vastgoed (Bloemrijk, Rondweg-Middenwetering, Lijsterstraat), waardoor de woningproductie toch enigszins op peil blijft. Overigens is ook dit een landelijk herkenbaar beeld, waarbij het wel zo is dat steeds meer woningcorporaties zich langzaam terugtrekken omdat het einde van hun financiële mogelijkheden in zicht komt. Vooralsnog is dit in Krimpen niet zichtbaar, zoals blijkt uit de planvorming voor de Prinsessenhof.

In Krimpen blijven de financiële effecten van de bouwcrisis voor de begroting zeer beperkt. Dit komt doordat de financiële huishouding van de algemene dienst in Krimpen volledig gescheiden is van de bouwgrondexploitatie. Ondanks de afwezigheid van een 'grondbedrijf' hebben 'winst en verlies' op de bouwgrondexploitatie geen directe financiële consequenties voor de begroting. Er vinden dus geen bijdragen uit de bouwgrondexploitatie aan de begroting plaats en er is ook geen rekening gehouden met de inzet van nog te realiseren grote winsten voor toekomstige projecten. Wel wordt over de geactiveerde saldi van de grondexploitaties rente berekend, die wordt meegenomen in het renteresultaat van de begroting.

Nadere bestudering van de Krimpense bouwgrondexploitatie leidt tot de conclusie dat Krimpen zeer beperkte risico's loopt, die geheel binnen de bouwgrondexploitatie kunnen worden opgevangen. Het grootste risico is gelegen in de aangekochte gronden die op de balans staan. De reservepositie van de bouwgrondexploitatie is ruimschoots toereikend om dit risico af te dekken.

Grondposities en exploitaties

Vanwege het ontbreken van actuele hercalculaties treft u in deze paragraaf geen toelichting per project aan. In plaats daarvan wordt ingegaan op enkele belangrijke (financiële) ontwikkelingen. Tevens is er aandacht voor de reserves, de risico's en het benodigde budget voor 2012. Van de ontwikkelingen in de Stormpolder en het Centrum ontvangt u jaarlijks een voortgangsbericht.

Grondexploitaties

De meeste locaties bevinden zich in een planvormende fase. Het streven is dat bij het vaststellen van de stedenbouwkundige randvoorwaarden voor deelpannen ook steeds inzicht wordt geboden in de financiële verwachtingen. In het voorjaar krijgt u zoals eerder toegelicht een integraal beeld van de projecten voorgelegd. Daarbij hoort uiteraard ook een inhoudelijke en financiële toelichting

Voor alle locaties geldt zelfredzaamheid als principieel uitgangspunt. Wanneer dit enigszins reëel is wordt kostendekkendheid per fase nagestreefd, eventueel door aanpassing van de fasering. Bij het ontwikkelen van de locaties wordt nadrukkelijk vanaf het begin gerekend aan de financiële haalbaarheid, zoals ook bij de verwerving van de IJsselwerf en de Ronal-locatie is gebeurd.

Belangrijke ontwikkelingen

Door de stagnerende bouwactiviteiten zijn wij genoodzaakt enkele plannen verder te faseren. Dit leidt onder andere voor Lansingh-Zuid tot een verlenging van de looptijd. De afwikkeling van het complex staat nu gepland voor 2015. Het eindsaldo wordt dan in de Algemene reserve bouwgrondexploitatie gestort. Het is een belangrijk beleidsuitgangspunt dat positieve saldi van de complexen ten vroegste worden aangewend na feitelijke realisatie en met inachtneming van nog te verwachten ontwikkelingen. Kortom een zeer terughoudende opstelling bij mogelijk gewenste tussentijdse winstnemingen. Gezien de boekwaarde per 1 januari 2011 ad € 4,6 miljoen achten wij het echter verantwoord om in 2011 tussentijds een winst van € 2 miljoen te nemen en in de algemene reserve bouwgrondexploitatie te storten. Er resteert na deze mutatie nog een verwacht eindsaldo van ruim € 1,5 miljoen.

In september 2011 is de overeenkomst voor de herontwikkeling van de Van Duijvendijk locatie getekend. De komende jaren wordt het project 'Werf aan de IJssel' hier ontwikkeld. Naast tevredenheid over het programma, de kwaliteit en de uitstraling van het project, leidt de verkoop van grond tevens tot een verbetering van het financiële vooruitzicht voor de gehele locatie, inclusief de verplaatsing en renovatie van de loodsen. U wordt separaat geadviseerd over de benodigde middelen en beschikbare grondopbrengsten.

Een fors aantal overige projecten vraagt onze aandacht, hoewel er geen toename meer is waar te nemen. Veel projecten hebben momenteel een slapend karakter omdat ontwikkelaars betere tijden afwachten. Duidelijk is dat in vrijwel alle gevallen meer aan de hand is dan het volbouwen van een braakliggend stuk grond. Vaak gaat het om herontwikkeling met wijziging van de bestemming, de realisatie van voorzieningen, verplaatsing van functies en andere factoren die inherent zijn aan het ontwikkelen in bebouwd gebied. Deze specifieke locatiegebonden problematiek heeft soms invloed op de haalbaarheid van projecten. Voorop staat nog steeds dat ieder project in beginsel minimaal kostendekkend moet zijn.

Risico's

In Krimpen aan den IJssel zijn wij gewend een behoudend waarderingsbeleid te voeren ten aanzien van de grondexploitaties. Dit betekent dat we voorzichtig omgaan met het inschatten van mogelijke inkomsten en aan de lastenkant zoveel mogelijk kosten meenemen. Deze werkwijze beperkt de omvang van de risico's die wij op de grondexploitaties lopen. Ondanks dit voorzichtigheidsprincipe gaan grondexploitaties altijd vergezeld van risico's. Onderdeel van het beter in beeld brengen van alle projecten is een risico-inventarisatie per project. Voorbeelden van risico's kunnen prijsontwikkeling, bodemgesteldheid, planvertragingen en afzetrisico's zijn. Vooral nog beperken wij ons tot de risico's van de gemeentelijke grondposities. Door het bijschrijven van rente kan het zijn dat de boekwaarde de marktwaarde overstijgt. In dat geval moet worden afgewaardeerd. Tot op heden zien wij daartoe geen aanleiding. Dit wordt ondersteund door de accountant. De algemene reserve bouwgrondexploitatie is overigens voldoende op peil om eventuele afwaarderingen op te kunnen vangen.

Rente en inflatie

Wij stellen geen aanpassing voor van de gehanteerde percentages voor rente en inflatie. Het inflatiepercentage blijft gehandhaafd op 2%. Dit komt overeen met het huidige inflatieniveau. Het rentepercentage blijft evenals vorig jaar 5%. Met deze percentages wordt voldoende rekening gehouden met ontwikkelingen en actualiteit.

Reserves

Algemeen

De reserves van de bouwgrondexploitatie hebben bestedingsdoelen die samenhangen met het terrein van de grondexploitatie en/of het kostendekkend ontwikkelen van locaties. Er worden vanuit de reserves geen (structurele) afdrachten aan de algemene dienst gedaan. Met uitzondering van de algemene reserve bouwgrondexploitatie is sprake van bestemmingsreserves. Binnen de bouwgrondexploitatie onderscheiden we vier reserves: de algemene reserve bouwgrondexploitatie, de reserve RO-projecten, de reserve Centrum en de reserve Hoofdinfrastructuur. De drie bestemmingsreserves hebben een duidelijk vastgesteld doel, waarbij moet worden opgemerkt dat ook door de bescheiden omvang van deze reserves ze geen rol van betekenis kunnen spelen in de haalbaarheid van exploitaties of ten behoeve van de algemene dienst.

Algemene reserve bouwgrondexploitatie

De algemene reserve bouwgrondexploitatie vervult dezelfde rol als de algemene reserve van de algemene dienst en wordt dus ook tot het weerstandsvermogen gerekend. De risico's die de gemeente in de grondexploitaties loopt worden door het aanhouden van deze reserve voldoende

afgedekt. Tevens worden jaarlijks de algemene voorbereidingskosten, waar nog geen sprake is van een project of exploitatie, gedekt uit deze reserve.

Een factor van betekenis is dat de binnen de exploitaties vermoede risico's zoveel mogelijk op die plaats financieel zijn vertaald. De algemene reserve sec behoeft daarvoor dus ook in principe niet te worden aangesproken. Voeding van de reserve vindt slechts incidenteel plaats wanneer ontwikkelingen winstgevend worden afgesloten of grond wordt verkocht buiten complexen om.

Reserve RO-projecten

Het doel van de reserve RO-projecten is het opvangen van tekorten op individuele RO-projecten, met middelen uit winstgevende RO-projecten. Jaarlijks worden de saldi van de RO-projecten met deze reserve verrekend. Eind 2012 leidt dat naar verwachting tot een negatieve stand van de reserve, waardoor een aanvulling uit de Algemene Reserve Bouwgrondexploitatie moet plaatsvinden. Voor de jaren daarna moet tevens een beroep op die reserve worden gedaan omdat geen nieuwe inkomsten worden verwacht. Dit laat onverlet dat bij onderhandelingen met ontwikkelaars wordt ingezet op volledig kostenverhaal voor door de gemeente geleverde inspanningen. Tegelijkertijd moet worden geconstateerd dat deze reserve naar verwachting geen bijdrage zal kunnen leveren als het gaat om de grote ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. De opbrengstpotentie van RO-projecten kan mogelijk een rol gaan spelen in de prioritering van de projecten, wanneer de tekorten zouden oplopen. Naast het projectresultaat, kan ook de toekomstige exploitatie van een individuele locatie daarbij van belang zijn.

Reserve Centrum

De reserve Centrum is gevormd om realiseren van de ambities in het centrum ook financieel te ondersteunen. Los daarvan wordt bij het ontwikkelen van een nieuw Centrum ingezet op bijdragen van andere partijen. Via de kadernota 2012 is besloten de boekwaarde van het Centrum evenals vorig jaar uit deze reserve te dekken, maar dit bedrag wel te blijven betrekken bij de exploitatieberekeningen van het Centrum. Recente ontwikkelingen wijzen erop dat de planvorming voor het centrum vanuit marktpartijen weer op gang komt. Het restant van de reserve kan worden ingezet wanneer middelen nodig zijn om deze ontwikkeling te steunen.

Reserve hoofdinfrastructuur

De beleidsdoelstellingen op het gebied van mobiliteit lijken alleen haalbaar, wanneer de gemeente samen met andere partijen, zoals de provincie, de stadsregio en de gemeente Capelle aan den IJssel, voldoende investeert in de N210 en in het regionale wegennet van de subregio Rotterdam Noordoost. Om de doelstelling kracht bij te zetten is de reserve hoofdinfrastructuur ingesteld. Deze reserve zal dienen om in de toekomst bij te dragen aan grote investeringen die in de hoofdinfrastructuur van de gemeente noodzakelijk zijn. Voeding van deze reserve vindt plaats door bijdragen die van ontwikkelaars worden gevraagd bij de bouw van nieuwe woningen en voorzieningen. Uiteraard worden voor de aanpassingen in de infrastructuur naast deze reserve ook andere inkomstenbronnen, zoals subsidies en bijdragen van derden voorzien. Tenslotte is in het verleden vaak de link gelegd tussen infrastructurele werken en het eindresultaat van Lansingh-Zuid, waarbij de gedachte is dat de ingrepen mede veroorzaakt zijn door toename van het aantal woningen en inwoners in die wijk. Via deze begroting wordt ten laste van deze reserve geld vrijgemaakt voor drie onderzoeken naar nieuwe verbindingen over het water. U vindt deze onderzoeken terug in de paragraaf Nieuw Beleid en Intensiveringen.

Budgetten 2012

Ten behoeve van de voorbereiding, planvorming en onderzoek van de diverse ontwikkelingen zijn in 2012 budgetten nodig. De kosten bestaan voor een groot deel uit adviezen van derden en onderzoekskosten. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan stedenbouwkundige adviezen, verkeerskundige adviezen, bodemonderzoeken, juridische adviezen enzovoort. Een belangrijk deel van de voorbereidingskosten betreft de Werf aan de IJssel en de opgeleefde planvorming voor het centrum.

Bedragen * € 1.000

Vorbereidingskosten 2012	
Stedenbouwkundige adviezen	122
Overige deskundige adviezen	385
Juridische adviezen	13
Onderzoekskosten	10
Inzet DCMR	35
Inzet TBK	65
Overige kosten	130
Totalen	760

Dekking t.l.v. Algemene reserve BE	17
Dekking t.l.v. reserve RO-projecten	81
Activeren t.l.v. complex/NIEGG	662

Middels de budgetautorisatie van deze begroting worden de genoemde budgetten via programma 8 beschikbaar gesteld. De dekking vanuit de reserves verloop via de resultaatbestemming. De inzet van ambtelijke uren is via de kostenverdeling geregeld.

Tenslotte

Het terrein van de bouwgrondexploitatie en de ruimtelijke ordening is voortdurend in beweging. Zoals in de inleiding al is omschreven zijn grondexploitaties geen doel op zich zelf. In samenhang met diverse beleidsterreinen is grondexploitatie een middel om beleidsdoelen te kunnen realiseren. Omdat de financiële implicaties verhoudingsgewijs groot zijn en omdat geen sprake is van structurele inkomsten en uitgaven blijven we de grondexploitaties als een aparte financiële eenheid behandelen. Daarbij is één direct verband met de programmabegroting waarneembaar, namelijk de rente.

De financiële positie van de bouwgrondexploitatie is nog steeds gezond. Voorzichtigheid is echter geboden, omdat in de huidige marktsituatie nieuwe ontwikkelingen moeizaam van start gaan en bestaande ontwikkelingen niet altijd een gelopen race zijn. Met de beschikbare middelen moet voorzichtig en verstandig worden omgegaan, waarbij voortdurend wordt gezocht naar de balans tussen gewenste ontwikkelingen enerzijds en financiële mogelijkheden en risico's anderzijds. In veel gevallen geldt dat de kosten voor de baat gaan en dat leidt tot extra risico's. Het vernieuwde en verbeterde integrale inzicht in de projecten vormt binnenkort de basis voor afgewogen beslissingen en verantwoorde investeringen.

§ H. Nieuw beleid en Intensiveringen

De paragraaf Nieuw beleid en intensiveringen (NB&I) bevat alle beleidsprioriteiten die wij de komende jaren willen uitvoeren en die niet binnen de bestaande begroting passen. Bij het opstellen van dit 'verlanglijstje' baseren wij ons voor een belangrijk deel op het collegeprogramma. Daarnaast kan het zijn dat de actualiteit van ons vraagt dat beleid wordt herzien of geïntensiveerd. Via deze begroting vragen wij uw raad om in te stemmen met deze beleidsvoornemens. De paragrafen zijn bedoeld als dwarsdoorsnede van de begroting. Zo geeft deze paragraaf u een totaalbeeld te geven van alle nieuwe onderwerpen die in deze begroting verwerkt zijn.

Bij de behandeling van de kadernota in uw vergadering van 30 juni 2011 is Nieuw Beleid en Intensiveringen voor een eerste maal aan de orde geweest. U hebt toen ingestemd met de prioritering op grond van ons collegeprogramma. In de kadernota is een verband gelegd tussen de voorstellen voor NB&I en de ombuigingsvoorstellen die per programma worden gedaan. Voorin deze begroting worden de ombuigingen nader toegelicht. Ten opzichte van de voorstellen in de kadernota hebben nog enkele wijzigingen plaatsgevonden. Alle onderwerpen zijn financieel vertaald op de betreffende programma's en opgenomen in de teksten met betrekking tot 'Wat willen we bereiken' en 'Wat gaan we daar voor doen'.

De paragraaf geeft per onderwerp een toelichting en een totaaloverzicht van de financiële implicaties. Tevens wordt de dekking in beeld gebracht. Naast het NB&I voor 2012-2015 is ook opgenomen het NB&I uit voorgaande begrotingen waarmee u hebt ingestemd, maar waarvan de uitvoering nog niet (geheel) is gerealiseerd. U krijgt hierbij een geactualiseerde toelichting.

OVERZICHT NIEUW BELEID & INTENSIVERINGEN 2012 - 2015

Bedragen * € 1.000

Nr.	Omschrijving NB & I	Bedrag	Bandbreedte		jaar	I / S	afschrijving termijn / ten laste van	afschr. bedrag			
			minimum	maximum				2012	2013	2014	2015
Bestuur en dienstverlening											
1-1	Ontwikkelingen ICT uitbreiding digitale dienstverlening	40			2013	s			40	40	40
1-1	Ontwikkelingen ICT modernisering GBA	50			2014	i	5	10			10
1-1	Ontwikkelingen ICT vervanging financieel pakket	125			2015	i	5	25			
1-2	Maatregelen ARBO en gebruiksbesluit	175	150	200	2012	i	NB		175		
1-3	Ontwikkelen dienstverleningconcept	15			2012	i	NB		15	15	
Veiligheid											
2-1	Actualisatie verkeers(veiligheids)beleid	38	25	50	2012	i	NB		38		
2-2	Digitaliseren bouwvergunningen	90			2012	i	NB		90	45	
Jeugd en onderwijs											
3-1	Vervangende nieuwbouw Krimpenerwaard College	11.950			2012	i	40	314			314
3-1	Afschrijving boekwaarde bestaand gebouw Krimpenerwaard College	801			2015	i	OHV				801
3-1	Wegvallende kapitaallasten en huurvergoeding huidige Krimpenerwaard College	- 244			2015	s					- 244
3-2	Infrastructuur & buitenruimte Krimpenerwaard College	2.200			2012	i	res BE		2.200		
3-3	Vervangende nieuwbouw Kortland en R. Steiner	3.442			2012	i	40	86		86	86
3-3	Afschrijving boekwaarden bestaande gebouwen Kortland en R. Steiner	257			2014	i	OHV			257	
Sport en cultuur											
4-1	Vervangende huisvesting Concordia en Big Band Crimpen	175	100	250	2012	i	25	7			7
4-2	Vervangende nieuwbouw Krimpenerwaard College: Aanleg sportvelden.	425			2015	i	15	28			
4-3	Multifunctioneel maken sporthal en geïntegreerde kantine	1.900			2012	i	40	48			48
4-3	Multifunctioneel maken sporthal exploitatie	31			2015	s					31
4-4	Evenementenbeleid	15			2012	s			15	15	15
Werk en inkomen											
6-1	Schuldhelpverlening	52			2012	s			52	52	52
Beheer buitenruimte											
7-1	Uitvoering Speelruimtebeleid en Speelruimteplan	50	25	75	2012	i	NB		50		
Duurzaam wonen en werken											
8-1	Evaluatie Duurzaamheidsvisie	38	25	50	2012	i	NB		38		
8-2	Haalbaarheidsonderzoek autoveer	30	10	50	2012	i	HIS		30		
8-3	Haalbaarheidsonderzoek voet-fietsveer Capelle - Krimpen	13	5	20	2012	i	HIS		13		
8-4	Haalbaarheidsonderzoek voet-fietsveer Stormp.-Bolnes	13	5	20	2012	i	HIS		13		
8-5	Extra impuls economisch beleid	10			2012	s			10	10	10
TOTAAL LASTEN Nieuw beleid & intensiveringen								2.737	177	460	1.170

Toelichting

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

1-1 Ontwikkelingen ICT (*intensivering*)

De digitale dienstverlening wordt elk jaar verder uitgebreid, terwijl hiervoor vanaf 2013 geen middelen beschikbaar zijn. Naast een algemene uitbreiding van de digitale dienstverlening is het in 2014 de bedoeling dat de modernisering van het GBA in Krimpen een feit is (is overigens een wettelijke verplichting), terwijl in 2015 het financiële systeem zal worden vervangen.

In het collegeprogramma is ook de verdere ontwikkeling van de dienstverlening opgenomen, waarbij de doelstelling is dat de Krimpense gemeenschap gebruik kan maken van nieuwe en/of vernieuwde informatiekanalen om producten en diensten van de gemeente af te nemen.

1-2 Maatregelen ARBO en Gebruiksbesluit (*nieuw beleid*)

De gemeente Krimpen aan den IJssel is eigenaar van een groot aantal vastgoedobjecten, in gebruik voor allerlei doeleinden zoals de huisvesting van verenigingen, instellingen en de ambtelijke en bestuurlijke organisatie.

Als eigenaar is de gemeente Krimpen aan den IJssel verantwoordelijk voor het veilig ter beschikking stellen van vastgoed dat voldoet aan de eisen zoals aangegeven in het besluit brandveilig gebruik bouwwerken, ook wel bekend als het Gebruiksbesluit. Daarnaast heeft de gemeente Krimpen aan den IJssel, als werkgever, verantwoordelijkheden op het gebied van ARBO-wetgeving.

ARBO

In 2009 is in het kader van ARBO een risicoinventarisatie en –evaluatie (RI&E) uitgevoerd. Hieruit zijn een aantal noodzakelijke maatregelen naar voren gekomen, deze zijn nodig om te voldoen aan de wetgeving. Niet alle maatregelen veroorzaken kosten. Soms gaat om het invoeren van processen, is er nog nader onderzoek vereist of gaat het om beleidskeuzes.

Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (gebruiksbesluit)

Gebouwen moeten brandveilig worden gebruikt. De brandveiligheidsvoorschriften verschilden per gemeente maar zijn per 1 november 2008 geüniformeerd in het Besluit brandveilig gebruik gebouwen, ook wel bekend als het 'Gebruiksbesluit'. Deze voorschriften werken rechtstreeks en gelden voor elke vorm van gebruik. Uitgevoerde controles door de brandweer bij een groot aantal gemeentelijke vastgoedobjecten hebben uitgewezen dat diverse aanpassingen en maatregelen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de brandveiligheidsvoorschriften. In de huidige situatie kan de brandweer hier geen goedkeuring op geven, zijn we als eigenaar van het vastgoed feitelijk in overtreding en voldoen de gebouwen niet aan de brandveiligheids-voorschriften.

1-3 Ontwikkeling dienstverleningsconcept (*intensivering*)

In de komende 2,5 jaar wordt de dienstverlening in Krimpen aan den IJssel doorontwikkeld. In een aantal gevallen is daar externe advisering voor nodig.

Notitie dienstverleningsconcept 2

In 2015 moeten burgers, bedrijven en instellingen voor nagenoeg alle overheidsvragen, producten en diensten bij onze gemeente terecht kunnen. Daarmee kan de weg naar de overheid snel worden gevonden. Deze visie is vastgelegd in het landelijke Dienstverleningsconcept 'De gemeente heeft Antwoord'. Hoe deze visie wordt vertaald naar onze gemeente moet nog worden uitgewerkt. In dit verband dient er daarom een vervolg te komen op ons eerste Dienstverleningsconcept, waarvan inmiddels alle activiteiten zijn uitgevoerd. In het nieuwe dienstverleningsconcept (2) moet de weg worden geschetst van een Publiekscentrum

naar een volwaardig Klant Contact Centrum. Externe advisering is nodig om deze notitie te realiseren.

Programma 2 Veiligheid

2-1 Actualisatie verkeers(veiligheids)beleid *(intensivering)*

Er is behoefte aan het actualiseren c.q. vernieuwen van het verkeers(veiligheids)beleid. Het huidige verkeersveiligheidsplan dateert van 2000. Daarmee kan worden voorkomen dat voor teveel zaken ad hoc een advies van de Coördinatie Commissie Verkeer (CCV) moet worden gevraagd. Op basis van het nieuwe/geactualiseerde beleid kan ook een (verdere) opschoning van de verkeerstekens plaatsvinden.

De doelstelling van deze actualisatie is een goed functionerend wegensysteem met het oog op bereikbaarheid en (verkeers)veiligheid, waarbij een score van tenminste een 7,0 (waar in 2010 de verkeersveiligheid nog met een 6,6 werd beoordeeld) het doel is. Door personele wisselingen in de loop van 2011 ontstaat de mogelijkheid om verkeer(sveiligheid) een helderder plek in de organisatie te geven. Een geactualiseerd / vernieuwd beleid biedt de nieuwe medewerker verkeer meer houvast om het werk efficiënt uit te voeren.

2-2 Het digitaliseren bouwvergunningen *(intensivering)*

Het gaat hier om een lopend project, waarbij het bouwvergunningenarchief van 1919 t/m 1970 inmiddels gedigitaliseerd is. De verwachting is dat het project medio 2013 kan worden afgerond. Om het project af te ronden zijn nadere middelen voor inhuur van personeel nodig voor het opschonen en samenvoegen van het Krimpense en het TBK archief.

Programma 3 Jeugd en Onderwijs

3-1 Vervangende nieuwbouw Krimpenerwaard College *(nieuw beleid)*

Dit betreft de vervangende huisvesting van het schoolgebouw en 3 gymnastieklokalen voor het Krimpenerwaard College inclusief locatiegebonden kosten (rijwielberging onder het gebouw).

Tevens zullen de boekwaarden op de bestaande gebouwen, de te verwerven grondkosten en de vermoedelijke boekwaarde van de C-vleugel worden afgeschreven ten laste van de reserve onderwijshuisvesting voorzieningen.

Optioneel wordt in plaats van 3 gymzalen een sporthal NOC/NSF gerealiseerd. De meerkosten daarvan inclusief de kosten van een geïntegreerd clubhuis en buitenberging voor KOAG en de kosten van aanleg van 3 nieuwe kunstgrasvelden en infrastructuur worden separaat in beeld gebracht. (4-2 en 4-3)

Conform de onderwijshuisvestingsverordening en de volgens het collegeprogramma gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting wordt vervangende nieuwbouw opgenomen.

3-2 Infrastructuur en buitenruimte Krimpenerwaard College *(nieuw beleid)*

Bij de realisatie van het nieuwe Krimpenerwaard College zijn er ook (noodzakelijke en bijkomende) kosten voor de gemeente die verband houden met sloop van de bestaande gebouwen, bouwrijp maken, aanleg wegen en parkeerplaatsen, afwerking, toezicht, etc. Deze kosten bedragen vermoedelijk circa € 2.200.000. Dekking kan vooralsnog plaatsvinden ten laste van de algemene reserve bouwgrondexploitatie.

3-3 Vervangende nieuwbouw OBS Kortland en Rudolf Steinerschool *(nieuw beleid)*

Vervangende huisvesting van de beide schoolgebouwen en een peuterspeelzaal (resp. 1.354 en 678 en 115 m² bvo) met een normvergoeding van resp. € 2.103.909 en € 1.337.750. In dit laatste bedrag zijn de kosten voor 115m² peuterspeelzaal begrepen. De normvergoedingen zijn inclusief de sloopkosten van de oude gebouwen. In totaal dus € 3.441.659. Tevens zullen de boekwaarden op de bestaande gebouwen worden afgeschreven tlv de reserve onderwijshuisvestingsvoorzieningen. Eind 2014 is dat een bedrag van in totaal € 256.918.

Programma 4 Sport en Cultuur

4-1 Vervangende huisvesting Muziekvereniging *(nieuw beleid)*

Door de voorgenomen vervangende huisvesting van het Krimpenerwaard College ontstaat er een probleem in de huisvesting van muziekvereniging Concordia / Big Band Cirmpen. De huidige huisvesting heeft een omvang van 455 m² en gedurende 4 avonden per week wordt deze gebruikt voor repetities. In de huidige huisvesting (voormalig gymnastieklokaal) is ook een mogelijkheid van instrumentenopslag, muziekbibliotheek, bestuurskamer en bar/pantry opgenomen.

In overleg met de vereniging en de gemeente wordt gezocht naar mogelijke vervanging in een bestaand gebouw, maar er zullen altijd aanpassingskosten zijn.

4-2 Aanleg sportvelden *(nieuw beleid)*

Bij de verhuizing van KOAG wordt tevens rekening gehouden met de aanleg van 3 nieuwe kunstgras korfbalvelden. De verwachting is dat de huidige velden rond de opleveringsperiode van 2015/2016 vervangen zouden moeten worden (zijn dan bijna 16 jaar oud). Ook hier ontstaat een multifunctioneel gebruik tussen het Krimpenerwaard College en de aan te leggen buitensportaccommodatie (korfbalvelden KOAG). Daarnaast dient er een goede vervanging van het huidige schoolsportveld gerealiseerd te worden. De aan te leggen korfbalvelden zullen ook door het Krimpenerwaard College gebruikt worden.

In het collegeprogramma is opgenomen, dat er op langere termijn gestreefd wordt naar buurtgerichte, multifunctionele accommodaties. De accommodaties bieden zo mogelijk daarnaast ook ruimte aan buurt- of wijkgerichte activiteiten in het kader van cultuur, sport en welzijn. Waar mogelijk worden de accommodaties daarom voorzien van een gymnastieklokaal. Wanneer aangehaakt wordt bij de realisatie van het Krimpenerwaard College zijn deze kosten noodzakelijk.

4-3 Multifunctioneel maken sporthal en geïntegreerde kantine *(nieuw beleid)*

De capaciteit van de binnensportaccommodaties is ronduit nijpend. Bij de vervangende nieuwbouw van het Krimpenerwaard College wordt rekening gehouden met de realisatie van 3 gymlokalen. In ons collegeprogramma hebben wij aangegeven in te willen zetten op buurtgerichte, multifunctionele accommodaties en wordt het KWC in combinatie met KOAG als mogelijk voorbeeld genoemd. De win-win-situatie voor de gemeente komt er op neer dat er voor relatief weinig meerkosten een oplossing is voor dit probleem. Er zijn wel kosten voor de gemeente, maar deze zijn lager dan bij een solistische oplossing voor het binnensportprobleem.

Bijkomend voordeel is dat de kantine geïntegreerd in het schoolgebouw opgenomen wordt. Dit kan gezien worden als meerwaarde, zeker in combinatie met de sportvelden en de invulling van het gebied.

4-4 Evenementenbeleid *(nieuw beleid)*

Voor het evenementenbeleid zal naast de extra gemeentelijke inspanning, die een meer proactieve houding vraagt, ook een budget nodig zijn voor de implementatie van het evenementenbeleid. Te denken valt aan bijvoorbeeld cofinanciering van evenementen in de aanloopfase of andere uitgaven, die er voor moeten zorgen dat er in Krimpen aan den IJssel voor de verschillende doelgroepen evenementen zijn.

Programma 6 Werk en inkomen

6-1 Schuldhulpverlening *(nieuw beleid)*

In het kader van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening, die binnenkort in werking zal treden, zijn gemeenten verplicht om uitvoering te geven aan de schuldhulpverlening. Dit betreft een takenpakket dat breder is dan voorheen. In de aanloop van deze wet zijn er van rijkswege gelabelde gelden aan de gemeenten beschikbaar gesteld, om hen te stimuleren aanvullende activiteiten te ontwikkelen op het vlak van schuldhulpverlening. Zo ook voor onze gemeente. Deze middelen zijn ingezet om een externe kracht voor 32 uur in te huren die zich uitsluitend bezighoudt met schuldhulpverlening.

Dit heeft tot gevolg gehad dat het aantal budgetteringsklanten en het aantal klanten voor een complete schuldhulpverlening aanzienlijk is toegenomen.

Voor 2012 en volgende jaren is nog onzeker of aanvullende middelen van rijkswege zullen worden ontvangen. De wettelijke taak moet wel worden uitgevoerd. Daarom wordt voorgesteld om 1 fte aanvullend op te nemen in de formatie.

Programma 7 Beheer buitenruimte

7-1 Uitvoering Speelruimtebeleid en Speelruimteplan *(intensivering)*

In het kader van de Agenda Jeugd en Onderwijs wordt Speelruimtebeleid ontwikkeld. Later dit jaar zal dat ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Het is gebruikelijk dat speelplaatsen 'meelopen' in de reguliere herstratings- en rioleringsplanning. Ter ondersteuning van het nieuwe beleid wordt voorgesteld om extra geld beschikbaar te stellen zodat, indien gewenst, ook buiten deze planning om investeringen in (nieuwe) speelplaatsen kunnen worden gedaan.

In het collegeprogramma vormt speelruimtebeleid een onderdeel van de Agenda Jeugd en onderwijs, onderdeel 'Meedoen en ontmoeten' met als doelstelling voldoende en veilige speelplaatsen in de openbare ruimte. De reden om dit extra geld te vragen is omdat het de mogelijkheid biedt om in 2012 uitvoering te geven aan het in 2011 vast te stellen beleid.

Programma 8 Duurzaam wonen en werken

8-1 Evaluatie Duurzaamheidsvisie *(nieuw beleid)*

Duurzaamheid is één van de prioriteiten van het college. De huidige duurzaamheidsvisie heeft een looptijd t/m 2012. Voorgesteld wordt om eind 2012 een evaluatie uit te voeren als input voor een nieuw actieplan (en eventueel bijstelling van de visie), waarvoor geld nodig is.

De doelstelling van de duurzaamheidsvisie is dat milieuproblemen zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en/of in het hier en nu opgelost worden in plaats van ze door te schuiven naar elders of naar de toekomst.

8-2 Haalbaarheidsonderzoek autoveer *(intensivering)*

Eén van de mogelijke korte termijn maatregelen volgens project Rotterdam Vooruit, onderdeel Herontwerp Algera- en Brienenoord Corridor is een autoveer tussen de Krimpenerwaard en Ridderkerk. Dit alles in nauw overleg tussen de gemeenten Nederlek, Krimpen aan den IJssel en Ridderkerk.

Dit heeft een raakvlak met de doelstelling in het collegeprogramma op het terrein van de mobiliteit en het wonen, waarbij zoveel mogelijk mensen van de Algeracorridor afgehaald moeten worden.

8-3 Haalbaarheidsonderzoek voet/fietsveer Capelle - Krimpen (*intensivering*)

Eén van de andere maatregelen volgens het project Rotterdam Vooruit, onderdeel Herontwerp Algera- en Brienoord Corridor is een voet/fietsveer tussen Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel. In opdracht van de Stadsregio is een conceptrapportage opgesteld. Nader onderzoek naar haalbaarheid en financiële gevolgen hiervan voor beide gemeenten is wenselijk.

Ook dit heeft een raakvlak met genoemd programmaonderdeel uit het collegeprogramma, waarbij in dit geval de doelstelling is een korte en aantrekkelijke fiets-verbinding tussen Capelle en Krimpen, die tevens een onderdeel vormt van de regionale/recreatieve fietsroute.

8-4 Haalbaarheidsonderzoek voet/fietsveer Stormpolder - Bolnes (*intensivering*)

Naar verwachting woont een behoorlijk deel van de werknemers van de bedrijven IHC Krimpen Shipyard en Hollandia ten zuiden van de Nieuwe Maas.

Het is de moeite waard te onderzoeken of een veerverbinding kan bewerkstelligen dat deze werknemers de omtrekkende beweging via Brienoord- en Algerabrug niet meer hoeven te maken door het bieden van een directe veerverbinding vanaf (de omgeving van) Bolnes naar de Stormpolder.

Ook dit heeft een raakvlak met de doelstelling in het collegeprogramma op het terrein van de mobiliteit en het wonen, waarbij zoveel mogelijk mensen van de Algeracorridor afgehaald moeten worden.

8-5 Extra impuls economisch beleid (*intensivering*)

De achterliggende jaren is het economisch beleid van de gemeente geïntensiveerd. Zo is begonnen met parkmanagement en neemt de gemeente deel aan het IJssel Business Magazine. De structureel in de begroting beschikbare middelen worden daarmee (grotendeels) besteed. In een eerdere bezuinigingsronde is het budget gekort. Hierdoor is er naast de structurele uitgaven (te) weinig ruimte om te werken aan de college doelstelling voor vergroting van het aantal arbeidsplaatsen..

Omdat in 2011 het Parkmanagement geëvalueerd wordt en gestart wordt met de Herstructurering van de Stormpolder is de verwachting dat hier zaken uit naar voren komen die extra structurele middelen vergen.

Dekking lasten nieuw beleid en intensiveringen

Bedragen * € 1.000

Overzicht dekking lasten NB & I	2012	2013	2014	2015
- ten laste van programma's / exploitatie	77	117	203	369
- ten laste van de reserve nieuw beleid	405	60		
- ten laste van Hoofdinfrastructuur	55			
- ten laste van Algemene res. BE	2.200			
- ten laste van res onderw.huisv.voorz			257	801
TOTAAL NB & I	2.737	177	460	1.170

NB & I – nog niet uitgevoerd

Van het nieuw beleid en intensiveringen waar u in voorgaande jaren mee heeft ingestemd is een deel nog niet (geheel) uitgevoerd. Dit betreft de situatie per september 2011. Deze onderwerpen worden niet opnieuw als nieuw beleid en intensiveringen aan u voorgelegd, maar zijn hier ter informatie opgenomen.

Alle onderwerpen zijn in eerdere begrotingen opgenomen en kunnen op grond van de besluitvorming door uw raad door het college worden uitgevoerd, waarbij verantwoording op de gebruikelijke manier plaatsvindt.

In totaal gaat het om de volgende exploitatielasten waarmee in de begroting 2012 reeds op programmaniveau rekening is gehouden, onder de noemer nieuw beleid.

Bedragen * € 1.000

NR	oud Nieuw Beleid & Intensiveringen	Jaar	I/S	2012	2013	2014	2015
1	Bestuur en dienstverlening						
1-1	Notitie Dienstverleningsconcept	2011	S	6	6	6	6
3	Jeugd en onderwijs						
3-1	Jeugdbeleid	2010	S	5	5	5	5
3-2	Huisvesting OPO MFA	2011	S				
5	Maatschappelijke ondersteuning						
5-1	Woonservice	2011	S	13	25	25	25
5-2	WMO-beleid	2011	S	19	20	20	20
5-3	Vangnet AWBZ	2011	S	45	45	45	45
6	Werk en inkomen						
6-1	Schuldhelpverlening	2011	S	23	23	23	23
8	Duurzaamwonen en werken						
8-1	Bereikbaarheidsmakelaar	2011	S	50	50		
8-2	Milieubeleid en subsidies	2011	I	50			
Totaal NB&I				211	173	124	125
Mutaties reserve nieuw beleid				- 50			
Mutaties bestemmingsreserves				- 50	- 50		
Bemiddeling GKB ea instanties (rijksbijdrage)				- 23	- 23	- 23	- 23
Totaal in de exploitatie opgenomen NB&I				88	101	101	101

Toelichting NB & I – Nog niet uitgevoerd

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

1-1 Notitie dienstverleningsconcept

In 2011 is een gedeelte van het nieuw beleid ingezet voor doorontwikkeling van het dienstverleningsconcept (BenW 31/5/11). Vanaf 2012 resteert nog een bedrag voor de vraag en antwoord collectie.

Vraag & antwoord collectie

De Gemeentelijke Producten en Diensten Catalogus (GPDC) en de Vraag en Antwoord Collectie vormen het hart van de dienstverlening van onze gemeente naar de burgers toe. Hierin staan overeenkomstig de landelijke standaarden een groot aantal vragen (> 2400) die burgers en ondernemers kunnen stellen aan de gemeente. Ook de antwoorden zijn erbij ingevuld en worden dagelijks centraal door een externe partij bijgehouden volgens de laatste (wettelijke) normen. De Vraag en Antwoord Collectie vult de GPDC aan en geeft structuur aan de website, de kennisbank Kentic en de manier waarop we vragen afhandelen in het Publiekscentrum. Via alle kanalen (balie, post, telefonie, website) wordt de informatievoorziening structureel ingezet. Het is de ruggengraat van onze informatieverstrekking naar de burgers toe.

Programma 3 Jeugd en onderwijs

3-1 Jeugdbeleid

Jeugdactiviteiten

Stimuleringsbudgetten jeugd zijn een onderdeel van de startnotitie 'Ruimte voor de Jeugd!' Een van de thema's binnen het jeugdbeleid is Meedoen en Ontmoeten. Het jeugdbeleid zal worden uitgevoerd met behulp van reguliere gemeentelijke begrotingsmiddelen, middelen van de partners op het gebied van jeugdbeleid, eventuele stadsregionale en rijksmiddelen. Om kinderen en jongeren te stimuleren om deel te nemen aan sociaal culturele activiteiten en sportactiviteiten, ontmoetingen tussen jong en oud zijn de reguliere middelen niet toereikend.

Programma 5 Maatschappelijke ondersteuning

5-1 Woonservice

Dit betreft de implementatie van de speerpunten uit het programma woonservice 2011-2012. In het programma Woonservice 2011-2012 wordt 'Verzorgd en vertrouwd wonen' als concept voor langer zelfstandig blijven verder ontwikkeld. Er wordt toegewerkt naar een zorgzame en sociale buurt met een professioneel vangnet. De activiteiten zijn gericht op het gebied rond Crimpenersteyn met de wijk Bloemrijk, op de buurt rondom Tiendhove en in het centrum bij de Prinsessenflats. Op al deze plekken wordt inhoud gegeven aan beschermd, verzorgd, vertrouwd wonen. Het tweede aandachtspunt is woonzorg voor mensen met verstandelijke beperkingen en psychische of psychosociale problematiek. Daarbij wordt gewerkt aan het ontwikkelen van de eigen kracht en wederkerigheid met de omgeving. Ten derde wordt het onderwerp: veranderingen in het zorgstelsel (AWBZ) gezien op de consequenties voor woonservice. Binnen het programma Woonservice initiëren partners wonen, zorg en welzijn nieuwe activiteiten, die een antwoord vormen op de uitdaging, die de vergrijzing aan de gemeente stelt.

5-2 WMO Beleid

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) heeft de gemeente veel nieuwe taken gegeven met daarbij de opdracht om zoveel mogelijk samenhang aan te brengen. De overdracht van taken van AWBZ naar de Wmo onder gemeentelijke verantwoordelijkheid gaat onverminderd door. De tweede Wmo beleidsnota 'Samen verder' Wmo 2012-2015 geeft richting aan de gemeentelijke regie rond de Wmo en het kader waarbinnen gewerkt wordt de

komende vier jaren. Het beschikbaar budget wordt ingezet voor implementatie en uitvoering van de tweede beleidsnota.

5-3 Vangnet AWBZ

De beleidsnota Wijzigingen AWBZ 2010-2014 is in september 2010 vastgesteld. Hierin zijn de gevolgen van de afschaffing van de grondslag psychosociaal en de invoering van de pakketmaatregel AWBZ (ondersteunende begeleiding) in kaart gebracht en is vanaf 2010 een vangnet beschikbaar gesteld om mensen te kunnen opvangen. Hiervoor is een collectieve voorziening (open inloopplus) en individuele voorzieningen (maatwerk) gecreëerd. Vanaf 2012 dient een budget van € 45.000 beschikbaar gesteld te worden, zodat trajecten voor opvoedingsondersteuning gefinancierd kunnen worden. Maar ook om de extramurale begeleiding vanaf 2013 te kunnen opvangen.

Programma 6 Werk en inkomen

6-1 Uitbreiding schuldhulpverlening

Verder uitbreiden van activiteiten op het gebied van budgetbeheer en budgetbegeleiding.

Toelichting: het inkopen van trajecten bij ketenpartners (Kwadraad, de Zellingen, e.d.). De doelgroep bestaat niet alleen uit de klanten WWB, maar ook uit klanten met een hoger inkomen die als gevolg van schulden in de problemen komen. Kosten extern jaarlijks € 22.613.

Programma 8 Duurzaam wonen en werken

8-1 Bereikbaarheid Algeracorridor

De problematiek in de 'Algeracorridor' verdient zowel binnen onze eigen organisatie als binnen het relevante netwerk van partners een nieuwe impuls. In ons collegeprogramma hebben wij die impuls zichtbaar gemaakt door geld vrij te maken voor het aanstellen van een 'bereikbaarheidsmakelaar'. Ons initiatief is echter deels achterhaald door het programma 'Beter benutten' van RotterdamVooruit.

Wij houden het geld nu voor 2012 en 2013 beschikbaar als 'co-financiering' van plannen die uit 'Beter Benutten' voortvloeien. Onze doelstelling blijft:

- Het verkeersaanbod in de spits en de milieubelasting van het autoverkeer terug te dringen;
- Eventuele knelpunten in het openbaar vervoer op te sporen en op te lossen;
- Bij de wegbeheerders en de andere overheden te lobbyen voor verbeteringen op de korte termijn (zoals afstellen verkeersregelininstallaties, afsluiting Ketensedijk en openingsregime Algerabrug);
- En – uiteindelijk – voor de noodzakelijke ingrijpende infrastructurele maatregelen binnen en buiten Krimpen aan den IJssel.

8-2 Milieubeleid en subsidies

Voor de periode 2008-2011 is een nieuw Milieubeleidsplan (Visie op duurzaamheid) opgesteld. In deze visie zijn de ambities ('wat willen we bereiken') voor de komende jaren vastgelegd. De verwachting is gerechtvaardigd dat er diverse projecten uit zullen voortvloeien ('wat gaan we daarvoor doen') die nodig zijn om de geformuleerde ambities op het gebied van lucht, energie, geluid etc. te realiseren.

Waar mogelijk zullen alternatieve financieringsbronnen (subsidies andere overheden, grondexploitatie) worden aangeboord. Om de uitvoering van de projecten veilig te stellen is het noodzakelijk om budget te reserveren.

Financiële Begroting

Financiële positie

Inzicht in de financiële positie van de gemeente is van groot belang voor de raad om goed invulling te kunnen geven aan de allocatie- en autorisatiefunctie van de begroting. De uiteenzetting van de financiële positie moet de raad het vereiste inzicht geven dat nodig is voor de juiste beoordeling van de begroting inclusief het meerjarig perspectief. In het BBV is de financiële positie als volgt gedefinieerd: het vermogen van de gemeenten in relatie tot de exploitatie, met in achtneming van de risico's. Hieronder wordt nader ingegaan op de factoren, die een rol spelen bij de beoordeling van de financiële positie: de (meerjaren-)ramingen van het bestaande en nieuwe beleid, de vermogenspositie en de risico's en enkele specifieke onderwerpen.

Overzicht van baten en lasten

Het overzicht geeft een totaalbeeld van de baten en lasten per programma, het begrotingsresultaat en de ontwikkeling door de jaren.

Bedragen * € 1.000

	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Meerjarenraming		
				2013	2014	2015
Lasten						
Bestuur en dienstverlening	7.057	6.231	5.956	5.903	5.732	5.321
Veiligheid	3.177	2.963	3.321	2.941	2.945	2.883
Jeugd en onderwijs	5.262	6.887	5.049	5.032	5.338	5.853
Sport en cultuur	5.672	6.225	6.269	6.289	6.233	6.354
Maatschappelijke ondersteuning	6.498	6.709	6.343	6.234	6.225	6.306
Werk en inkomen	11.512	11.616	11.214	11.257	11.307	11.362
Beheer buitenruimte	13.999	14.001	13.732	14.051	14.401	14.657
Duurzaam wonen en werken	2.443	1.800	4.215	1.763	1.771	1.774
Onvoorzien		50	292	291	293	294
Totaal	55.620	56.481	56.390	53.761	54.243	54.802
Baten						
Bestuur en dienstverlening	- 696	- 640	- 582	- 475	- 483	- 490
Veiligheid	- 914	- 439	- 1.156	- 314	- 467	- 229
Jeugd en onderwijs	- 1.094	- 1.129	- 364	- 370	- 375	- 379
Sport en cultuur	- 1.906	- 2.427	- 1.973	- 2.033	- 2.087	- 2.142
Maatschappelijke ondersteuning	- 659	- 706	- 627	- 561	- 505	- 506
Werk en inkomen	- 8.972	- 8.234	- 8.207	- 8.215	- 8.229	- 8.249
Beheer buitenruimte	- 7.523	- 8.491	- 7.438	- 7.666	- 7.885	- 8.060
Duurzaam wonen en werken	- 572	- 494	- 964	- 784	- 854	- 2.381
Algemene dekkingsmiddelen	- 31.644	- 31.131	- 31.960	- 32.009	- 32.695	- 32.688
Totaal	- 53.978	- 53.690	- 53.271	- 52.426	- 53.579	- 55.125
SALDO voor bestemming	1.642	2.790	3.120	1.335	664	- 323
Resultaatbestemming	- 1.642	- 2.790	- 3.165	- 1.063	- 879	26
SALDO na bestemming	-	-	- 46	272	- 215	- 296

Totstandkoming begroting

In de raadsvergadering van 31 maart 2011 is de raad geïnformeerd over de richtlijnen voor deze begroting. Bij de vaststelling van de kadernota 2012 in de vergadering van 30 juni 2011 zijn door de raad aanvullende besluiten genomen voor het opstellen van deze begroting. Tevens is via de kadernota, net als vorig jaar, besloten om forse ombuigingen door te voeren, die nodig zijn om tot een sluitende begroting te komen. De uitwerking van de besluiten heeft zijn beslag gekregen in deze begroting.

In deze begroting is gerekend met de volgende trendpercentages (exclusief ombuigingen):

	2012	2013	2014	2015
Algemene inflatie (lasten)	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
Subsidieverstrekkingsinstellingen	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
Budgetsubsidies	-1,25%	-1,25%	-1,25%	1,5%
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen	0%	1,5%	1,5%	1,5%
Salarissen	1%	0%	0%	0%
Belastingen, heffingen en overige baten	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
Tarieven gemeentelijke accommodaties	4%	3%	1,5%	1,5%
Tarieven muziekschool	1%	1,5%	1,5%	1,5%

Voor de overige uitgangspunten verwijzen wij korthedshalve naar de kadernota 2012.

Algemene uitkering

De begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2011. Tevens is rekening gehouden met de meest recente lokale prognoses met betrekking tot o.a. inwoners, woningbouw en uitkeringsontvangers. Met de herinvoering in 2012 van de 'trap op, trap af - systematiek' wordt het gemeentefonds weer gekoppeld aan de ontwikkeling van de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven. Voor Krimpen betekent het een neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering vanaf 2012. Vanaf 2015 wordt de raming juist opwaarts bijgesteld. Onzeker zijn de financiële gevolgen van een aantal nieuwe onderwerpen uit de septembercirculaire, zoals bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen, aanpassing norm kwijtschelding in verband met kosten kinderopvang, kosten die samenhangen met de decentralisatie van de functie begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo en de versterking van het toezicht en handhaving van de kwaliteit kinderopvang. Hiervoor is in de raming voor 2012 rekening gehouden met 1%-risico-opslag.

De gevolgen van de decentralisaties voor de uitkeringen uit het gemeentefonds zijn nog niet uitgewerkt. De eerste consequenties van de decentralisaties voor het gemeentefonds zijn in 2013 voorzien. Momenteel loopt er onderzoek naar alle clusters om te bezien of er aanpassingen in de verdeling of het volume van de clusters noodzakelijk zijn. De effecten zullen met ingang van het uitkeringsjaar 2013 merkbaar zijn. In de begroting is een stelpost opgenomen voor een maximaal negatief herverdeeffect van € 15 per inwoner voor alle decentralisaties en herverdelingsoperaties, zoals aangegeven in het conceptbestuursakkoord. Het herverdeeffect staat los van efficiencykortingen die waarschijnlijk aan de decentralisaties worden gekoppeld. Naar verwachting zal pas in de meicirculaire 2012 meer duidelijkheid ontstaan.

Stelposten

In de begroting zijn diverse stelposten opgenomen. Om een correct beeld van de begrotingscijfers en de hardheid daarvan te geven worden deze hieronder kort toegelicht.

Bedragen * € 1.000

Stelposten	2012	2013	2014	2015
Onvoorziene lasten	292	291	293	294
Stelpost algemene uitkering		437	439	440
Nieuw beleid voorgaande begrotingsjaren	88	101	101	101
Nieuw beleid 2012-2015	77	117	203	369
Taakstelling ombuigingen 2011	- 70	- 133	- 235	- 235
Taakstelling ombuigingen 2012	- 222	- 348	- 689	- 1.077
Totaal	164	465	112	- 108

Naast de jaarlijkse stelpost voor onvoorziene lasten zijn er vier categorieën stelposten in deze begroting. De stelpost algemene uitkering is bedoelt voor de mogelijke maximale herverdeeleffecten in de algemene uitkering vanaf 2013. Zoals ieder jaar zijn de onderwerpen van nieuw beleid opgenomen als stelpost. Pas bij de daadwerkelijke uitvoering van het onderwerp worden de budgetten in het bestaande beleid opgenomen.

Tevens bevat deze begroting negatieve stelposten voor taakstelling ombuigingen uit de begroting 2011. Het betreft een resterende reeks uit het omvangrijke ombuigingenpakket van vorig jaar. De voorbereiding en invulling van de ombuigingen 2011 worden ambtelijk gemonitord. De raad is in de loop van 2011 geïnformeerd over de stand van zaken. De ombuigingen 2011 worden nog steeds als realistisch beschouwd.

De ombuigingen 2012 zijn reeds in de inleiding van deze begroting in detail toegelicht. Een aantal maatregelen zijn concreet ingevuld en verwerkt in de begroting. Andere moeten nog worden uitgewerkt en zijn voorlopig als taakstelling geraamd. De raad zal op de hoogte worden gehouden over het proces van het concreet maken van de voorgenomen ombuigingen.

De financiële consequenties van de ombuigingsmaatregelen moeten zorgen voor herstel van evenwicht. Ervaringen die Krimpen in het verleden heeft opgedaan met ombuigingsoperaties geven het vertrouwen dat deze ombuigingen hard en haalbaar zijn.

Vermogenspositie en risico's

Reserves

De reservepositie van Krimpen neemt in de komende jaren af. Een belangrijke oorzaak hiervan is het feit dat de incidentele lasten van eenmalige nieuwe uitgaven ten laste van de reserve Nieuw Beleid worden gebracht. In 2012 wordt deze reserve eenmalig met € 100.000 gevoed uit de reserve Tijdelijke tekorten op structurele posten, zodat reserve Nieuw beleid deze begrotingsperiode toereikend is voor het voorgenomen Nieuw beleid.

De reserve Tijdelijke tekorten op structurele posten vormt een extra buffer om de gevolgen van de crisis te kunnen opvangen. Het thans berekende negatieve saldo van 2013 wordt uit deze reserve gedekt, hetgeen bij het opstellen van die begroting geëffectueerd zal worden.

De reserves worden niet benut voor structurele dekking en doordat geen rente wordt berekend over reserves heeft aanwending geen gevolgen voor de rentelasten of -baten in de begroting. Het mogelijk waardeverlies door niet toevoegen van inflatie aan de reserves is zeer beperkt, daar de inflatie momenteel erg laag is.

Bedragen * € 1.000

Overzicht reserves	1-2012	1-2013	1-2014	1-2015	1-2016
Algemene reserves					
Algemene Dienst	3.855	3.869	3.883	3.897	3.911
Bouwgrondexploitatie	4.709	2.348	2.146	1.941	3.270
Nieuw Beleid	594	139	79	79	79
Subtotaal	9.158	6.356	6.108	5.917	7.260
Bestemmingsreserves					
BTW-Compensatiefonds	861	861	861	861	861
Dekking tijdelijke tekorten op structurele posten	1.119	1.019	1.019	1.019	1.019
Vorming en opleiding	5	5	5	5	5
Tijdelijke kosten personeel	335	176	18	2	2
Onderwijshuisvestingsvoorzieningen	1.561	1.561	1.561	1.304	503
Afschrijvingen	270	212	153	103	52
Raadhuis	925	925	925	925	925
Centrum	209	209	209	209	209
Hoofdinfrastructuur	1.086	1.131	1.081	1.081	1.081
Subtotaal	6.372	6.100	5.832	5.509	4.658
Egalisatiereserves					
Reiniging	3.588	3.283	3.039	2.882	2.791
Riolering	271	271	271	271	271
RO-projecten	38	-	-	-	-
Bouwleges	811	1.063	760	552	178
Subtotaal	4.708	4.617	4.070	3.705	3.239
	20.238	17.073	16.010	15.131	15.157

Voorzieningen

Voor investeringen in het kader van onderhoud kapitaalgoederen zijn voorzieningen gevormd. De basis is gelegd in onderhoudsplannen voor onder meer herstraten, riolering, gebouwen en (sport)accommodaties. Met deze werkwijze wordt gewaarborgd dat de gemeente het voorzieningenniveau voor wat betreft kapitaalgoederen kan handhaven.

Bedragen * € 1.000

Overzicht voorzieningen	1-2012	1-2013	1-2014	1-2015	1-2016
Voorzieningen met relatie tarieven					
Rioleringen	1.783	1.542	1.216	1.044	2.001
Subtotaal	1.783	1.542	1.216	1.044	2.001
Voorzieningen voor onderhoud					
Onderhoud Kapitaalgoederen	2.564	2.341	2.216	2.090	1.961
Herstraten	10.304	9.017	7.735	5.750	6.224
Subtotaal	12.868	11.358	9.951	7.840	8.186
Voorzieningen voor onzekere verplichtingen					
Dubieuze debiteuren	434	434	434	434	434
Pensioenvoorziening wethouders	2.410				
Spaarovereenkomst ambtenaren	96	68	68	68	68
FLO Brandweer	50	50	50	50	50
Subtotaal	2.991	552	552	552	552
Voorzieningen derdengelden					
Spaarsaldi Hypotheek Totaal Plan	1.527	1.654	1.787	1.922	2.059
Subtotaal	1.527	1.654	1.787	1.922	2.059
Totaal voorzieningen	19.168	15.107	13.506	11.358	12.798

Risico's

In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt een relatie gelegd tussen de risico's en de weerstandscapaciteit van Krimpen. Het overzicht van risico's wordt jaarlijks enkele malen geactualiseerd en geeft een goed beeld van de risico's die de gemeente loopt. De komende tijd wordt ingezet op de ontwikkeling van het risicobeleid. De risico's, die de gemeente loopt via de grondexploitatie, zijn beperkt. Dalende grondopbrengsten hebben in ieder geval geen gevolgen voor de begrotingsuitkomsten, omdat Krimpen geen bijdragen uit de grondexploitatie aan de programma's doet. De risico's op de grondexploitaties beperken zich dus tot de bouwgrondexploitatie, waarin voldoende reservemiddelen beschikbaar zijn. In de paragraaf Grondbeleid wordt hier verder op ingegaan.

Specifieke onderwerpen

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens artikel 20 van het BBV moet in de uiteenzetting van de financiële positie afzonderlijk aandacht worden besteed aan de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Onder deze verplichtingen moet worden verstaan de aanspraken van het huidige en het voormalige personeel op (toekomstige) uitkeringen.

In de begroting 2012 is rekening gehouden met volgende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

Bedragen * € 1.000

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	Stand voorziening 1-1-2012	Lasten in de exploitatie 2012
Pensioenen voormalige bestuurders	2.410	108
Wachtgeld voormalige bestuurders		58
Uitkeringen voormalig personeel		13
Spaarovereenkomst ambtenaren	96	
FLO Brandweer	50	

Investerings

De voor 2012 geplande investeringen bedragen in totaal bijna € 20,4 miljoen. Dit zijn zowel de investeringen ten laste van voorzieningen, als investeringen waarvan de lasten via de exploitatie lopen. Vanaf deze begroting wordt op ieder programma inzichtelijk gemaakt welke investeringen in de komende jaren op de planning staan. In het hoofdstuk Budgetautorisatie staat een totaal meerjarig overzicht van de investeringen.

Financiering (Treasury)

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie. In het treasurystatuut zijn de uitgangspunten, doelstellingen en richtlijnen van het treasurybeleid vastgelegd.

Krimpen berekent geen rente over de reserves en investeringen. Wanneer voor de financiering van investeringen vreemd geld wordt aangetrokken, worden rentekosten gemaakt. De rentelasten en rentebaten lopen mee in het begrotingsresultaat via de kostenplaats rente. Vanwege de aanzienlijke investeringen waar de gemeente de komende jaren voor komt te staan, is rekening gehouden met het aantrekken van in totaal 3 geldleningen à € 5.000.000 gedurende de huidige meerjarenbegroting. Met de rentelasten daarvan is rekening gehouden in de ramingen.

Voor een beter inzicht in de financieringsbehoefte wordt gewerkt aan een liquiditeitsbegroting. In de paragraaf Financiering wordt ingegaan op de uitvoering van de treasuryfunctie.

Materieel evenwicht

Het materieel begrotingsevenwicht houdt in dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten en de incidentele lasten worden gedekt door incidentele baten. Een overzicht van de incidentele ramingen is van belang om een goed inzicht te krijgen in de structurele financiële positie van de gemeente.

Bij de beoordeling of een raming structureel of incidenteel is, gaat het om het principe of de raming voortvloeit uit de normale bedrijfsvoering. Als dat zo is, dan is de raming structureel. Binnen de normale bedrijfsvoering kan het voorkomen, dat er in het ene jaar geen of nauwelijks lasten voor een bepaald onderdeel zijn (bv. verkiezingen), terwijl dat in het andere jaar wel zo is. Ook kunnen er in een bepaald jaar hogere lasten (bv. extra kosten representatie) of baten (bv. bouwleges) zijn. In al deze gevallen zal dan toch sprake zijn van structurele baten en lasten, omdat ze voortvloeien uit de normale bedrijfsvoering.

Wanneer we dit uitgangspunt hanteren is slechts sprake van incidentele baten en lasten in de volgende situaties:

- Nieuwe baten en/of lasten die zich maximaal drie jaar voordoen;
- Exploitatieverliezen;
- Mogelijke effecten van het afstoten van activa en/of het doen van extra afschrijvingen;
- Investerings met maatschappelijk nut ten laste van de exploitatie;
- Beschikkingen over en stortingen in de (algemene) reserves;
- Winstafdrachten en/of verliesbijdragen van/aan het grondbedrijf;
- Verrekeningen van oude jaren.

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn de reservemutaties weergegeven bij de betreffende de incidentele posten. Tevens bevat het overzicht de incidentele posten van nieuw beleid, zodat een volledig en realistisch beeld ontstaat van alle incidentele baten en lasten die voor de komende jaren worden voorzien.

Bedragen * € 1.000

PRG	Incidentele posten inclusief mutaties reserves Omschrijving	Incidentele baten				Incidentele lasten			
		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
1	Voorziening spaarovereenkomsten ambtenaren	- 28							
1	Tijdelijke kosten personeel	- 159	- 159	- 15		159	159	15	
1	NB: Gebruiksvergunning gemeentelijke gebouwen	- 175				175			
1	NB: Verder ontwikkelen dienstverleningsconcept	- 15	- 15			15	15		
2	NB: Actualisatie verkeers(veiligheids)beleid	- 38				38			
2	NB: Digitalisering bouwvergunningen	- 90	- 45			90	45		
3	NB: Afschrijving boekwaarde K'waard College				- 801				801
3	NB: Afschrijving boekwaarde Kortland en Steiner			- 257				257	
5	Woonservice: o.a. vervolg Bloemrijk & Buurtcoach					44			
7	NB: Uitvoering speelplaatsenbeleid	- 50				50			
7	Afschrijving trappen met afschrijvingstermijn 1 jaar						10		10
7	Afschrijving vervanging electra markt							11	
8	Bijdrage Heeck	- 150				150			
8	Afwikkeling Lansingh-Zuid				- 1.538				1.538
8	NB: Haalbaarheidsonderzoeken veeverbindingen	- 55				55			
8	NB: Bereikbaarheidsmakelaar	- 50	- 50			50	50		
8	NB: Uitvoering milieubeleidsplan	- 50				50			
8	NB: Evaluatie duurzaamheidsvisie	- 38				38			
8	Actualisatie bestemmingsplannen (NB 2010)	- 100				100			
8	Bijdrage openbaar gebied rondom KWC	- 2.200				2.200			
	Totaal	- 3.197	- 269	- 272	- 2.339	3.213	279	284	2.349

Het overzicht van incidentele baten en lasten is van essentieel belang voor het toezichtcriterium materieel evenwicht. Voor een juist beeld van de budgettaire positie worden de incidentele componenten uit het saldo geëlimineerd. In de volgende tabel is inzichtelijk gemaakt, dat de meerjarige begrotingssaldi nauwelijks beïnvloed worden door incidentele baten en lasten, waarmee aan het toezichtcriterium materieel evenwicht wordt voldaan.

Bedragen * € 1.000

Materieel evenwicht	2012	2013	2014	2015
Saldo programmabegroting	- 46	272	- 215	- 296
Saldo incidentele baten en lasten	16	10	11	10
Saldo structurele begroting	- 30	282	- 204	- 286

Conclusie

Hiervoor is de financiële positie van Krimpen uiteengezet, inclusief het meerjarenperspectief. De financiële positie van Krimpen is toekomstbestendig te noemen: in de laatste jaren van de meerjarenbegroting ontstaat duurzaam financieel evenwicht. Met de kennis van nu en onverwachte gebeurtenissen daargelaten, is wederom sprake van een betrouwbare weergave van de huidige financiële situatie. In dat opzicht biedt de begroting de nodige zekerheid voor de autorisatie op programmaniveau door uw raad en dus voor de bepaling van het beleid.

Budgetautorisatie

Budgetautorisatie

Het onderdeel budgetautorisatie in de begroting is bedoeld om helder te maken welke budgetten door de raad beschikbaar worden gesteld aan het college, om de uitvoering van de programmabegroting ter hand te nemen. Belangrijk onderwerp is het niveau van autoriseren, de bewegingsvrijheid van het college, de timing van informatie aan uw raad en de bijbehorende wijze van verantwoorden.

Budgetten per programma

In één van de bijgaande overzichten treft u de budgetten per programma aan. Elk programma is onderverdeeld naar lasten en baten en geeft als zodanig, in het kader van de dualisering, het autorisatieniveau van de raad aan, inclusief de bedragen voor intensivering van bestaand beleid of het nieuwe beleid.

Binnen deze budgetten is het college op programmaniveau geautoriseerd de begroting uit te voeren, zoals ook in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet is vastgelegd. Dit is ook het niveau waarop uw raad geïnformeerd wordt over de voortgang van de uitvoering van het bestaande en het nieuwe beleid. Een en ander gebeurt in ieder geval bij de voor- en najaarsnota. De studiegroep, die zich gebogen heeft over de wijze van rapporteren en verantwoorden, is van mening, dat de voor- en najaarsnota meer financieel getint kunnen zijn, terwijl de jaarrekening naast een beleidsmatige verantwoording ook een financieel technische verantwoording is. De vorm en bestuurlijke planning van de verantwoordingsdocumenten hebben de aandacht van de studiegroep.

Nieuw beleid en intensiveringen

Zoals eerder aangegeven wordt in deze begroting conform de verordening ex artikel 212 het college door uw raad geautoriseerd. Onderdeel van deze autorisatie zijn de ramingen voor nieuw beleid en intensiveringen van bestaand beleid. De uitvoering van de onderwerpen uit de paragraaf nieuw beleid en intensiveringen wordt door het vaststellen van deze begroting aan het college geautoriseerd.

Zie ook paragraaf H Nieuw beleid en Intensiveringen.

Investeringsen

Voor de in paragraaf C genoemde investeringen in het kader van vervanging en onderhoud (inclusief herstraten en riolering) wordt door deze paragraaf het college ook geautoriseerd. Het tweede overzicht bevat de totale investeringslasten.

Verantwoording over de uitvoering vindt ook op dit terrein tussentijds plaats en uiteraard bij de jaarrekening. Indien nodig vindt, middels een voorstel aan uw raad, tussentijds bijstelling plaats.

Overige uitgaven en inkomsten

Tenslotte wordt het college geautoriseerd voor de voorbereidingskosten in het kader van de bouwgrondexploitatie inclusief de RO-projecten. Dit betreft stedenbouwkundige kosten, inschakeling van overige adviseurs en diverse bijkomende kosten. Deze kosten zijn opgenomen in programma 8. Voor overige uitgaven en investeringen in het kader van de bouwgrondexploitatie worden voorstellen aan uw raad gedaan alvorens de uitvoering ter hand wordt genomen.

Onvoorzien

Aanwending van de post onvoorzien kan slechts gebeuren met instemming van uw raad. Voorstellen voor aanwending zullen u bereiken indien lasten of baten niet passen binnen het geautoriseerde bedrag van het betreffende programma. In het raadsbesluit zal tevens de begrotingswijziging opgenomen worden. Daarnaast worden voorstellen ter goedkeuring aan u voorgelegd, die beleidsmatig niet vallen binnen de in deze begroting vastgestelde doelen.

Budgetautorisatie 2012 programma's

Bedragen * € 1.000

	Lasten	Baten	Saldo voor res.bes.	Resultaat- bestemming	Saldo na res.best.
Bestuur en dienstverlening	5.956	- 582	5.374	- 357	5.018
Veiligheid	3.321	- 1.156	2.164	125	2.289
Jeugd en onderwijs	5.049	- 364	4.686	- 42	4.644
Sport en cultuur	6.269	- 1.973	4.296	- 9	4.287
Maatschappelijke ondersteuning	6.343	- 627	5.716		5.716
Werk en inkomen	11.214	- 8.207	3.006		3.006
Openbare ruimte	13.732	- 7.438	6.294	- 341	5.952
Duurzaam wonen en werken	4.215	- 964	3.251	- 2.542	709
Algemene dekkingsmiddelen	309	- 31.977	- 31.668		- 31.668
Saldo	56.407	- 53.288	3.120	- 3.165	- 46

Budgetautorisatie investeringen

Bedragen * € 1.000

	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Bestuur en dienstverlening				
Vervangingen economisch nut - ICT	495	445	265	215
Onderhoud kapitaalgoederen (OK) maatschappelijk nut (inclusief calamiteiten raadhuis)	937	849	862	875
Veiligheid				
Jeugd en onderwijs				
Onderh Kapitaalgoederen - onderwijshuisvesting 2012 - Paperclip en Koelmanschool	62			
Nieuw beleid - nieuwbouw Krimpenerwaardcollege	11.950			
Nieuw beleid - nieuwbouw Kortland/Steiner (bouwvoorber)	275			
Nieuw beleid - nieuwbouw Kortland/Steiner (bouwkrediet)		3.166		
Nieuw beleid - afschrijving boekwaarden scholen			257	801
Sport en cultuur				
Nieuw beleid - sporthal bij K'waardcollege	1.900			
Nieuw beleid - sportvelden bij K'waardcollege				425
Nieuw beleid - vervangende huisvesting Concordia	175			
Maatschappelijke ondersteuning				
Werk en inkomen				
Beheer buitenruimte				
Vervangingen economisch nut - markt			11	
Vervangingen economisch nut - verkeer en wegen	6	975	42	10
Onderhoud kapitaalgoederen - herstraten	2.511	2.593	3.376	2.462
Onderhoud kapitaalgoederen - rioleringen	2.072	2.274	2.295	1.230
Duurzaam wonen en werken				
Nieuw beleid - infrastructuur K'waardcollege		2.200		
Totaal investeringen	20.383	12.502	7.108	6.018

Kerngegevens

Kerngegevens

Bestuurlijke structuur	Raadsleden	Burgerleden	Wethouders
Staatkundig Gereformeerde Partij	4	1	1
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie	4	1	1
Partij van de Arbeid	3	1	1
Leefbaar Krimpen	3	1	
Christen Unie	2	1	
Christen Democratisch Appèl	2	1	
Groen Links	1	1	
Stem van Krimpen	1	1	
D66	1	1	

Sociale structuur	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Aantal inwoners	28.626	28.626	29.201
Jongeren (0 t/m 19 jaar)	7.046	7.047	7.300
Ouderen (65 jaar en ouder)	5.601	5.602	5.840
Bijstandsontvangers	278	278	278
Uitkeringsontvangers	1.323	1.315	1.323

Fysieke structuur	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Oppervlakte gemeente (ha)	893	893	893
Oppervlakte groen (ha)	134	134	132
Lengte van de wegen (km)	112	93	117
Lengte recreatieve fiets-, ruiters- en wandelpaden (km)	1,8	1,8	1,8
Lengte waterwegen (km)	26	26	26
Aantal woningen (incl. bijzondere woongebouwen)	12.809	12.808	13.106

EMU – saldo

EMU-saldo

In bestuurlijk overleg is afgesproken dat het EMU-saldo in de begroting wordt opgenomen. Een belangrijk verschil tussen het EMU-saldo en het begrotingssaldo is dat het begrotingssaldo van de gemeente niet op kas- of transactiebasis wordt gemeten, maar op baten- en lastenbasis. Dit betekent dat het begrotingssaldo van de lokale overheden alleen wordt bepaald door de lopende uitgaven en ontvangsten en dat het niet wordt beïnvloed door de kapitaaluitgaven. Van de investeringsuitgaven staan alleen de jaarlijkse afschrijvingen op de lokale overheidsbegroting. Deze afschrijvingen spelen bij de berekening van het EMU-saldo in het geheel geen rol. Hetzelfde geldt voor aanwendungen van en onttrekkingen aan reserves en voor mutaties in netto kredietverleningen en deelnemingen.

Bedragen * € 1.000

	2011	2012	2013
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	- 2.790	- 3.369	- 1.529
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.359	2.346	2.386
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen tlv de exploitatie	3.736	3.947	4.055
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	- 3.127	- 6.851	- 8.586
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord			
6 Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	636		
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	- 550	- 2.000	- 4.200
8 Baten bouwgrondexploitatie voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	2.000	4.700	5.100
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	- 8.479	- 5.506	- 5.746
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten: Gaat u effecten verkopen? Zo ja wat is de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
BEREKEND EMU-saldo	- 5.215	- 6.733	- 8.520

Individuele referentiewaarde EMU-saldo medeoverheden

In 2004 hebben Rijk en medeoverheden afgesproken dat het EMU-saldo van medeoverheden maximaal -0,5% BBP mag bedragen. Deze beperking vloeit voort uit de Europese saldogrens van -3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. Op basis van de overeengekomen macrorferentiewaarde van -0,5% BBP wordt per jaar een berekening gemaakt van de individuele referentiewaarden (toelaatbare tekorten). Deze referentiewaarden worden bekend gemaakt via circulaire van het gemeentefonds en gebruikt als benchmark bij de EMU-enquête, waarin het EMU-saldo van individuele medeoverheden wordt berekend.

De individuele referentiewaarden voor 2012 zijn berekend op basis van de volgende uitgangspunten:

- De verdeling van de in totaal -0,5% BBP over individuele gemeenten en provincies heeft plaats gevonden op basis van de begrotingstotalen (na bestemming) 2011 van gemeenten en provincies.
- Het geraamde BBP voor 2012 bedraagt € 623,01 miljard.

Een EMU-tekort kan zich voordoen bij een sluitende begroting en het EMU-tekort is tot op heden geen sturingsvariabele geweest voor de lokale overheid. Op basis van de geraamde bedragen in de begroting 2012 overschrijdt de gemeente met het berekende EMU-saldo de voor 2012 vastgestelde referentiewaarde van € 2.504.000. Deze overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door de investeringen in het nieuwe Krimpenerwaard College.